

KOL: PLAY

בס"ד. מגזין קול פליי
לתרבות ומוזיקה יהודית
ירחון מס' 8 : אדר תשפ"א

ניסים בלאק

הגיע מגטאות השחורים,
אבל אוהב שירים של בעלזא

יצו פלדמן

העיתונאי שמעדיף להיקרא סופר
מוציא ספר חדש, והקוראים
תופסים את הבטן מרוב צחוק

ח"כ הרב משה גפני
מחבב במפתיע את קרליבך

הגראמרים

טובי הבדחנים
בעולם היהודי
משתפים

פרידמן בני ועוז

הילדות במינסוטה. הלהיטים ההיסטריים שהביא
למוזיקה החסידית. הסגנון שחידש במוזיקה
והפך לפס הקול הרשמי. החיקויים המשעשעים
לזמרים החסידיים לדורותיהם. הדוד איתו
התייעץ. **בני פרידמן**, הזמר שמשדר הכי הרבה
שמחה במוזיקה החסידית, מצהיר: הגיע הזמן
לחזור למוזיקה החסידית של פעם

קול פליי מאחל לקוראיו, למאזיניו ולכל בית ישראל, פורים שמח

עדיין לא רכשתם כרטיסים?

הזדמנות!

המזקדים נסגרים!

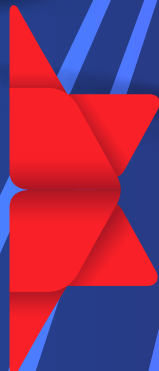
ביום רביעי י"ט באדר (3.3.21)

זה הזמן שלכם להציל חיים ולזכות בפרסים שווים!

1-800-236-236

www.ami.org.il/raffle

עזר
(ע"ר)
מציון
מערך תמיכה
רפואית

מה הרגע לשבע שלך?

רגע אחרי
שהילדים יצאו
לשחק...

או רגע
אחרי שהילדים
אמרו קריאת שמע

רוצים לזכות
במארז רבע לשבע מפנק?

שלחו למייל:

rega.lesheva@gmail.com

מה הרגע לשבע המושלם שלכם לפינוק,
ואולי תזכו

בכל יום, 5 הרגעים
המושלמים ביותר יזכו בפרס

המבצע מתקיים בתאריכים כ"ט בשבט ועד ט"ו באדר
(11-27.2). שישי ושבת ייחשבו כיום פעילות אחד. המבצע בכפוף
לתקנון הנמצא אצל עורכת הפעילות: 'בולטון פוטנציאל',
דבובינסקי 155 רמת גן, התמונה להמחשה בלבד. טלח

חדש!

שימו לב לחותמת הכשרות
עם סימון זהוב ע"ג האריזות

שימו לב לחותמת הכשרות ע"ג האריזות

אתרא

קריית ההייטק החרדית הגדולה בעולם

'אתרא' -

מוסד הלימודים
הגדול במגזר החרדי
מעניק השנה
1,000 מלגות
במימון מלא
להכשרה ועבודה
בהייטק לנשים
חרדיות בלבד

לימודים כשרים
למהדרין

אין צורך בידע
מוקדם

הכשרה וחווה עבודה
למסיימות בהצלחה

סטאז' בחברת ההייטק
הגדולה בעולם

***9421** לפרטים נוספים
והרשמה:

אתרא - בית של תורה ורווחה כלכלית

סניף ראשי: רח' בר כוכבא 4 ב"ב, צמוד למכון מור | מתחם ההכשרה: רח' כנרת 15 ב"ב, מאחורי מגדלי ב.ס.ר

CARMEL
יקבי כרמל

לחיי
רגעים של
משקה
ושמחה

62%
מהישראלים
בחרו לשמוח
עם יקבי כרמל

לחיי רגעים של שמחה

עפ"י סקר של מכון המחקר שילוב בשנת 2020

אזהרה: מכיל אלכוהול - מומלץ להימנע משתיה מופרזת

תוכן

18: לבנימין אמר

קליפ של חיקויים לצד להיטי ענק היסטריים. **בני פרידמן** משלב שמחה ומוזיקה עדכנית ומצליח להביא חידושים למוזיקה החסידית | **אהרן אטינגר**

28: מעשה ניסים

ניסים בלאק עשה דרך ארוכה מהראפ השחור אל היהדות ואל המוזיקה החסידית. אז מה התכנית שלו הלאה? | **מרדכי רביבו**

36: דינא דגראמען

הבדחנים והגראמערס המצליחים בעולם היהודי, מספרים על הבדיחות שהמציאו דווקא בתקופת הקורונה | **ישראל גולדמן**

42: מי אתה יצו?

הפרעות חרדה, צחוקים עם ביבי, ואינספור רגעים משעשעים ברחבי העולם. **יצחק פלדמן** מוציא ספר חדש | **יונתן ריגלר**

טורים

10: הרה"ג מיכאל לסרי

12: הרב שלמה טויסיג

14: מונה רוזנבלום

16: פנחס ביכלר

מדורים

8: בקצרה

50: ובאו האובדים

52: נעים להכיר

54: משרד התרבות

56: החודש בתמונות

58: ישראל שומע ומדווח

60: קפיצה לחו"ל

62: אוכל

65: בית נאה

66: החידונים של דוליק

67: דוליק בולש

המלחין רי חיים בנט מוכר מכל כך הרבה שירי רגש שהוא הלחין במהלך השנים ("נר לרגלי", "אבינו אב הרחמן", "כה אמר" ועוד ועוד). אבל לא רבים יודעים כי לצד הרגש הרב שבנט ניחן בו, כידוע, יש בו גם צד הומוריסטי משעשע שיוצא לאור בדרך כלל בטיש פורים בחצר סערט ויזניץ, אז הוא האחראי מידי שנה על הצגת הפורים המסורתית.

אבל בעבר היותר רחוק, לצד מספר אלבומי שירי פורים שהוציא במהלך השנים, הוציא בנט גם אלבום יוצא דופן בשם "מגילת בודפשט" (המבוגרים מבין הקוראים מהנהנים כעת ומחייכים), בו מעבר לשירים היפים והמשמחים יש מספר מערכונים שהוא כתב וביצע, עם עוד אורחים ("כמו שניים כרה"מ מזכיר לכם משהו").

בנט, הונגרי שורשי, משתעשע באלבום הזה על המבטא ההונגרי הבולט, מספר את סיפור המגילה בצורה הונגרית ייחודית ומשלב בדיחות לא רעות בכלל. זהו אלבום עם הצצה נדירה להומור הבנטי, שרלוונטי גם לימינו אנו. רוצו להאזין.

הפנים והפנים

הפנים: מי הוציא הכי מעט שירים לפורים

יני בן משיח
(0 שירים)

יצחק מאיר הלפגוט
(0 שירים)

שולי רנד
(0 שירים)

אביתר בנאי
(0 שירים)

כחה חילאים

המשפטים שמעולם לא נאמרו במוזיקה החסידית

"אתה מחפש להיטי קיץ קצביים? לא אצלנו. לך לינסי גרין" (אלי קליין ואיצ'י ברי לזמר צעיר)

"האם יוסי גיל ואביעד גיל הם אחים?"

"תארוז לי בבקשה את האלבום ימים נוראים של קוורטין ואת החדש של שרולי ברוכר" (לקוח למוכר בחנות "גל פז")

"המאזין מבאר שבע שואל: מה קרה למאזין מרכסים שמזמן לא שאל כלום?" (יואלי דיקמן בתכנית "מאסטר פליין")

"תברר לי איך להשיג את יני בן משיח, הייתי שמח לבדוק אפשרות לדואט איתו" (אהרליה סמט לאמרגנו)

"בא לי להוציא פעם שיר רציני, בלי שום גימיק. ולא, לא על יין" (מייך קאהן)

"אני בבידוד והייתי שמח אם תשימו משהו שישמח וירם אותי, נניח שירים של שולי רנד" (מאזין מבקש שירים ברדיו "קול פליין")

051-2051076

רוצים לקבל את מגזין "קול פליין" מידי חודש ישירות לוואטסאפ? שלחו את שמכם ל-

למינוי דיגיטלי במייל, שלחו מייל ל- minuy@kol-play.co.il

עורך: חנני בליך | עריכה גרפית: מנדי שכטר | כותבים ומשתתפים: הרב שלמה טויסיג, מונה רוזנבלום, פנחס ביכלר, ישראל גולדמן,

דודי רובינשטיין, ישראל כהן, יונתן ריגלר, אהרן אטינגר, יואב שוורץ, ישראל ברגמן,

אלי הלמן, יוסי אטינגר, דניאל שטרן, מרדכי רביבו, אבי בלומנטל, הרה"ג מיכאל לסרי, משה דאודי

מו"ל: קול פליין - יוז ברמה בע"מ | מנכ"ל: עו"ד אריאל דרעי | ייצוג וניהול: צביקה כהן

מנהל תוכן ושיווק: עוזר דרוק | ייעוץ מוזיקלי: יואלי דיקמן | צלמי מערכת: משה ביטון, נתן איבגי

הפצה: בר פוינט אוף סטיל בע"מ | בשער: בני פרידמן. צילום: חיים טויטו | מערכת ומנהל: זיבוינסקי 7, בני ברק

דוא"ל: magazine@kol-play.co.il | טלפון: 03-5777782 | אין המערכת אחראית לתוכן המודעות וסגנון

KOL: PLAY

אהבת חינם איש לרעהו

גם בפורים, אסם מזמינה אתכם להמשיך לפזר אהבת חינם ולהפתיע כמה שיותר אנשים במשלוח מנות מפנק במיוחד עם מגוון מארזי החטיפים האהובים

משה דאודי | ונהפוך הוא - מעלת הניגון

הניגון מלווה אותנו הן בשמחות והן ברגעי עצב. הוא מנחם ומחבר אותנו לשורש, לשם יתברך, לאחד ברוך הוא בלי הפכים ושינויים

כותב רבי נחמן ז"ע "א בתורה רל"ז: "כי התחברות שני דברים הוא על ידי נגון וכלי שיר, והבן. וזה בחינת כלי זמר שמנגינן על חתנה". מעלת הניגון היא, שיש לו הכוח לחבר בין שני הפכים. הסיבה לכך, הוא שבט לוי. "עקר הנגון והכלי שיר הביא לוי לעולם, כמוכא בזיהר, שעקר הנגון מסטרא דלואי". פירוש: הלויים הם הסמוכים ביותר לסטרא דשמאלה, קרי - ממש על פתח הצד האחר, הטומאה. הטומאה, מסביר רבנו הקדוש, היא תוצאה של הריחוק מאחד (מה' שהוא אחד).

כי קודם הבריאה הכל היה אחד באחדות נפלאה, אך מאחר שיצאה הבריאה מן הכוח אל הפועל והתחיל להתהוות השינוי ופירוד מהאחד, אירעו עוד ועוד פעולות משתנות וכתוצאה מכך התחילו להיווצר במציאות הפכים רבים, וביניהם נוצרים חללים פנויים שבהם מתלבשת הטומאה. עלינו מוטל ליצור מציאות נגדית לטומאה שמתלבשת בין ההפכים, כלומר ליצור מציאות של שלום וחיבור, וזה עיקר עבודתנו הגשמית והרוחנית, ועל ידה מתגלה שם השם בעולם. הקב"ה יצר את שבט לוי שיהיה השורש ליצירת הניגון בבריאה, כי הוא סמוך על הפתח של הצד האחר ולכן "עקר הנגון והכלי שיר הביא לוי לעולם".

על כך אמרה לאה: "הפעם ילדה אישי אליי". מסביר רבי נחמן: "שעתה הפעם שנולד לוי, שעל ידו בא בחינת הנגון וכלי שיר לעולם, הפעם ילדה אישי אלי בודאי". כעת כשנולד לוי, אמרה לאה, בוודאי יתרחש החיבור ביני לבין יעקב. יוצא לנו מזה כי הקב"ה בחר בניגון להיות הכלי שמחבר בין ההפכים ומשכין שלום בעולם. לכן הניגון מלווה (מלווה דייקא) אותנו הן בשמחות והן ברגעי עצב, כי הוא מנחם ומחבר אותנו לשורש, לשם יתברך, לאחד ברוך הוא בלי הפכים ושינויים.

וה"נהפוך הוא" הכי גדול, הוא בפורים, "עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי", "ורבים מעמי הארץ מתייהדים". ממצב של שמד, לגאולה בן רגע. גילוי השגחת ה' בפורים הוא הכי גדול שיש, בבחינת "קיימו וקיבלו". מאהבת השם, ולא בכפייה. זו גם הסיבה למתנות לאביונים, משלוח מנות והסעודה, המעידים על מציאות של שלום ואחדות, ולא בכדי אנחנו חוגגים את פורים עם הרבה מוזיקה וכלי שיר. בס"ד, נזכה כולנו במהרה בימינו לחזות בגאולה השלמה, ועד אז נתחבר לניגון הפנימי שלנו ובוודאי לערוץ המוזיקה היהודית הגדול בעולם, "קול פליי". נרקוד ונשמח כי הניגון הוא חיינו ואורך ימינו. חג פורים שמח. נ נח נחמן מאומן.

*הכותב הוא המנהל הטכני ושדרן ב"קול פליי"

מרדכי בן דוד עם מקהלת "צליל זמר" ומנצחה אברהם רוזנברג באולפן. בין הילדים בתמונה: מנדי וואלד ואיצי באלד, זמר ומלחין (בהתאמה) מוכרים מאד בעתיד הלא רחוק

נתן איבגי
התאריך
האירוע

אבי בלומנטל | סוף תקופת האנוסים

הופעות, חתונות, בר מצוות, ל"ג בעומר במירון. כל זה בידים שלנו בקרוב מאד ובתנאי אחד: שנרוץ להתחסן

חלק מהחתונות שנערכות בשבועות האחרונים בציבור החרדי, נראות כאילו הן נערכות בשיא תקופת האנוסים: הן נערכות בכל מיני מקומות מאולתרים למחצה, שליש ורביעי; שומר מוצב בכניסה, לוודא שלא מגיעה משטרה; הזמר שר בהססנות, והפחד שולט - אולי עוד רגע תיהרס החופה עם פקח מזדמן. וזה אכן קורה, כמעט מידי ערב: עוד ועוד חתונות כאלה, שנערכות שלא לפי ההנחיות, הופכות בעיצומן לתשעה באב, כשהפקחים מגיעים, דו"חות מחולקים, והכל מתהפך.

אין זו הרגשה נעימה לערוך כך שמחה אישית, כשהסיכון הוא - והוא גבוה מאד - שהיום השמח ביותר של החתן והכלה ייהפך ליום אבלם. הציוד יוחרם, התזמורת תושק, האורחים יברחו למראה השוטרים והחתן והכלה יישארו לבדם ועוד יספגו את הדו"ח.

כמה כולנו היינו רוצים לחזור שנה בלבד אחורה, לחתונה ראויה לשמה באולם, עם אורחים רבים, ועם אי-החשש לחבק את סבא וסבתא. כמה

היינו רוצים לחזור אל אולמות המופעים, ליהנות משירה חסידית מעוררת. כמה היינו רוצים לחוות שוב את ל"ג בעומר במירון, את שמחות בית השואבה ברחבי הארץ.

ובכן, איש בשורה אני: כל זה - בידים שלנו. לא מבקשים מאיתנו הרבה, רק לבוא למוקד החיסונים הקרוב, להפשיל לרגע שרוול, להתחסן - והופ, להיות עוד אחד שמקרב את קץ המגפה. היינו רוצים שוב לחזור לקיים את כל האירועים המשפחתיים בהיתר מוחלט, וזה יקרה - אם רק נקיים את מצוות גדולי הדור - ונלך להתחסן. 70 אחוז התחסנות בישראל, והמשק חוזר לפעול: שוב נוכל לרקוד עם הסבא בחתונה, שוב נהנה ממופע חסידי ראוי לשמו, וסוף סוף עם קהל, ולא עוד אחד שמועבר בזום.

לכו להתחסן, בואו ונסיים סוף סוף עם "חתונות האנוסים" מהדורת תשפ"א.

*הכותב הוא יועץ משרד הבריאות למגזר החרדי

עשרת הלהיטים של
החודש ברדיו "קול פליי"

<<
אבינו
דודי קאליש

<<
מובטח
שמילי אונגר
(רכניץ)

<<
חי חי חי
מוטי וייס

<<
דער רבי איז דא
יהודה גרין

<<
נשמה שנתת בי
חילי גענוד

<<
הלואי יהיה שמח
גיל קפטן

<<
מחרוזת שמחות
יעקב שוואקי (לייב פארק)

<<
נעים לי מאוד
גיל ישראלוב

<<
המלך
דיוד טויב ורובי
בנט

<<
ליהודים
יוסי גרין (התו
השמיני)

אריאל דרעי

זמן להסיר את המסכות

במקום להביט החוצה אל העולם הגדול, אל הבלתי מושג, כדאי להתבונן פנימה אל תוכנו
אנו, אל חדריו הפנימיים של הלב, שם נמצא המפתח לחדר השמחה

משנכנס אדר מרבין בשמחה, ומשנכנס אב ממעטין בשמחה. השמחה עולה ומתגברת באדר והולכת ומתמעטת באב, אבל בכל השנה - חובה בסיסית היא. מצב קיים שממנו אפשר לעלות, ולפעמים גם נאלצים לרדת. אין ספק שלהיות שמח זאת אחת המשימות הקשות והמאתגרות שמוטלות על האדם בכלל, ובעידן הנוכחי של שפע אינפורמציה וכפר גלובאלי קטן שבו כולם רואים את כולם וכולם יודעים הכל על כולם - בפרט.

ואולי הפתרון נמצא בכיוון ההפוך, ועלינו רק לשנות את כיוון ההסתכלות שלנו. במקום להביט החוצה אל העולם הגדול, אל האחר, אל הבלתי מושג, נתבונן פנימה אל תוכנו אנו, אל חלקת האלקים שלנו, אל חדריו הפנימיים של הלב, שם נמצא המפתח המיוחל לחדר השמחה.

בפורים, עם המסכות על הפנים, הרעשנים בידיים ותחפושות שמנסות לכסות ולהסתיר, יש איזה קו דקיק של ציניות ורמיזה מעודנת למצבו של העולם, שמנסה בכל דרך להתחפש למשהו אחר, להרעיש במקום שנדרש שקט, ולכסות כדי שאפשר יהיה לגלות את מה שבפנים. ואין לך אמצעי טוב יותר לחפור פנימה מאשר מוזיקה, שירה ושמחה. אנחנו מצידנו ברדיו קול פליי, נעניק לכם בפורים השנה 50 שעות רצופות של מוזיקה שמחה ואיכותית בלי הפסקות ובלי דיבורים מיותרים. רצף של תווים, לחנים, מילים ומנגינות שיחדרו ויעברו את כל המחסומים שהעולם הזה מזמן לנו, וידליקו את מתג השמחה הפנימי שראוי ונכון לכל אחת ואחת מאיתנו.

א פריילאכען פורים!

יואלי דיקמן ממליץ לכם להשקיע האזנה נוספת

הפעם: מאחורי הקלעים של מופע "האסק"

מאחורי הקלעים של "האסק", עם ר' ברוך צייט, המפיק אלי גרסטנר וכותב השורות

בניגוד למה שרבים חושבים ש"האסק" הוא בסה"כ מופע שנתי, צריך להדגיש ש"האסק" הוא בראש ובראשונה ארגון חסד יהודי ענק בארה"ב שמסייע לילדים מיוחדים, והכנסות המופע קודש למטרה הזאת.

ולמופע עצמו: מופע "האסק", שהתקיים החודש זו השנה ה-34, הוא המופע היהודי הגדול בעולם, כשעל הבמה לקחים חלק טובי האומנים במוזיקה היהודית. יש כמה רגעי שיא במופע הזה, אליהם שמתי לב כמי שליווה את המופע בשנים האחרונות בתזמור ובניצוח.

הראשון הוא תחילת המופע. הפתיח המוזיקלי המושקע בתחילת האירוע, גורם לקהל לצמרמורת בכל שנה מחדש, ל'וואו', לאש באוויר. המופע מתחיל עם המוטב המוזיקלי של האסק במנגינה הידועה שהלחין ישראל לאם, שכל שנה מקבלת עיבוד חדש. זכיתי לעשות זאת ב-5 השנים האחרונות. יש אנרגיות גבוהות בקהל כשה קורה, ומחאות הכפיים אינן פוסקות. אש באוויר. לישראל, אגב, יש מה ללמוד ממופעי האסק לגבי שעת ההתחלה. אם כתוב בפרסום שהמופע מתחיל ב-7 בערב, הרי שהמופע יתחיל ב-6:59 בדיוק. לא חשוב אם כבר הגיעו מספיק אנשים ואם הם יושבים. המופע מתחיל דקה לפני הזמן. כמו בצבא, לוחצים פליי והמופע פשוט מתחיל. הפלא הוא שגם אם היה ריק בתחילה, הרי שבתוך 3 דקות פתאום האולם מלא.

רגע קבוע נוסף ומרתק, הוא המחרוזת הנוסטלגית. בכל שנה עושים ב"האסק" מחווה לאמן וותיק, וזהו רגע שהכל מחכים לו. זכיתי בשנים שלי במופע לתזמר, לכתוב, להופיע ולנצח לצד ר' ברוך צייט ומבחר להיטיו הנוסטלגיים ("מי האיש", "לא אמות" ועוד), לצד משפחת פיאמנטה, בשנה בה נעשתה מחווה מוזיקלית לזכרו של יוסי פיאמנטה ז"ל, וגם לצד ישי לפידות ולהקת התפוצות - כולם במסגרת המחווה הנוסטלגית. עבור מי שגדל על שיריהם, זהו הרגע החזק ביותר במופע. מחרוזת של רבע שעה, עם כל הלהיטים הגדולים מהתקופות היפות. וכמובן, רגע מיוחד נוסף הוא בתום המופע, כאשר כל ענייני האגו (מי יופיע לפני מי וכו') נשכחים, וכל הזמרים שהופיעו הערב עולים אל הבמה, ורוקדים יד ביד עם הילדים המיוחדים של האסק. רגע מאוד מרגש, שברקע שלו שוב מתנגן ההמנון המיתולוגי של האסק.

בשנה הבאה, נקווה, יחזור המופע להתקיים כסדרו, עם קהל גדול, וימשיך להיות חוד החנית של המופעים החסידיים.

הרה"ג מיכאל לסרי
magazine@kol-play.co.il

המהות האמיתית של השמחה

שמחה אמיתית היא רק עם התורה. צילום: שוקי לרר

היום במיטבו על הבמה לפני 700 איש. הייתי בעוד הרצאות שלו, אבל אני רואה שיש לו היום שמחה יתירה. מה קרה?". אז היא ענתה לו - בעלי שמח כי נגנבו לו 10,000 דולר. הוא שאל בתימהון: מה הקשר? והיא אמרה לו: ככה זה אצלנו. אם אתה יודע שהכל משמים, שום דבר לא יכול להפריע לשמחה שלך. משום שאם האדם הוא יציב וכל הזמן נמצא עם ה' ויודע שהכל משמים, אין לו על מה להיות עצוב. הכל מתגמד מול זה, הכל הופך לשטויות.

המושג שמחה על כל המשתמע מכך, שייך דווקא לעם ישראל, 'מאמינים בני מאמינים', מכיוון שאין שמחה בלי תכלית ומטרה. שמחה בלי מטרה היא שמחת שוטים, כמו אותו שוטה שנלקח ברכב סגור לשם ביצוע גזר דינו בעמוד התליה בכיכר העיר. בדרך ראו אותו שמח ומאושר. לשאלת סובביו הוא הסביר כי יש לו אויר טוב מהחלון הפתוח... זוהי שמחה רגעית וללא תכלית.

זה מזכיר גם את אותו שיכור שדהר ברכבו במהירות מופרזת ונתפס מיד על ידי שוטר תנועה שעמד בדרכו. הנהג שלף מכיסו שטר של מאה דולרים והציע לשוטר בתמורה לכך שישחרר אותו לנפשו. השטר פעל את פעולתו, והשיכור המשיך בדרכו. לאחר שתי דקות הוא נתפס פעם נוספת, ושוב שלף מאה דולר שהועילו גם הפעם... כך חזר הדבר על עצמו מספר פעמים, עד שבפעם השמינית פרץ הנהג בבכי ושאל את השוטר התורן: "מה קרה שמשטרת ישראל בחרה 'להתלבש' דווקא עליי היום?". השוטר פרץ בצחוק ואמר לו: "תן לי עוד מאה דולר, ואז אראה לך איך יוצאים מהכיכר"... אותו שיכור שהסתובב סביב עצמו באותה כיכר ללא מטרה ותועלת, הינו דוגמה מוחשית לאותם אלו החיים להנאתם ללא מחשבה על העתיד. ברוך שלא שם חלקנו כהם.

פורים שמח!

שמחה

קשורה לעתיד. שימו לב ממה מורכבת המילה "שמח": שָׁם־מַח, לשון עתיד. לאן אתה הולך - לשם מה, כי האדם נמצא היכן שעתידו נמצא. מתי אנשים עצובים? כשאדם מרגיש שאין לו עתיד, אין לו כלום ושום דבר. אז עצוב לו. אבל כשיש תכלית ומטרה, האדם שמח. לכן, יהודי צריך להיות הכי שמח בעולם, כי הוא היחיד שיש לו מטרה. כל גוי, חי בעצם בשביל למות. הוא קם בבוקר לעבודה, חוזר הביתה, מכה קצת את הילדים והולך לישון. ולמחרת שוב באותו הסדר, עד שהילדים פעם אומרים לו: 'בא לנו לישון מוקדם היום, אז בוא ותן לנו כעת את הסטירה ונגמור עם זה'... אבל יהודי שיש לו תכלית ומטרה, שיועד שיש לו עולם הבא, רק מזה לבד הוא נהיה שמח וכל הבעיות מתגמדות, כי הוא יודע שיש לו עתיד, והמח - כאמור - נמצא בעתיד. כמו שאמרנו: שמח - שָׁם־מַח.

המהר"ל שואל מדוע חמישה חומשי התורה הם דווקא חמישה ולא שלושה חומשי תורה, או ארבעה חומשי תורה? עונה המהר"ל שזה משום ש'חמשה' הן אותיות 'שמחה'. התורה עצמה משמחת. 'פיקודי ה' ישרים משמחי לב'. צריך לומר בכנות: שום שמחה בעולם לא יכולה להיות אמיתית, חוץ מהשמחה שיש בלימוד התורה. כל שאר השמחות, הן שמחות קטנות, שמחה פה ושמחה שם. אבל השמחה הכי גדולה היא ללמוד תורה. ישנם צעירים שחווים קושי בלימוד שלהם, אך מי שלומד באמת - רואה שכל ההפרעות מסביב הן שטויות, והוא מרגיש בחוש את הפסוק 'פיקודי ה'...' משמחי לב'. לפעמים ניגשים אליי אנשים ומספרים לי בדיחות, רוצים לשמח אותי בהלצה שאולי אשתמש בה בהרצאה. זה נחמד מאוד בשביל להוסיף למאגר, אבל שמחה אמיתית - היא רק בלימוד התורה.

אדם שלומד תורה ומונח כל הזמן בלימוד - הוא אדם שמח. אני כבר מרצה למעלה מ-35 שנים בכל הנושאים, ולא הייתה לי ולו פעם אחת שהגעתי לדרוש במקום כלשהו, כשאני שמח. נסעתי פעם לסמינר בירושלים עם כל המשפחה, ואחרי זה חזרנו לדירה שלנו בבני ברק, בה השארנו 10,000 דולר כספי גמ"ח, וכשהגענו, אשתי ראתה שהדלת פתוחה, נכנסה בחשש - ומיד ראתה שגנבו את כל הכסף, ושאנחנו כעת צריכים לראות מהיכן אנחנו מצליחים להשלים את הסכום הזה לגמ"ח מכיסנו. היא באה אליי ואמרה: זהו, הכסף נגנב, פרצו אלינו. אמרתי לה: הכסף הזה הוא לא שלנו, וגם מה שנאסוף בכדי להחזיר - גם זה לא שלנו, כי אם זה היה שלנו, הקב"ה לא היה לוקח לנו אותו.

מיד אחרי זה נסעתי להרצאה בהרצליה, וכשסיימתי, מארגן ההרצאה התקשר לאשתי ושאל אותה: היתה לכם איזו שמחה היום? היא השיבה לא בשלילה. הרי היא ידעה שלא רק שלא היתה לנו שמחה מיוחדת באותו יום, אלא שגם פרצו לנו לבית וגנבו סכום גדול... היא שאלה אותו מדוע הוא שואל, והוא השיב לה: "בעלך היה

הורדנו מחירים ואתם מחייכים

מגיל 18
ומעלה

אפיקים

לקוחות כללית מושלם פלטינום נהנים מטיפול שיניים משמרים

בהשתתפות עצמית של:

20 ₪

מחירים לדוגמה

מחיר חדש	מחיר קודם	הטיפול
20 ₪	136 ₪	טיפול שורש בשן קדמית
20 ₪	304 ₪	חידוש טיפול שורש בטוחנת
20 ₪	318 ₪	טיפול שורש בשן בעלת היסטוריה אנדודונטית
20 ₪	102 ₪	עקירת שן בינה
20 ₪	156 ₪	כתר אמלגם
20 ₪	126 ₪	שחזור שן שבורה בשן קדמית

*החל מ-י"ז באדר (1.3.2021) | בכפוף לתקנון כללית מושלם פלטינום | הטיפולים ניתנים ברשת כללית סמייל

כללית

כללית. צעד לפני,
בשביל הבריאות שלך

***2700**

חפשו בגוגל: כללית מושלם הכשר | פתוח בכל הסימונים
• המציג אינו רופא שיניים

הרב שלמה טויסיג רב קהילת בעלעד, בורו פארק
shloimesinger@yahoo.com

מרבין בשמחה

למשוך שמחה מאדר לכל השנה. כותב השורות בפורים

שולח גם אותו הלאה. וכך גם עם השלישי והרביעי. עד שנכנס יהודי פולני כזה עם חיוך גדול על הפנים, וכשבעה"ב אומר לו להתחיל שיר הוא מיד מתחיל: "איידי די דיי די דיי, לעבעדיג!..." ואיך שהוא מסיים לשיר, בעה"ב אומר לו: התקבלת לעבודה. כששאלו את בעה"ב לפרש הדבר, הוא הסביר: אני צריך עובדים שיעבדו בזריות. אם לעובד מתנגן בראש שיר איטי, פירוש של דבר שהוא יעבוד לאט ויספיק פחות, אבל אם בראש מתנגן לו איזה שיר שמח, פירוש הדבר מבחינתי הוא שהוא יעבוד לפי הקצב ויספיק יותר.

כלומר, הכל תלוי במנגינה שאנחנו שרים. כמובן, אין כאן כוונה חלילה וחלילה לזלזל בשירי רגש שפותחים את הלב ואת הנשמה. המעשה הזה בא רק כדי לסבר את אוזן להבין מה הוא כח השמחה ומה כל־כך מיוחד בחודש הזה, כי כדי לרקוד ולשמוח צריך שיר שמח וקצבי. כשחתן וכלה נכנסים לחתונה, שרים שירים שמחים, כי זה מה שמכניס את האווירה של השמחה.

לכן, אחיי ורעיי היקרים, תזכרו היטב שכח השמחה והנגינה הוא כח עד אין גבול, המשרה על כל הסובבים אותנו כח של התעלות ורוחנית ומביא לכך שע"י השמחה - אפילו החלק הגשמי הוא יותר רוחני.

נסיים בכך שאומרים בשם צדיקים, "משנכנס אדר מרבין בשמחה" - הפירוש הוא שמהרגע שנכנס חודש אדר צריך כל הזמן להרבות בשמחה. ואילו הפעם הבאה עליה כתוב שצריך למעט בשמחה זה כבר על חודש אב. וגם בחודש אב, לפי חלק מהפוסקים המיעוט בשמחה הוא רק עד אחרי תשעה באב. יוצא לנו מזה שמראש חודש אדר יש לנו הדרכה מחז"ל להרבות בשמחה עוד ועוד - לפחות עד חודש אב. אז שהש"ת יעזור שנוכל כולנו להיות בשמחה אמיתית מתוך שמחה פנימית, ולשאוב את כל הסובבים אותנו לתוך השמחה, אמן.

איי איי! משנכנס אדר מרבין בשמחה! כמה שהמילים האלו מצלצלות לכולם באוזניים... כל יהודי, מאז היותו לבר דעת, מחכה לחודש הזה. יש בו הכל מהכל לכולם. הגמ' במס' תענית (כ"ט ע"א) אומרת שכל מי שיש לו דין (משפט) עם נכרי - ישתדל שייצא הדין בחודש אדר, משום שאז מזלם של ישראל למעלה. מה שאומר שכל יהודי שצריך שיסתדר לו משהו, שישאיר אותו לחודש אדר, ואז בעז"ה הכל יסתדר. כמובן שבלי סיעתא דשמיא שום דבר לא עוזר, אבל הסוד שטמון בחודש הזה הוא שבחודש אדר יש סיעתא דשמיא יותר גדולה לעם ישראל מבחודשים אחרים.

בואו ננסה רגע לעצור ולחשוב מה היא הנקודה המיוחדת שמייחדת את החודש הזה כל־כך, עד כדי שהגמרא אומרת לדחות דברים מסוימים לאדר. התשובה היא, אומרים תלמידי הבעש"ט, "השמחה". זה הדבר המייחד את אדר, שבכוחו לפעול פלאות. ידוע הווארט מהרה"ק רבי חנוך העניך מאלכסנדר זצוק"ל: "כי בשמחה - תצאו". כלומר, על ידי שמחה אפשר לצאת מכל הצרות שבעולם, כי שמחה מבטלת את כל הרוע שמסביב. וכשבן אדם בשמחה, אומרים חז"ל, אין שום מזיק יכול לשלוט בו.

כשבן אדם נמצא בשמחה, אז כל המסביב שלו שמח איתו ביחד: אם זה בין אדם לחבירו, בין איש לאשתו, בלימוד בכולל עם החברותא, או בעבודה עם המעסיק ועם הקולגות. יש אימרה שאומרת: אם תחייך - כל העולם יחייך איתך, ואם תבכה - אז תבכה לבד.

ולענייננו, אחד הדברים שהכי מאפיינים את השמחה הוא השירה. כשבן אדם בשמחה ובמצב רוח טוב, באופן ספונטני יוצא ממנו איזה זימזום של שירה. הגמ' בערכין (י"א ע"א), מבארת את הפסוק "תחת אשר לא עבדת את אלוהיך בשמחה וטוב לבב" - איזו היא עבודה שבשמחה ובטוב לבב? זו שירה. אומר על כך רש"י: "אין אדם שר שירה, אלא מתוך שמחה וטוב לבב" (עיין ערך מרדכי בן דוד). בקיצור, חז"ל מסבירים לנו שלשיר אפשר רק מתוך שמחה, וכשבן אדם בשמחה אזי מתפרצת ממנו שירה.

מספרים במליצה על אחד שהיה לו מפעל של סריגה, והוא חיפש פועלים חרוצים במיוחד, שיהיו זריזים במלאכתם. כשהגיע היום בו הוא היה צריך לראיין את הפועלים, צץ לו רעיון גאוני בראש, והוא החליט שכל מי שבא אליו לריאיון - צריך לשיר לו שיר, ולפי זה הוא יחליט אם הוא טוב לעבודה או לא. נכנס אליו הבן אדם הראשון, ובעל הבית אומר לו: נו, תשיר איזה שיר. ההוא מתחיל: "אוי, ויהי נועם..." הוא מסיים ובעל הבית שולח אותו הלאה. בא השני מתחיל לשיר: "והנה ה' ניצב עליו..." ובעה"ב

כשאחרים
רואים
היום

אנחנו
חושבים
מחר

לאומי. בנק שחושב מחר.

רק עכשיו הוא נולד, וכבר הוא בשידוכים, רק הרגע הקמתם בית, וכבר אתם מגדלים משפחה, עוד לא סיימת ללמוד, וכבר העסק שלך צובר תאוצה. במציאות של היום, אתם צריכים בנק שחושב מחר ונותן לכם כבר היום את הפתרונות לאתגרים וההזדמנויות שלפניכם באמצעות כלים ושירותים מתקדמים, המאפשרים לכם חוויית שירות מתקדמת ונוחה יותר עם הבנק.

הלוואות
התאמת ההלוואה לפי צורך
ומטרה, למתחננים ועוד.

לאומי למשכנתאות
ייעוץ משכנתאות בהתאמה
אישית, זמין במגוון ערוצים

בנקאי אישי
זמין לכם במגוון ערוצים גם
מעבר לשעות פעילות הסניף

תכניות חיסכון
מתחילים לחסוך היום
לעתידי מסודר יותר

מתחמים דיגיטליים
בפריסה רחבה לביצוע
פעולות 24 שעות ביממה

פתיחת חשבון
נהנים משירות ותנאים
שמחאימים לכם

לאומי
leumi

לאומי. בנק שחושב מחר.

ההצטרפות לכל שירות הינה בכפוף לאישור הבנק ובהתאם לתנאי כל שירות. הלוואות משכנתא/הלוואות - אי עמידה בפירעון ההלוואה עלול לגרום חיוב בריבית פיגורים והליכי הוצאה לפועל; פרסום זה אינו מהווה הצעה או התחייבות למתן הלוואה; אישור ההלוואה, סכומה ותנאיה כפופים לשיקול דעת הבנק. פרטים מלאים בסניפי לאומי.

ר' משה מרדכי (מונה) רוזנבלום
magazine@kol-play.co.il

היכן הולחן השיר "תמחה"?

בשמחת פורים, עם מרדכי בן דוד, יוסי גרין, משה לאופר ועוד חברים

במהלך החודשים האלה היינו בבדיקה שגרתית אצל רופא, אלא שהוא גילה בבדיקה שאין דופק לעובר, מה שיכול לגרום לסכנת חיים גם לאם. בפועל, קבע הרופא, יש לעשות פעולה רפואית מיידית, אין ברירה, גם במחיר סיכון ודאי של חיי הולד שטרם נולד.

הרופא הלחיץ אותם מאוד, ולא היתה ברירה והם קבעו תור ליומיים לאחר מכן, להליך של "ע" אמור היה לעצור את הכל, והעיקר לשמור על חייה של האם. בינתיים, המשיך וסיפר, אמרנו שזה לא הגיוני שכל זה קרה כך, ללא שום סימנים, והחלטנו ללכת לרופא נוסף, רופא פרטי, לבדיקה נוספת. הרופא הפרטי ערך שוב בדיקות, ואז הוא מבשר לנו: הכל בסדר! אין צורך בשום הליך כלשהו, יש דופק והכל נראה בריא ותקין. כמה ימים לאחר מכן, בנר שמיני של חנוכה, נולדה הבת המיוחלת, בריאה ושלמה ללא שום בעיה, ולו הקלה ביותר. נס משמים.

יומיים לפני כן, סיפר רוני, הלכתי לכותל להתפלל לקראת הלידה הצפויה, ואז, משום מה, עלה לי כל הזמן מהתהילים הפסוק "למען ציון לא אחשה... עד יצא כְּנָגָה צִדְקָה...", והחלטתי לקרוא לבת הנולדת לנו במזל טוב - נגה.

בתי נולדה בדיוק בנר שמיני של חנוכה, וזמן קצר לאחר מכן שמתי לב שנגה בנוטריקון זה נר שמיני (נ'ר"ג"ה. ג' רה' יחדיו הן שמונה), וגם נוטריקון של נ'ס ג'דול ה'יה. גיליתי גם שספר החינוך מדבר על הנר השמיני בתור "נגה, האור הגנוז". לא ידענו את כל זה כשקראנו כך לבתנו, את הכל ראינו בדיעבד, אבל הבנו איך הכל הסתובב משמים, והתחבר בצורה שמימית. ואז פונה אליי רוני, ומבקש שאכין להם שיר מיוחד לסעודת ההודיה הגדולה שהם עשו לרגל הולדת נגה בריאה ושלמה, בה השתתפו כמה מאות אנשים. אז נכנסתי לאולפן עם מקהלה, וביצענו במיוחד לרגל הנס את השיר "למען ציון לא אחשה... עד יצא כנגה צדקה וישועתה כלפיד יבער".

למה אני מספר את כל זה בערב פורים? ובכן, כי השיר המיוחד הזה לכבוד הנס, "הולבש" על הלחן "שושנת יעקב", ששרים אברמי רוט ושלמה כהן ומופיע באלבום "מונה 3". תנסו לשיר את מילות הפסוק האמור על הלחן הזה, ותראו איך זה מסתדר יופי...

פורים שמח ומלא בניסים לכל עם ישראל!

ערב שבת זכור עד פורים, בכל שנה מחדש, מושר ומושמע שוב ושוב השיר "תמחה את זכר עמלק", שזכינו להלחין, מרדכי בן דוד ואני, לפני כ-30 שנה. אבל לא רבים יודעים על הסיטואציה הדי מעניינת שבמהלכה הולחן השיר...

ובכן, הייתי אז יחד עם מרדכי בן דוד בגרמניה, למספר הופעות. כל הנגנים שניגנו איתנו באותן הופעות היו גרמניים מקומיים, עם המראה הגרמני הקלאסי: גבוהים, בלונדינים, בריאים ומוגשמים. לפני אחת החזרות עם הנגנים, ישבנו מרדכי ואני בחדר המלון, והתחלנו לעבוד על התכנית למופע. כשדיברנו בינינו על הנגנים הגרמנים של האירוע, אמרתי למרדכי: תשמע, לך תדע, אולי הסבא שלהם הרג את הסבא שלנו? כך התחילה השיחה בינינו בנושא.

באותה תקופה היינו עסוקים מאוד רוב הזמן בליצור שירים חדשים עבור האלבום הבא של מרדכי, ואז, בעיצומה של השיחה, עלה לנו הרעיון ל"תמחה": אמרנו לעצמנו, בוא ננסה לעשות שיר על מחיית זכר עמלק. היום, כבר יש כמה וכמה שירים במילים האלה, אבל אז, זה היה רעיון שהייתי אומר היה אפילו קצת מהפכני. מי חשב להלחין את המילים האלה...

אבל הסיטואציה בה היינו, בגרמניה, ובחברת הנגנים הגרמניים שלך תדע את ההיסטוריה המשפחתית שלהם, נתנה לנו את הרעיון. היה איתי שם בחדר אורגן קטן, ופתחתי אותו, מנסה להעלות רעיונות מוזיקליים. בינתיים, אחד מהחבר'ה שהיה בחדר, פתח את הרדיו, שהיה מכוון על ערוץ גרמניה, ומהרדיו התנגן איזשהו פזמון של שיר גרמני שמח, משהו שמאד מזכיר את הפזמון של "תמחה" המוכר כיום.

אמרתי לאותו בחור: תסגור את הרדיו. חזרתי לאורגן, והתחלתי לנגן משהו בסגנון של אותו פזמון גרמני, וכך יצא לו הפזמון של "תמחה את זכר עמלק", שכאמור קיבל השראה מהשיר של הגרמנים - ודיבר על מחיית עמלק... כך יצא ש"תמחה את זכר עמלק", הולחן בגרמניה, לא פחות!...

הסיפור הבא, אירע לפני כ-25 שנים. למדנו אז באופן קבוע ברמת גן, בכל בוקר. באחד הימים הגעתי ראשון לבית הכנסת, הוצאתי את צרור המפתחות ואז גיליתי שאחד המפתחות פשוט "נשר" מהצרור, לאחר שהטבעת בצרור שאמורה לתפוס אותו, נשברה. אנשים צריכים להגיע, אני בפתח, נבון, לא יודע מה לעשות. המפתח נאבד. פתאום אני מרגיש מישהו שמתקרב אליי. הוא מסתכל עלי, ושואל: אתה מונה רוזנבלום? אני משיב לו שכן, והוא מחייך ופותח לי את הדלת. זו היתה ראשיתה של ידידות איתנה עם רוני, ידיד יקר מזה שנים, שבהמשך נודע לי שהוא גם כותב מחונן (ואכן השתמשתי בכישרונו באחד השירים באלבומי "מונה").

לאחר שהוא פותח לי ושנינו נכנסים, אומר לי רוני: מונה, יש לי סיפור מעניין בשבילך. אני מטה אוזן, וזה מה שהוא מספר לי: אשתי, כך הוא מספר, עמדה בחודשים האחרונים לפני לידה.

לפעמים כדאי לעצור הכל
וליהנות מרגע איכותי לעצמכם
עם נסקפה טייסטרס צ'ויס

פנחס ביכלר מנצח מקהלת "מלכות"
p 0527645882 @ g mail . com

ישיבה של מעלה!

כותב העשור ווארלה סאנט עם התניק"ים. מתוך הפקת הפורים של 'מלכות'

ברחוב פנקס בתל אביב, כך שהייתה לי מעט היכרות הן עם הרחובות וה'כתובות' והן עם ה'נגידים' שבהן.

שנה אחת, בבית אחד הנגידים, נכחה לפנינו 'קבוצה' נוספת של בחורי ישיבה. אלא שבעוד אנחנו, תלמידי 'חיי משה', עמדנו מן הצד ושרנו בדבקות משירי החג האוטנטיים, הקבוצה שלפנינו קיפצה בפראות והשמיעה שלאגרים מן הזן הפחות 'חסידי' בלשון המעטה, מהסוג שאותו נגיד ואבותיו לא הכירו... ואז הגיע מעמד הפירעון. בעל הבית הוציא מכיסו שטר של 50 ש"ח ונתן לבני הקבוצה ההיא, כאשר לנו הוא רושם צ'ק של ארבע ספרות, מול עיניהם הנדהמות של הקולגות! לתימהונם השיב בעל הבית: 'שנה הבאה כשתשירו כמוהם, תקבלו כמוהם'!

והרי הטיפים שלי, אליכם בחורים יקרים: ראשית, תכבדו. זכרו, ככל שתכבדו יותר, כך תתכבדו יותר. שנית, פחות מעניין (לטעמי בכל אופן) בכמה הגדילו השנה את ההלוואה לחתנים וכמה חתנים יש ואלו עניבות מותג יחלק השנה ה'ת' ואורך הפראק... תביאו שמחה הביתה, פנקו בווארט פורימי עסיסי, קנחו בריקוד טוב, וככל שתרכו שמחה בבית, גם ה'שמחה' (...) שלכם תגדל...

כבדו את התורה ואת בני התורה אותם אתם מייצגים, ו... אל תשכחו לשלוח לכאן חשבונת מס סעיף 46 לרשויות...

...

לפני כחודש הסתלק לעולמו הרה"ח ר' נטע שלמה ויינברגר ז"ל, אביהם של ידידי היקרים, האחים מיכאל ויוסי ויינברגר מ'מלכות' וענק הזמר זאנוויל. כך סיפרו האחים בימי השבעה, על האב שהיה כל ימיו מלמד תשב"ר: "מדי פורים הוא היה מקבל כנהוג, מעטפות כסף רבות. אך מפאת שאבינו חשש ש'הכסף יעוור'... ותהיה לו השפעה ולו במעט על יחסו לילד כזה או אחר, במוצאי פורים הוא היה נותן מיד את כל חבילת המעטפות, עוד לפני שפתח אותן, לאמנו, מבקש ממנה שתחבר את כל הכסף יחדיו ותשמיד לאלתר את כל המעטפות עם השמות".

חבל על דאבדון.

ודעי דבר מספרים כי בילדותו שאלו פעם את המן 'מה אתה רוצה להיות כשתהיה גדול?' והמן השיב: 'תלוי'!...

לכשתשאלו אותי מה הייתי רוצה, אם תינתן לי האפשרות לחזור לספסלי הישיבה - ללא ספק אבחר לחזור לימי הפורים הישיבתיים, למסע גיוס המיליונים בבתי הנגידים! אמנם לא הייתי 'מנכ"ל' ה'עייזר נישואין' - בהגייה החסידית, או 'תתני'ק' - על פי מטבע הלשון שיסודותיו בקלם ונובהרדוק (למרות שנטלתי חלק תמיד בקריאייטיב והקמפיין, בשעות בין הסדרים כמובן...), בכל זאת הגעגוע לסיטואציה העליזה נותר איתן, כאילו לא חלפו מהפעם האחרונה שעשיתי זאת הימ"רן חגי פורים, חלקם משולשים...

ההתעטרות בבגדי הקוזאק המסורתיים, ההצטיידות בקלסרים ומפת כתובות (חדשה מהשנה!), תוך ציון טיב ה'כתובות' והמצב הפיננסי שלהן, מי האנשים שבתוכן, כמה נתנו בשנה שעברה, כמה ילדים למדו בעבר בישיבה וכמה נותרו בבית, איזה שיר הם הכי אוהבים ומכירים (בעצם זה היה העיסוק הראשון שלי במוזיקה...), אם יש מעלית, ואם אפשר לבנות על כיבוד או להסתפק כעת בגליליות אגוז של טעמן ופחיות XL שמנוחתן כבוד בטנדר, ליתר ביטחון. אוי, מי ייתן ראשי מים, עוד סיבוב אחד כזה, לחיי רגעים של שמחה!

והרגע המרטיט של הנקישות בדלת, ההתפרצות פנימה בשירה בגרון ניחר "ליהודים הייתה אורה... אורה, אורה, אורה ושמחה...", ההסתערות על בעל הבית, הדמגוגיה סביב ה'עייזר' שלנו שהינו ייחודי ויוצא דופן, וכמובן ההסברים המפולפלים על טיב הישיבה ועל דמות הקונצנזוס הנערצת של המשגיח שלנו שהעמיד תלמידים מדין ועד באר שבע.

וכאן מגיע מקומו תורו של הפלייליסט המוזיקלי שעל פיו ייפול פור עשרת אלפים כיכרי הכסף. והיה אם סיפק הבעלים את הסחורה, הוא יזכה מיידית ל'והריקות' לכם ברכה עד בלי די' לבבי. והיה אם חלילה לא עמד בציפיות ה'קלסר', אוהו, אזי ייפתח הפלייליסט שאין טוב ממנו בלרוקן כיסים. זה מתחיל ב'ותוסף אסתר' או ב'לא פחות מאלף, לא פחות מאלף... - השיר והמילים שלא נס ליחן עוד מימות אבותינו ואבות אבותיהם - ממשיך ב'ויהיו רחמך מתגללים' או 'שערי שמים פתח ואוצרך הטוב לנו תפתח...' וכלה ב'לא נזוז מכאן לעולם'!

...

אלא שמפאת שכל הנראה לא אשוב עוד למלאכה זו, ומפאת שכיום אנוכי צופה בתופעה מהצד השני (אמנם איני 'נגיד' או 'גביר', אך אני זוכה מדי שנה לביקורם של לא מעט 'ישיבע'יבחרים' בביתי. בכל זאת מנצח מקהלה, לא?), אז רק אשתף אתכם באנקדוטה קטנה מימי בחרותי:

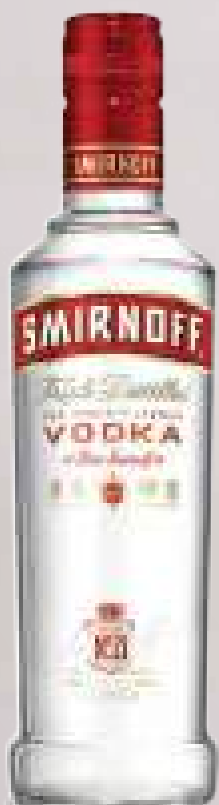
במשך שלוש שנות לימודי ביישיבת 'חיי משה' המעטירה, נוהג הייתי להימנות בין קבוצת המגייסים דווקא בתל אביב, זאת בשל היותי נמנה על חסידות סאדיגורה שמרכז באותם ימים עדיין

ל ג י מ ה ש מקרבת ל ב ב ו ת

INFAMOUS since 1864
There's vodka then there's

Smirnoff

היבואן הרשמי של ישראל

אזהרה: צריכה מופרזת של אלכוהול מסכנת חיים ומזיקה לבריאות!

שומע בני

"יש תקווה" שפתח סגנון שלם ("זה קרה בלי כוונה"). האלבום הראשון עם הטעם החדש במוזיקה ("מבלי לאבד את הנשמה החסידית"). ההצלחה עם איצי וולדנר ("חמישה שירים בפגישה אחת"). השיר החסידי-רוסי הראשון ("החברים חשבו שיחאראשו' זה שיר לפורים"). וגם: ההימור על המלחין של "יש תקווה" שהתגלה כמוצדק. קליפ החיקויים המפתיע. הלהיט התורן "מי כעמר". ומתי הוא חשב שהוא מחזיק ביד את הצ'ק האחרון ממזכר, לעתיד הקרוב. **בני פרידמן** שומר על החיוך המפורסם

אהרן אטינגר

צילומים: חיים טייטל

סגנון חדש שהביא - כבר מהאלבום הראשון שהוציא, "טעמו וראו" - אלבום שהכיל מוזיקה חסידית אמנם, אבל קצת שונה, בסגנונות אחרים מהמקובל, וגם הביא שמות חדשים של מלחינים ומעבדים. אלבום שלא בא לעשות את כל מה שעשו לפני. "זה נכון", מאשר בני פרידמן. "כבר אז היה לי רצון להביא משהו חדש. רציתי לעשות את סגנון המוזיקה החסידית הוותיקה של אבריימ'ל פריד (דודו של פרידמן; א.א.) ומרכזי בן דוד, אבל עם הטעם של הדור שלי. המוזיקה בעולם כבר התחילה להשתנות, ורציתי להכניס את הטעם החדש במוזיקה, ויחד עם זאת לא לאבד את הנשמה של המוזיקה החסידית הוותיקה. רק להלביש אותה בטעם חדש".

גם השמות שעבדת איתם כבר מההתחלה, היו שמות חדשים. לא הלכת על המוכר והידוע.

דבר אחד נמצא תדיר בכליו של בני פרידמן: החיוך. גם בשירה וגם בהופעות, בני פרידמן משדר ומאז ומתמיד שמחה פנימית שפורצת החוצה. כשמאזינים לשירים הרבים וללהיטי הענק שהנפיק פרידמן, תמיד יש תחושה שגם באולפן שר אותם פרידמן עם החיוך הגדול והמפורסם שלו.

ועוד דבר נמצא בכליו של בני פרידמן, מה שמחבר אותו ישירות אל חג הפורים שאוטוטו נכנס: ההומור העצמי. זה שהוציא ממנו קליפ חיקויים מדובר לסגנונות המוזיקה החסידית השונים לפני כמה שנים, וזה שגורם לו לזרום בטבעיות לתפקידים השונים בקליפים שלו.

אבל יותר מהכל, בני פרידמן חתום על כמה הצלחות מהדהדות במוזיקה החסידית שעוד מעט ניגע בהן, ועל

"הרבה מהם מצאתי פשוט בהשגחה פרטית. למשל, הכרנו מישהו בשם יאן פרייטור, שמאז ועד היום הוא עושה את רוב העיבודים שלי, בטח את רוב הלהיטים שלי. המפיק שלי דאז, אבי ניומרק, עבד על אלבום עם דוד גבאי והתקשר לאלי לשינסקי שיעשה לו מיקסים. אלי אמר לו שהוא עסוק מאד כעת ולא יוכל, אך אל דאגה, אמר לו, 'יש לי חבר שיכול לעשות לך את המיקס, יאן פרייטור'. הוא בחר

שגר כאן בניו יורק, ישראלי לשעבר ורוסי במקור, אדם מאד מוכשר, ולשינסקי הפנה אליו. כך, במזל משמיים, מצאנו אותו. הוא היה אדם מאד שקט, שישב לו באולפן שלו, בבייסמנט אצלו. הוא התחיל לעבוד איתי אז בעיבודים ובהפקה המוזיקלית, ובעצם נתן את הטעם שלו בתוך המוזיקה, טעם שהיה שונה ממה שהכרנו עד אז".

זה לא היה רק העיבודים, בחרת גם במילים מקוריות שלא הולחנו עד אז: מסוד חכמים, טעמו וראו, יעבדוך עמים.

"שיר על 'טעמו וראו' באמת רציתי לעשות כבר הרבה שנים קודם. זה שיר שהלחין שמוליק מרקוס, בן דוד שלי ואחד מצמד האחים

"תוך כדי שאני מדבר איתו, ישב לידי אצל הסבתא בן דוד שלי, שמחה פרידמן, שגם הגיע לביקור. והוא אומר לי: 'רגע, ככה זה עובד? אפשר לכתוב שיר ולקבל עליו כסף? מה אתה אומר!'"

השיר הראשון שקניתי לאלבום. דיברנו בשיחה הזאת עניינים טכניים על השיר. תוך כדי שאני מדבר אתו, ישב לידי אצל הסבתא בן דוד שלי, שמחה פרידמן, שגם הגיע לביקור. והוא אומר לי: 'רגע, ככה זה עובד? אפשר לכתוב שיר ולקבל עליו כסף?

מה אתה אומר!'. הוא אמר לי: תן לי כמה דקות, ואז עלה לעליית הגג, התיישב ליד הפסנתר, ועל אתר הלחין את השיר 'המרחם', בבית אחת. הוא בא ואמר לי: הרגע כתבתי שיר, מה אתה חושב עליו? ואכן, השיר הזה מופיע באלבום הראשון".

כששמעת לראשונה את 'כד יתבין', חשבת שהוא כל כך 'צליח'?

"כששמעתי את השיר, ההרגשה שלי היתה שהשיר הזה קיים כבר 2,000 שנה. התחברתי אליו מיד, כמו לשיר מאד ישן, שיר יהודי שכולל בתוכו את כל ההיסטוריה שלנו. זה שיר שאין בו איזה חידוש מוזיקלי מעניין או מוזר, שיר פשוט, ולקח קצת זמן עד שהוא נכנס - אבל נראה לי שלשיר הזה בהחלט מגיע להיות בתוך רפרטואר הנצח של המוזיקה החסידית. הוא שיר נוגע ומרגש. הוא כנראה גם השיר החסידי 'הרגיל' היחיד שהופיע באלבום ההוא. גם שרתי אותו במבטא החסידי".

הילדות במינסוטה: "אבא הביא קלטות מניו יורק"

בני פרידמן (36) גדל במינסוטה, שם אביו, הרב מאניס, משמש כשליח חב"ד. היום הוא גר בקראון הייטס, שכונת חב"ד בניו יורק.

על איזו מוזיקה גדלת?

"כמובן, על פעטער (דוד) אבריימ'ל ועל מרדכי בן דוד, וגם על הרבה מוזיקה באנגלית, כמו משה ייס ואייבי רוטנברג. כשגדלתי מעט, שמעתי כבר גם חיים ישראל, פרחי מיאמי, צליל וזמר, וכל אלבומי התקופה ההיא. גדלתי במינסוטה, אז גם זה תרם לטעם שלי במוזיקה, שיכול להיות שהוא קצת שונה מהטעם של אלה שגדלו בניו יורק, בתוך קהילה של יהודים חרדים".

גדלת באזור שלא היתה בו קהילה חרדית. איך התעדכנת במוזיקה?

"אבא היה נוסע הרבה לניו יורק. הוא היה מתרגם לאנגלית את הפארבריינג'ן של הרבי מחב"ד בשידורים החזותיים, אז הוא היה נוסע הרבה לניו יורק, ובכל פעם חזר עם מוזיקה חדשה ועם קלטות חדשות. כמובן שגם אבריימ'ל היה שולח לנו במיוחד כל דיסק חדש שהוא הוציא. אבי הוא האח הגדול של אבריימ'ל (מעליו יש אחות בכורה), ויש קשר חזק ביניהם. אבא גם כתב לו כמה שירים באנגלית, כמו למשל 'My Fellow Jew'."

עוד כבחור, שימש בני כשליח חב"ד בקליפורניה, כמו בחורים רבים וכנהוג בחב"ד. בקליפורניה היה שנה וחצי, ובהמשך נסע לשליחות נוספת ברומניה. לאחר הנישואין, החליט להתמקד בקריירת השירה, ומתגורר כאמור בקראון הייטס.

שלוש שנים אחרי האלבום הראשון והמצליח, הוציא פרידמן אלבום שהפך לסנסציה במוזיקה החסידית: "יש תקווה". אלבום שפתח דרך וסגנון חדש, כשרבים מאד מהזמרים היום - בעיקר האמריקאים שבהם - לא יוציאו אלבום ללא להיט בעברית.

היית הראשון בזרם הזה של הלהיטים הקצביים בעברית. אפילו קראת לאלבום "יש תקווה", כשם הלהיט.

"נכון, אבל זה קרה בצורה מאד פשוטה, בלי כוונה גדולה. תמיד

של להקת 'היום השמיני'. הייתי אצלו כבחור בשליחות בקליפורניה, ודיברנו על זה, ובהמשך הוא אכן הלחין וכתב עבורי את השיר הזה. כך גם עם שאר השירים שהזכרת, אלו היו מילים שתמיד חשבתי לעשות מהם שירים. אגב, עם איצי וולדנר, שעבדתי גם אתו באלבום ההוא, היה לנו מזל מיוחד, כי בדרך כלל כאשר יושבים עם מלחין, אז אם יש לך מזל וסיעתא דשמיא, אתה יכול לצאת ממנו עם שיר אחד או שניים. אבל עם איצי ישבנו פעם אחת, ויצאנו ממנו עם חמישה שירים לאלבום: 'משיח', 'ניגון ללא מילים', 'אמר', 'בטוח אני', ו'אמת'. היתה לנו איתו ממש סיעתא דשמיא גדולה".

באלבום ההוא הופיע גם שיר שהפך עם השנים לנכס צאן ברזל: "כד יתבין".

"הייתי עוד בחור, ישבתי בבית של סבתי בניו יורק, וצלצלתי משם למלחין משולם גרינברגר, לקנות ממנו את השיר 'כד יתבין'. זה היה

תְּשׁוּעָתָם לְנֶצַח

רשכבה"ג מרן שר התורה שליט"א בהתבטאות נדירה השנה:

**"כדאי לפרסם לכולם כמה התפילה
הזו מתקבלת, שהם יזכו גם"**

להודיע שכל קויד לא יבשו הפורים הזה אתם תזכו לזיווג הגון!

0722-600-200

קליפ ה"חיקויים" של המוזיקה החסידית עם מאיר קיי. מימין, מחקים את הבני דודים, להקת "היום השמיני". משמאל: מחקים את ה"מכביטס"

שיחיקו את הסגנון הזה?

"לא חשבנו על זה, אבל אחרי ההצלחה של 'יש תקווה' ידעתי שאני, לפחות, רוצה לעשות עוד כאלה שירים, ואז הוצאתי את השיר 'תודה'. אבל כעת, אחרי שהוצאתי את הדיסק האחרון שלי 'כולנו נלך', שכמעט כולו עם שירים

בעברית, נראה לי שהגיע הזמן לחזור למוזיקה החסידית שאנחנו זוכרים. אולי זה כבר יותר מידי."

מה באמת הביא אותך לעשות ב"כולנו נלך" אלבום שלם עם מילים מקוריות?

"זהו, שאני לא יצאתי אז עם מטרה לעשות אלבום שכולו בעברית. פשוט אספנו שירים, ויום אחד ראינו שיש לנו כבר 12-13 שירים בעברית או עם מילים מקוריות, והשאלה היתה אם להוציא אלבום שלם עם כל השירים האלה, או לפזר אותם בכמה אלבומים. בלי לחשוב יותר מידי, פשוט החלטנו להוציא את כל השירים הללו בדיסק אחד, שכולו יהיה בסגנון הזה. לפעמים, צריך לדעת, אין כזה עומק מאחורי ההחלטות האלה, אין רצון מיוחד להוציא אלבום שלם בעברית. זה פשוט כך התגלגל ויצא. ייתכן שאחרי 'יש תקווה' והאלבום 'כל הנשמה שלי', הקהל אולי היה צמא ליותר שירים בסגנון הזה, וגם בעצמי התחברתי לשירים ששרתי באלבום האחרון, אז זה פשוט יצא כך."

ואולי תסביר לנו אחת ולתמיד, מה הסיפור של הלהיט "חארשו".

"יש לי חברים ששמעו את השיר הזה ושאלו: מה זה, שיר פורים?... ובכן, אני גדלתי כאמור במינסוטה, שם היה בית חב"ד מאד גדול, אבל היה גם בית כנסת יותר קטן, בו התפללו יהודים שעלו מרוסיה. אז גדלתי עם הרבה אנשים שמדברים רוסית. אני אמנם לא מדבר רוסית, אבל כן מבין כמה מילים. 'סלאבה בוגו' ו'חארשו', הן מילים ששמעתי הרבה. המתפללים היו שואלים זה את זה: קאק דיילה? (מה נשמע?) ועונים: סלאבה בוגו חארשו (תודה לך, טוב). עד היום, כשאני שומע את המילים האלה, אני מרגיש קצת בבית.

"לפני כמה שנים

"אמרתי: עכשיו זה הזמן. אפשר לחלוטין לקחת מילים מקוריות בעברית, ולעשות מהן שיר חסידי שיתאים לציבור שלנו. הרי כבר גילינו שזה יכול לעבוד"

הייתי שומע אנשים שאומרים: נמאס לנו כבר מכל השירים החסידיים, בהם לוקחים פסוק שכתב דוד המלך, מחברים לו איזו מנגינה, וזהו, מוציאים. הם טענו שבהרבה מאד מהשירים האלה, אין משהו אישי ומיוחד שמביא הזמר, ואי אפשר כך להתחבר למילים. סתם לוקחים פסוק ומלחינים אותו. שמעתי את זה מהרבה אנשים, ואז נכנס לי לראש שכדאי לעשות שיר עם מילים מקוריות.

נכון שזה כבר היה קיים, אבל חשבתי שאולי כדאי לתת יותר דגש על הסגנון הזה. בנוסף, בתקופה ההיא בדיוק הצליח מאד השיר 'מי שמאמין לא מפחד' שפתאום נכנס חזק גם לציבור שלנו. בחתונות של חסידים בבורו פארק רקדו לצלילי השיר הזה. ראינו את זה ואמרנו: עכשיו זה הזמן. אפשר לחלוטין לקחת מילים מקוריות בעברית, ולעשות מהן שיר חסידי שיתאים לציבור שלנו. הרי כבר גילינו ב'מי שמאמין' שזה יכול לעבוד.

"אז התקשרנו לארי גולדוואג ואמרנו לו שאנחנו רוצים שיר קצבי שמדבר על אמונה ועל ענייני שמחה, ותוך יום-יומיים הוא שלח לנו את 'יש תקווה'. ישבנו באולפן, יאן עשה את העיבוד, והקשבתי לעיבוד של השיר. אבי ניומרק, המפיק, שאל: נו, מה אתה חושב? מה נראה לך? אז אמרתי לו: 'אני חושב שזה יעבוד. תראה, זה לא יהיה 'יאילי' (שהיה הלהיט הגדול אז), אבל נראה לי שגם זה יצליח'. נסעתי אז לארץ, ישבתי עם שדרנים שמבינים בלהיטים, והם אמרו לי: זה יהיה הלהיט של החורף! שמעתי את זה מהם, וחשבתי: הלוואי... ההצלחה העצומה של השיר הזה, עד היום, מפתיעה אותי בכל פעם מחדש."

למה חשבת שדווקא ארי מתאים להלחין שיר כזה?

"עבדתי אז כאמור עם אבי ניומרק, והוא וגולדוואג היו חברים, עבדו הרבה ביחד. אבי תמיד אמר לי שיש לנו פה טאלנט שיש לו כל כך הרבה כישרון, ועוד אף אחד לא ניצל את הכישרון הזה כמו שצריך, 'אז אם יש לך רעיון לאיזה שיר - תגיד לי ואני אבקש מארי לכתוב, ונראה אם נאהב'. ניומרק ידע כל הזמן שיש פה כישרון מאד גדול שאפשר לעשות איתו דברים גדולים. ובאמת, עם השנים ארי כתב לי להיטי ענק: 'יש תקווה', 'שלום עליכם', 'עברי אנוכי', 'קה ריבון' וגם את 'אהוב' מהאלבום האחרון. אפשר לומר שגיליתי תרנגולת שמטילה ביצי זהב."

אחרי 'יש תקווה', חשבת שיהיו כל כך הרבה אמנים

מקליט באולפן

MILLER POINT.
מילר.

matamcc.com

הקישקע החדש של 'מטעם' לעונג שבת אמיתי

הזמינו עוד היום ממגוון המטעמים
הבלעדי של 'מטעם'
לסעודת שבת מושלמת

להזמנות: חנות המותג - אגריפס 30 י-ם | 02-6243443 📞 02-6232839 matamcc.com

ניתן להשיג את מוצרי 'מטעם' ברשתות המזון המובחרות ובאיטליזים ברחבי הארץ

"מתייץ עם הדוד". עם הדוד אברהם פריד, ובני הדודים אלי מרקוס ולהקת "היום השמיני"

בכלל, השקעת רבות גם בקליפים המוזיקליים שלך, בכל שיר אתה מביא רעיון אחר, עם תסריט מעניין וקליפ מרהיב.

"אם אתה רוצה להגיע לאנשים, אתה חייב להיות מסונכרן עם מה שקורה כיום. כשאני התחלתי לעשות את הקליפים, הבנתי שכל ה'רעש' כרגע בעולם הוא שם. אז זה עוד לא הגיע כל כך למוזיקה החסידית, אבל ראיתי שאין זמר במוזיקה העולמית שלא מוציא קליפ לכל שיר חדש שהוא מוציא. הכל היה סביב הוויזואל, לא רק סביב השיר, ומאד רציתי להיכנס גם לאזור הזה. הכוונה שלי בהשקעה בקליפ, היא לא סתם לצאת ידי חובה ושגם לי יהיה קליפ, אלא חשוב לי שהקליפ יוסף משהו לשיר, נופך נוסף.

"לפעמים, אתה יכול לשמוע שיר ולאהוב אותו, ואז אתה רואה את הקליפ שיש לו וזה קצת מוריד לך מהשיר... יש גם שירים שהקליפ שלהם לא מעלה ולא מוריד. אבל אפשר גם לשמוע שיר, ואז לראות את הקליפ, ופתאום להבין או להרגיש צד חדש לגמרי בשיר. למשל, אני שומע המון תגובות על הקליפ של 'עברי אנוכי'. אנשים כאן בארה"ב אומרים לי: 'בני, התחלתי לעבוד במשרד שלי עם כיפה על הראש, אחרי שראיתי את הקליפ הזה (שמראה גאווה יהודית; א.א.). הקליפ הזה נתן לי השראה ללכת עם כיפה'. עכשיו, את ההשראה היהודית הזאת אתה הרי לא שומע בשיר עצמו, אבל אתה רואה אותה בוידאו. שניהם ביחד,

השיר והקליפ, נותנים לאנשים את ההרגשה הזאת. אגב, יש כאן ספֶּר בקראון הייטס שנותן לי תספורת חינם באופן קבוע, בגלל שבנו התחיל ללכת עם כיפה אחרי שהוא ראה את הקליפ שלי... הוא אמר לי: פה אתה מסתפר בחינם, כי אני חייב לך".

אפרופו קראון הייטס, אתה גר בסמיכות לדוד, אברהם פריד. יוצא שאתה משמיע לו שירים חדשים? או שהוא משמיע לך?

"טוב, הוא לא משמיע לי את המוזיקה שלו כשהוא עובד... אבל כן, אני בהחלט בא ומשמיע לו. לא השמעת לי את כל השירים, אבל רבים מהם כן. דווקא באלבום האחרון 'כולנו נלך', השמעת לי את כולו לפני שהאלבום יצא והתייעצתי אתו על כל שיר מה הוא חושב, וגם קיבלתי את עצותיו. אני מנסה לא להפריע לו יותר מידי, אבל אני בהחלט מבין שיש לי פה גדול שבגדולים, שאם לא אנסה ללמוד קצת מהניסיון שלו, זה יהיה חבל".

הוזמנתי לשיר בבר מצווה בברלין, שם יש קהילה גדולה של יוצאי רוסיה. באירוע הזה שמעתי שיר ברוסית עם המילים 'חארשו, חארשו', ופתאום חשבתי שאם רק מוסיפים לזה את המילים 'סלאבה בוגו' (ב"ה), יש פה מסר כל כך טוב וחשוב, שיכול לעשות קידוש ה' מאד גדול. חשבתי על כך שיש הרבה יהודים רוסיים שהיו מאד שמחים לשמוע שיר חסידי חדש ששרים בו גם ברוסית. התקשרתי להרבה מאד מלחינים, שינסו לכתוב שיר שהסגנון שלו יהיה קצת רוסי. למוזיקה הרוסית השמחה יש סגנון: המנגינה עולה ויורדת בפתאומיות, יש לזה טעם מיוחד. ניסיתי וניסיתי, אבל לא הצלחתי לעשות שיר כזה. זה לקח כמה שנים, עד שיום אחד ישבתי עם איצי וולדנר, ושרתי לו כמה ניגונים רוסיים עממיים, שייכנס לאווירה. לא לקח לו יותר מ'2 דקות, והוא כבר כתב את הבית הראשון. מי שמבין, החלק הראשון ב'חארשו' באמת נשמע ממש שיר רוסי, עולה ויורד. כבר כשיצאתי ממנו, הבנתי שהשיר הזה יהיה להיט. גם את השיר הזה עיבד יאן פרייטור יחד עם השותף שלו דניאל קפלר. שניהם כבר עושים היום הרבה מוזיקה חסידית, והם בעצם יהודים רוסיים במקור, אז הם הבינו היטב את הסגנון ומיד תפסו למה אני מתכוון. וכך יצא השיר".

"כעת, אחרי שהוצאתי את הדיסק האחרון שלי 'כולנו נלך', שכמעט כולו עם שירים בעברית, נראה לי שהגיע הזמן לחזור למוזיקה החסידית שאנחנו זוכרים, המוזיקה מפעם"

"קליפ החיקויים? להוסיף 'כיף' למוזיקה"

לפני כשלוש שנים הוציא בני פרידמן קליפ ובו "חיקה" סגנונות מוזיקה חסידית שונים, מההתחלה ועד היום, החל מלהקות ה"פרחי" למיניהן, עבור דרך החזנות ועד למוזיקה בת ימינו. היה זה קליפ מחויך, בו בני פשט ולבש דמויות במהירות מסחררת. הקליפ אמנם לא יצא בערב פורים, אבל כלל את כל החומרים הכי טובים מהם עשוי מערכון טוב לפורים.

מה גרם לך להוציא את הקליפ הזה?

"האמת היא, אם אתה זוכר, שמרדכי בן דוד כבר עשה דבר דומה שנה אחת בהאסק, אז כבר היתה לי השראה לזה. ולגביי, ובכן: מאיר קיי, שהוא יוצר וידאו מוכר, בא אליי עם הרעיון הזה, וחשבתי שזה יכול להיות כיף. אחרי הכל, גם בשירים הרגילים, אני בעד להכניס גם קצת כיף. קח למשל את 'יש תקווה', 'חארשו' ו'עברי אנוכי'. אחרי כל המסר, אתה יכול לשים לב שיש בהם גם כיף, גישמאק. אז ההצעה של מאיר בהחלט היתה במקום ועשיתי את זה. זה לא צד חדש או שונה ממה שאני עושה כל הזמן. הכל כלול באותה חבילה".

עבור קרן ת"ת
שעי"י הישיבה הקד'
פורים שמח!

מתנות לאביונים מעבירים באמצעות **הטלפון או בדואר**

נהפוך הוא!
את פורים השנה חוגגים אחרת.
זה האינטרס שלך. האינטרס של כולנו.

משרד
הבריאות
לחיים בריאים יותר

קו המידע-מטה ההסברה למגזר החרדי
03-509-7000

"עברי אנוכי" בכותל המערבי"

נכשיו ציינו שנה לתחילת הקורונה. איך עברה עליך התקופה הזאת?

"המנהל שלי בארץ, יונתן יחיאל, עובד עבורי קשה, ובשנה שעברה הוא כבר קבע לי כמה הופעות גדולות בארץ, שלוש או ארבע הופעות בין פורים לפסח. הייתי אמור להגיע לארץ ולהופיע ולהשיק את האלבום 'כולנו נלך' עם מופע חדש לחלוטין. ופתאום 'נסגרו שערי השמים', והכל כמובן בוטל. היתה לי פה בניו יורק חתונה שבוע אחרי פורים. חזרתי ממנה הביתה עם הצ'ק ביד ואמרתי לאשתי: את רואה את הצ'ק הזה? זהו, זה האחרון. ביטלו את כל ההופעות של פסח ואת כל ההופעות של הקיץ, הכל גמור, ואני פשוט לא יודע מתי אקבל את הצ'ק הבא. זה היה מלחיץ מאוד."

"אבל הקב"ה עזר כמו תמיד, וכבר בפסח היה לנו פה בברוקלין משאיות שמחה שהופעת עליהן. אחר כך, בל"ג בעומר, עשו בקראון הייטס הופעת ענק עם 'הצלה', וזה כבר פתח הכל מחדש. זו היתה הופעה של כמעט 24 שעות, ברחובה של עיר. זה התחיל במוצ"ש והמשיך עד יום ראשון בלילה. הופיעו שם בין השאר אבריימ'ל, החזן הלפגוט ועוד זמרים, ומרדכי שפירא ואני שרנו שם יחד במשך לא פחות מ-6 שעות. זה פתח את הדרך לכל ההופעות בהמשך, הופעות בזום ובשידור לייב ועוד. במקביל, גם הרבה ארגונים פנו אלינו, לזמרים, להקליט עבורם שירים. בימים אלה אני יושב באולפן רוב הזמן, ומקליט שירים חדשים לכל אותם ארגונים. בחודשים האחרונים הקלטתי כבר 4-3 שירים כאלה, באנגלית, לארגונים כאן. הוצאתי גם את השיר 'מי כעמך ישראל', שהפך ללהיט, בדואט עם יוסף ניוקם, ואני גם שר באלבום החדש של רכניץ. אני חייב להדגיש שפה בניו יורק זה לא כמו בארץ. יש קצת חתונות ואירועים. לא הרבה אמנם, לא כמו שהיה, אבל עדיין נותרה לזמרים כאן אפשרות לעשות פרנסה."

הזכרת את השיר "מי כעמך ישראל". זה שיר מאד פשוט, שהפך ללהיט מפתיע. אפילו פתח את מופע "האסק" השנה.

"התחלתי לאחרונה לעבוד עם דני גרוס, מוזיקאי שיש לו אולפן בברוקלין. דני עובד עם הרבה זמרים, ויום אחד הוא צלצל אליי ואמר שהוא עובד על דיסק חדש לג'ואי (יוסף) ניוקם. שמעתי על ניוקם, אבל אף פעם לא פגשתי אותו. הכרתי כמובן את הלהיט שלו 'טנקיו ה', אך להיפגש לא יצא לנו. דני אמר לי שהוא עובד על דיסק חדש לג'ואי, ויש שם שיר שלדעתי מתאים שאעשה איתו דואט. אמרתי לו: שלח לי את השיר, ונשמע. וכששמעתי, היתה לי שוב את ההרגשה הביתית, כאילו מדובר בניגון שגדלתי עליו. הוא קצת נשמע קצת

בהופעה ובקליפ החיקויים, בדמויותיהם של קרליבך ומיילך קאהן

ניגון חב"ד. אז השבתי מיד בחיוב, שרנו יחד, וגם צילמנו לשיר קליפ מאד משעשע ומעניין, והשיר ב"ה זוכה להצלחה גדולה.

"היה לי גם חיבור רגשי לשיר הזה. בדיוק לפני שנה, יצא לי לשיר בקליפורניה, והלכתי לבקר שם משפחה שיש לה ילד חולה ל"ע. ישבתי שם ועשינו פארבריינגען רציני. זו משפחה לא חרדית, אבל הם גרים בסביבה חרדית. והאבא סיפר לי, שלפני כמה חודשים, כשבנו חלה, הם פתאום מצאו את עצמם בבית חולים, והוא אמר לי: 'זאת היתה הפעם הראשונה בה הרגשתי את ההרגשה של להיות יהודי ולהיוולד יהודי'. וזה ממש זכייה בלוטו, אפילו לא כאילו'. ולמה? אז הוא סיפר לי שכשאנשים מהקהילה החרדית שמעו שהבן שלו בבית החולים, בתוך זמן קצר מאוד עשרות אנשים פתאום נכנסו לעשייה ולעזרה סביב המקרה: בעצות לאיזה רופאים כדאי ללכת, בהכנסת אורחים ליד בית החולים, בהכנת אוכל, בהשגת אישורים שונים ובשמירה על הילדים - בקיצור בכל מה שבן אדם יכול לעזור לשני. הם גם ליוו אותו כל הזמן הזה. והמשפחה בחדר ליד, כך הוא מספר, שהיא לא יהודית, פשוט היתה שם בבית החולים לבד, עם אף אחד. אימא של ילד לא יהודי שנמצא בבית החולים, יכולה לבקר את הילד שלה רק פעם בשלושה ימים, כי אין לה אף בייביסטר בבית. זה לא ייאמן כי יסופר. ואילו להם, כיהודים, היו אנשים שהם כלל לא הכירו, שעשו הכל כדי לעזור להם. אז הוא הרגיש שלהיות יהודי זו זכייה בלוטו. מי כעמך ישראל! כמה ימים לאחר מכן הגיע אליי השיר 'מי כעמך ישראל', וכמובן שהוא נכנס לי מיד ללב אחרי הסיפור הזה."

בני, אלבום חדש בדרך?

"אני עובד בימים אלה כאמור באולפנים, אבל עדיין לא על אלבום חדש. יש לי כמה סינגלים שכבר הוצאתי, ובקרוב אני מוציא עוד סינגל חדש, אך לאלבום מקורי חדש עוד ייקח זמן. בספירת העומר האחרון הוצאתי דיסק ווקאלי, ובעז"ה אני אעשה זאת שוב השנה. אני גם עובד בימים אלה על משהו נוסף, מחרוזת לפורים, אבל אני לא יודע אם זה יהיה מוכן כבר השנה. עוד מוקדם לדעת."

מה מבחינתך הפסגה מוזיקלית שלך עד היום?

"מבחינת שירה, אני מרגיש שב"ה כל יום אני עובד ומתקדם עוד ועוד בשירה. מבחינת אירועים, יש הרבה אירועים שעולים לי בראש כשאתה שואל על כך, אבל אם הייתי חייב לבחור אחד שבולט לי בראש, זה האירוע הזה: לפני שנתיים שרתי ליד הכותל המערבי ביום ירושלים. היו שם המון אנשים, סטודנטים מכל העולם, וכולם רקדו ושרו את 'עברי אנוכי'. זה היה משהו שאני לא יכול לתאר אותו במילים, כל כך מיוחד. לראות כל כך הרבה צעירים מארה"ב ומכל העולם באים ורוקדים ליד הכותל את 'עברי אנוכי', היה עבורי משהו מיוחד."

ולסיום, חלום שלא הגשמת עדיין?

"לעבוד עם כל המשפחה שלי, כל האחים, הדודים ובני הדודים - כולם כוהנים - בבית המקדש".

מידע כוזב ושקרים מסכנים אותנו.

הם סיפרו שאין תחלואה, שזו שפעת קלה, ושהכל קונספירציה. הם מתכחשים לחולים, לנפטרים, ליתומים, לטרגדיות, וממשיכים לפזר שמועות ועלילות כזב במטרה לזרוע בהלה מפני החיסון.

עוצרים את מסע השקרים של מתנגדי החיסונים

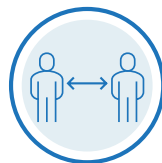
לא מפיצים שמועות ופרסומי כזב. בכל התייעצות רפואית פנו למומחים: הרופא המטפל שאתם סומכים עליו או אתר משרד הבריאות. החיסון יעיל, בטוח ויכול להציל חיים. הקורונה עלולה לסכן חיים.

נמנעים
מהתקהלויות

מקפידים
על היגיינה

שומרים מרחק
2 מטרים

עוטים
מסיכה

משרד
הבריאות
למיים בריאים יותר

קו המידע-מטה ההסברה למגזר החרדי
03-509-7000

נשמעים
להנחיות
נזהרים
בקדושת
החיים

הוא היה אחד האמנים הנחשבים
והמוכרים בארה"ב, שהרוויח סכומי
עתק ממכירת אלבומיו ומהופעות בהן
הופיע • אך יום אחד, ה"ראפר" די
בלאק עזב הכל ונעלם מידי מעריציו
• חודשים לאחר מכן התבררה האמת
המפתיעה: הראפר שגדל בשכונת
השחורים בדרום סיאטל, התגייר
והפך ליהודי חסיד ברסלב, שהחל
לגדל זקן ולעטות ציצית גדולה על
בגדיו • כך הפך הראפר הנוצרי די
בלאק לניסים בלאק, ספק הלהיטים
במוזיקה היהודית

מרדכי רביבו

צילום: ציפורה ליטמן

על הניסים

ולמופעים, והפעם בגרסה היהודית הכשרה, ושיתף פעולה עם אמנים שומרי מצוות ידועים, כשגם הפעם סגנון המוזיקה המוכר שלו עדיין שם - אבל המילים שונות בתכלית.

ביקשנו לבדוק, מה בעצם הביא אותו לעזוב את ההצלחה, את הבמות, ההופעות המלאות ואת הכסף - ופתאום להתגייס? אבל זהו, כך מתברר, סיפור ארוך, שמתחיל לו אישם בעיר סיאטל שבמדינת וושינגטון, ארה"ב.

שכונה קשה, מוזיקה שחורה

היכן גדלת?

"גדלתי בדרום סיאטל", מספר ניסים בלאק. "חיי המשפחה שלי היו שונים ומלאי תהפוכות, לטוב אך בעיקר למוטב, ובגיל צעיר מאד כבר הפכתי דומה לסביבה שלי. כל האזור בו גדלתי היה מוכה בפשע ועוד, וגם אני למרבה הצער נסחפתי, עוד בטרם מלא לי שלוש עשרה שנים. הוריי אהבו אותי ורצו את הטוב ביותר עבורי, אבל אני נתפסתי במלכודת הסביבה בה גדלתי. אנשים כה רבים שם ובמקומות אחרים, משתוקקים לפרוץ החוצה מהבור בו הם נתונים, אבל המצוקה היא בת דורות רבים וקשה מאוד לצאת ממנה. רק ה' יכול להוליך אדם בדרך התשובה".

ספר לי קצת על הדת שהייתה בבית. הוריי היו אנשים מאמינים?

"הוריי היו חילונים. איש אצלנו בבית לא דיבר על אלוקים. סבי, אבי אימי, תאהיר ג'יהאד שמו, דווקא היה מוסלמי סוני. הוא עבר לגור איתנו כשהייתי בדרך בן שבע. הוא לימד אותי להתפלל, והתפללתי יחד איתו חמש פעמים ביום, כמנהג האסלאם. ב'1996 הוא נשלח לכלא, שם נפטר לפני כמה שנים, במהלך ביקורי הראשון בישראל.

"לאחר שהוא נכנס לכלא, משהו משך אותי לאסלאם וסיפרתי לכולם שאני מוסלמי - למרות שכלל לא הבנתי את המשמעות של זה. אך זה הסתיים מהר מאוד. השתתפתי אז בתוכנית מוזיקת ראפ במרכז נוצרי לנוער. הזמינו אותי למחנה שהתברר כמיסיונרי. בקיצור, הם הצליחו לשנות לי שוב את הדת, והפעם לנוצרי. הם שאלו אותי שאלות קשות בנושא החיים שלאחר המוות, גיהנום, גן עדן וכו', שאלות קשות לילד בן 14, שערערו את החיים שחייתי עד אז, וכך הפכתי לנוצרי מאמין. לאחר שהפכתי לנוצרי התחלתי לקרוא רבות בספר התנ"ך. הייתי כה מרוחק בתנ"ך, עד שבקושי הקשבתי בשיעורים בכיתה. חשבתי לעצמי: אם תכלית החיים היא להיות קרוב לה', מה מעניינות אותי בכלל השטויות שמלמדים אותי בבית הספר? רציתי להיות קרוב לה', וזהו.

המעניין הוא שגם כשהייתי כביכול נוצרי מאמין, מעולם לא הרגשתי נוח בכנסיה, ואף פעם לא הגעתי לשם. בינתיים נשארתי רק לשהות במרכז הנוצרי, כי הרגשתי שהוא בוודאי יותר מוגן ושמור מביתי ומהסביבה בה גדלתי. אגב, כל כך התחברתי למה שקראתי בתנ"ך, עד שבתוך זמן קצר התחלתי לשכנע בעצמי ילדים מהתיכון בו למדתי להצטרף אליי לקריאה בתנ"ך ולאמונה. הפכתי בעצמי למיסיונר קטן...

"כיום", אומר ניסים, "אני מבין שכל זה היה חלק מתוכנית העל של הקב"ה. להבדיל, כמו משה רבינו, כמו יוסף הצדיק ויתרו, עברתי אימונים בעבר השני (כמיסיונר)

בשנים האחרונות הפך ניסים בלאק ללהיט של ממש. עם סגנון חדש לגמרי שהכניס למוזיקה היהודית, ראפ מקצועי, הוא כבש במות רבות ברחבי העולם, בשילוב הנדיר שהוא מגלם: ראפר שחור, חסידי, ששר מילות קדושה ותפילה לה' יתברך. הוא עשה דרך ארוכה במוזיקה, מאז הוציא אלבומים כעוד ראפר שחור מארה"ב שמסתבך בקטטות, המשך דרך הגיור שלו בינתיים, וכלה בדואט הקצבי והמרענן שהוציא לאחרונה עם מקהלת הילדים החרדית "פרחי ניו יורק", בניצוחו של איצי באלד.

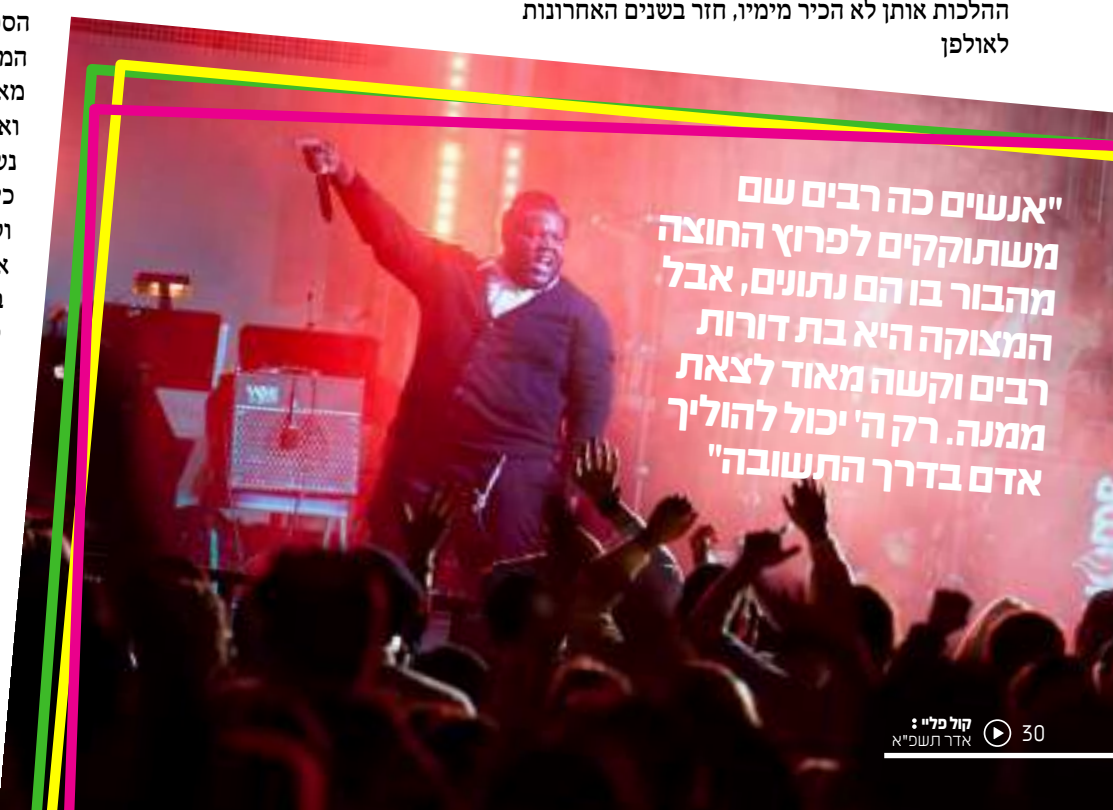
ניסים בלאק (34), היה עד לפני שנים בודדות, אחד הכוכבים הגדולים בסצנת המוזיקה האמריקאית. אז הוא כמוכן לא ענה לשם "ניסים" וגם לא היה יהודי. ניסים, בשמו הקודם דמיאן בלאק, היה אחד ה"ראפרים" הכי ידועים בסצנת המוזיקה השחורה בארה"ב. מוזיקה שחורה, כאן צריך לפתוח סוגריים, זו מוזיקה פופולארית שהגיעה בעיקר מהאפרו-אמריקאים המתגוררים בחלקם בשכונות הקשות בארה"ב, שכונות פשע ועוני. מתוך העוני והפשע צמחו להם סגנונות מוזיקה בוטים כאלה ואחרים, שעד מהרה הפכו ללהיטים וזיכו את מבצעייהם במיליוני דולרים ובהילה רבה.

דמיאן בלאק, או בשם הבמה שלו "די בלאק", לא היה שונה מכל אותם ראפרים ששרו בסגנון הראפ וההיפ-הופ, סגנוני מוזיקה המשלבים בעיקר דיבור מהיר על רקע טראק קצבי, ולעתים משלבים גם פזמון קליט. גם הוא כמו חבריו הראפרים המצליחים האחרים, עסק בשיריו במצוקה בתוכה גדל, בפשע שעטף אותו ובכל הבלוי העולם הזה. עד מהרה, שיריו נהיו ללהיטים מצליחים בתחנות הרדיו והתקשורת הגדולות בארה"ב, ולהופעותיו הגיעו המונים.

אבל יום אחד, לפני שנים בודדות, פתאום נדהם הקהל הקבוע שלו לראות אותו בהופעה החיצונית החדשה שלו מעל גבי הבמות: הפנים החלו להתעטר בזקן; חוטי ציצית החלו משתלשלים מבגדיו; ואפילו המילים עשו חזרה בתשובה, וכבר עסקו בנושאים אחרים לגמרי: אלוקים, ירושלים, אמונה. לפני כמה שנים אף עשה עם משפחתו עלייה מארה"ב לישראל, ובכך סגר מעגל של חיבור מושלם לעם היהודי.

מה קרה לו? שאלו אוהדיו את עצמם. אבל תקופה קצרה לאחר מכן כבר לא היה להם אפילו את מי לשאול. הבמה נותרה ריקה.

"די בלאק", הכוכב המפורסם, עזב את שירת ההבל, התגייס, בצעד מפתיע מאין כמותו שהגיע לאחר תהליך ארוך, והחל לעסוק בתורה. רק לאחר כמה שנים שקטות, כשהוא שוקד על התורה ועל לימוד ההלכות אותן לא הכיר מימיו, חזר בשנים האחרונות לאולפן

**"אוהב לשמוע
את ר' שלמה
קרליבך. הוא היה
מעל ומעבר לכל
דמיון. רק מי שמבין
במוזיקה ויש לו
זיקה של ממש
לרוחניות, יכול
לראות שהניגונים
הללו הגיעו מהיכל
נעלה בגן עדן"**

כך שמאוחר יותר יכולתי למלא את חלקי בהצלחת נשמות יהודיות אובדות ולהוציא אותן מ'הקליפה' בעזרת הידע והכישורים שרכשתי קודם. כנוצרי, הייתי צריך ללמוד שיטות שכנוע מסיונרי, כדי שהן ישמשו אותי לאחר מכן בהחזרת יהודים לידישקייט, כיהודי. מה יש לומר, לשמים יש חוש הומור עבורנו..."

ובאיזה שלב מצטרפת גם המוזיקה לחיך?

"טוב, אז כאן חשוב לציין שאבי היה בין חברי להקות הראפ הראשונות בסיאטל, בה גדלתי. הוא היה חבר בלהקות ראפ צעירות שהיו קיימות שם. בנוסף, סבי ודודיי הגדולים ניגנו גם הם עם כמה מהשמות הגדולים ביותר בעולם המוזיקה, כך שבעצם, לא הייתה לי 'נקודת התחלה', אלא כל הזמן המוזיקה הייתה סביבי.

לימים סיפרו לי ששרתי ועשיתי 'ראפ' כבר מהרגע שהתחלתי לדבר. אבל באופן רציף, הרי שכבר מכיתה ה' אני כותב מוזיקה. תמיד עסקתי במוזיקה. את האלבום המקצועי הראשון שלי, הקלטתי עם מפיק מפורסם - כשהייתי בן 13 בלבד. מאוחר יותר הוא לקח אותי כתלמיד וכ'בייבי' שלו. הוא היה ה'ר'ב' שלי במוזיקה. ועל מה כתבתי אז? כתבתי על מה שראיתי בחיי הרחוב, והופעתי על במות גדולות עם שמות ידועים נוספים בעולם הפופ והרוק".

וההצלחה הייתה מסחררת. לפני כ-12 שנים הפיק ניסים שיר עבור אחד האמנים הכי ידועים בעולם. באותה שנה, שיר מצליח שלו הופיע באוסף בינלאומי של מפיק שהיה מועמד לפרס גראמי, הפרס הכי נחשב בעולם המוזיקה הבינלאומית. שנה לאחר מכן, האלבום של ניסים, "די בלאק" דאז, הגיע למקום הרביעי במצעד שירי ההיפ הופ בתחנה הכי ידועה בארה"ב, הרבה מעל שמות גדולים ומוכרים מאד. קליפ וידאו לשיר שלו, הוקרן שוב ושוב בערוצי המוזיקה בארה"ב, והפרסום היה עצום. "ואם הייתי ממשיך בדרך שחלמתי", הוא אומר, "מי יודע אם הייתי בכלל יוצא מזה. רק רחמי של הקב"ה יכולים להביא אדם לתשובה ולמפנה, כי לי היו תוכניות אחרות לגמרי".

לשים סטופ לשגרה

מתי באמת התחיל הקשר שלך ליהדות?

"אולי לא ציינתי קודם, אבל השכונה הצמודה אלינו בדרום סיאטל, השכונה בה גדלתי, היא שכונה יהודית, כך שנחשפתי כבר אז לעם היהודי. אז יהודים כבר הכרתי, אך ליהדות עצמה עדיין לא נחשפתי אז. נתקלתי ביהדות רק כשהתחלתי לחפש שוב אחרי ה' בכוחות עצמי ללא כל השפעה אחרת או לחץ חיצוני".

זה קרה כאשר הגיע לשיא ההצלחה במוזיקה. הראפרים בארה"ב ידועים בחלקם כנגסטרס וכאנשי פשע, שלא בוחלים בכלום על מנת להגיע לפסגה, גם לא באלימות ורצח, שגם עליהם הם לא מתביישים לשיר בשיריהם. וכך, כמו כל הסביבה וחבריו הראפרים, היה גם "די בלאק" שותף לכמה וכמה קטטות אלימות, וכשרואים את גופו הגדול נקל להסיק שידו לא הייתה על התחונה. ובאחד הימים קטטה גדולה הגיעה ממש למקרה קיצון של כמעט רצח, ואז, הוא מספר, הוא הבין שהוא צריך לשים סטופ.

"הבנתי שלא ייתכן להמשיך ככה. התחלתי אז לחפש את משמעות הקיום, חיפשתי את הקב"ה. תמיד חיפשתי אותנטיות בחיים, נטייה שדחפה אותי בהמשך לכיוון היהדות, וכעת זה פשוט הפך למרכז מעייני. רציתי לדעת מהו השביל האמיתי, הטהור ביותר, להגיע לה', ולא ויתרתי לעצמי. למדתי בין 8-10 שעות ביום תנ"ך וספרים אחרים, וחיפשתי אחר האמת ואחר הקב"ה בכל מקום. ערכתי אז צומות במשך שלושה ימים רצופים, וגם התבודדויות של מספר שעות בלילה - עוד לפני שבכלל שמעתי על ברסלב או על כל דבר שקשור לרבי נחמן.

(בדמעות) "הרצון שלי להיות קרוב לה' היה כה עז, עד שאני מתחיל גם כעת לבכות כשאני חושב כמה הייתי מאוהב בה'. מה שבאמת הניע אותי לכיוון היהדות, הוא העובדה שבנביאים השונים, ה' מביע את אהבתו לעם ישראל בדרך מדהימה. לא יכולתי לקרוא זאת מדי יום, ולא לרצות לקחת חלק במערכת היחסים המיוחדת הזו. רציתי שה' יאהב אותי גם כך, בצורה המיוחדת הזאת. רציתי להיות חלק מהברכות האלה, להיות חלק מהעם שלו. המשכתי בדרך הזו והשאר - היסטוריה. הרגשתי שהגעתי הביתה".

את הגיור עברו ניסים ואשתו, ואיתם גיסו וגיסתו שהתקרבו אף הם ליהדות, בבית דין אורתודוקסי בארה"ב. מאוחר יותר נישאו שני הזוגות מחדש בחתונה יהודית בקהילה היהודית של סיאטל.

במהלך תהליך הגיור התבקש "די בלאק" לבחור לעצמו שם יהודי. "הגעתי לבית הדין אחרי שעות של התבודדות שבמהלכן ביקשתי מה' שיעזור לי למצוא את השם המתאים. הגעתי לשם מוקדם כדי להתפלל, וחיפשתי אחרי סידור 'עבודת ה' שאני נוהג להתפלל ממנו. מצאתי על המדף סידורים, ובהם את של 'עבודת ה' שחיפשתי, והיה כתוב עליו 'ניסים'. זהו סידור שהיה שייך לאחד מבני הקהילה שקראו לו ניסים, אבל כשהשם הזה 'נחת' פתאום על ראשי כשחיפשתי שם עם משמעות, הבנתי שברור מאד שכך אני צריך להיות קרוי מהיום".

בהמשך, בעקבות השינוי ולקראת הניתוק מהקהל הישן, הפסיק להופיע כמובן בשבת.

השינוי ניכר עליך בתוך תקופה קצרה, פתאום הופיעו הציצות והזקן. מה אמרו אז המוני מעריציו ב'עולם האחר'?

"כשעזבתי את העולם ההוא - עזבתי לגמרי. לכן גם אין לי מושג

במקום בו נאמר שעניי ה' נמצאות בו מראשית השנה עד אחרית השנה. אם אדם מחפש דבקות באמת, אני לא יודע איך הוא יוכל לגור במקום אחר פרט לארץ ישראל".

כיום ניסים גר בבית שמש, ועובד כל העת על חומרים מוזיקליים חדשים. בשנים האחרונות הוא הוציא דואט מדובר מדובר ללהיט "ה' מלך" עם גד אלבו, שזכה לחשיפה רבה, וגם שיר נוסף עם הזמר החסידי ליפא שמעלצר. בשני השירים הוא נותן קטעי דיבור (ראפ) משלו, שמוסיפים נופך לשיר. המילים כולן, כמובן, הם על אמונה בקב"ה ועל עם ישראל.

איך אתה רואה את המשך הקריירה המוזיקלית שלך?

"אני לא מגדיר את זה 'קריירה', אני רק רוצה להשתמש בכל הכישרון שיש לי כדי לקרב אנשים לה'. האמת היא שבנקודה מסוימת אף חשבתי לעזוב את סגנון ה'ראפ', כי חשבתי שזה סגנון שאינו כשר, אך הגעתי למסקנה שה' נתן לי את הכישרון המיוחד הזה, ואם אוכל להשתמש בו כדי להביא טוב לעולם, אז אין כאן שום שאלה. המטרה שלי היא לקרב אנשים לה', ולגרום ליהודים להיות גאים ביהדותם. מוזיקה היא כוח עצום, ולצערי ידו של הצד האחר כרגע על העליונה. אם איש לא יעמוד בפרץ, נמשיך ח"ו לראות ילדים משלנו עוזבים את היידישקייט לטובת הבלי העולם הזה. ולכן, המטרה שלי היא לשמור על המוזיקה במסגרת היהדות, ובהחלט לא לרעות בשדות הסצנה הבינלאומית הלא-יהודית ולהפוך לכוכב. אני עושה מוזיקה מתוך נקודת האמת שלי, שהיא ה' ועם ישראל. העולם כולו מתערער כעת לקראת ידיעת האמת שחלק מהאומות דוחות מעליהן ונלחמות נגדה, וחלקן מקבלות אותה בזרועות פתוחות. אני פשוט זורק את החכה, מה שיעלה בה - יעלה".

לאיזה זמרים ואמנים במוזיקה היהודית אתה מתחבר?

"טוב, זה לא סוד שאני נהנה לשמוע את גד אלבו. למען האמת, רק לאחרונה גיליתי שהוא הילד הקטן ששר בעבר עם אביו בני את השיר שנתקלתי בו בתחילת דרכי, 'זה לא קשה לחזור בתשובה'. אשתי ואני גילינו זאת זמן רב לאחר שהכרנו אותו, וזה הפתיע אותנו מאוד. ששמענו בזמנו שוב ושוב את השיר הזה, שדיבר בדיוק על הקשיים שחווינו בדרך ליהדות.

"אני אוהב לשמוע גם את ר' שלמה קרליבך. האיש הזה היה מעל ומעבר לכל דמיון בתחום המוזיקה. רק מי שמבין במוזיקה ויש לו זיקה של ממש לרוחניות, יכול לראות שהניגונים הללו הגיעו מהיכל נעלה בגן עדן. אני גם אוהב את שוואקי, ומאוד אוהב גם את שלמה ואיתן כץ, יוסף קרדונר, 'סימפלי צפת', יניב בן משיח, אברהם פריד, ארי

מה אנשים אמרו. אני יכול לדמיין מה הם אמרו, אבל זה כבר לא רלוונטי. התקווה שלי היא שהם יילכו בדרכי וישתנו לטובה, ואוכל לעשות תיקון באופן של מצוות ומידות טובות דרך המוזיקה שאני שר היום, במקום אלימות ומוות. אני רוצה שכל העולם יידע את ה', אז אני מתחיל לעבוד ולהפיץ את הבשורה כבר עכשיו. לפני שהמשיח יתגלה. כפי שאמרת, אינני יודע מה הם חושבים. מאחר ואני עסוק בעם ישראל, לא עצרתי לחשוב על מה היה ולו לרגע. לפני מספר שנים, עשיתי מאמץ לשפר את העולם 'ההוא' דרך מוזיקה שיצרתי שהיא אמנם לא דתית אך חיובית, אך זה נחל כישלון חרוץ. הם העדיפו לשמוע חומר אחר של שטויות ואלימות. אז פשוט הפסקתי מאז לגלות אכפתיות למה שקורה שם. אני אמשיך במסלול שלי, וה' כבר יביא גם את הנשמות האלה לדרך הטוב".

אוהב לשמוע את... בעלזא

מיהם כיום הרבנים שלך?

"ראש וראשון, נחל נובע מקור חכמה, רבי נחמן מברסלב. גם הרב שלום ארוש שליט"א היה דמות מופת עבורי בכל הדרך. ספרו 'בגן השלום' שינה את חיי. בסופו של דבר, הספר הזה הוא זה שהביא אותי לרבינו רבי נחמן. הספרים של הרב ארוש תורגמו על ידי תלמידו ר' אליעזר ברודי, שהגיע לדרוש בסיאטל זמן קצר לאחר ההיכרות שלי עם ספרי הרב ארוש, כך שהוא הפך למעין דמות אב עבורי.

"גם הרב בן זקן מסיאטל, הפך עבורנו למשפחה, ליווה אותנו בתהליך הגיור והיה לרב שלנו. גם את הרב דרור משה קסוטו, אחד מתלמידיו היקרים ביותר של הרב ארוש, אני מחשיב כאחד מרבותיי והוא אור גדול עבורי. בשיעורים שלו התחלתי לצפות דרך הרשת, כשהוא היה הנציג של מוסדות 'חוט של חסד' באנגליה, והרגשתי שאני חייב לפגוש אותו. כשהגעתי לירושלים, הצבתי לי כמטרה עליונה לפגוש אותו. נפגשנו בסוף באמת בישיבה של הרב ארוש, והשאר היסטוריה".

"כך גם למדתי המון גם מהשיעורים של רבי ניסים מיימון. כמו כן, הרב שהיה בעל ההשפעה הגדולה ביותר עליי בחיי היומיום הוא הרב שלי בסיאטל, הרב שמואל ברודי. הוא אדם שהוא פשוט קדוש עליון. למדתי ממנו כל כך הרבה. הוא היה דוגמא איך להיות יהודי ישר. הלוואי שיכולתי להביא גם אותו איתי לארץ".

מה באמת גרם לך לעשות עלייה לארץ?

"האמת היא שרציתי לעלות לישראל מהרגע שהתחלתי ללמוד על יהדות. מבחינתי, אין הפרדה בין ה', ארץ ישראל ועם ישראל. במקום שנמצא אחד, שם גם האחר. רציתי להיות חלק בלתי נפרד מבני עמי, מהתורה, ולהימצא

ממבר

**רוצים לזכות בדמי פורים
בשובר של:**

1000

- < קנו 5 יחידות ממגוון מוצרי קליק
- < התקשרו לקו הבדיחות הפורים
- < שחקו ואולי תזכו ותצחקו

חייגו עכשיו 5993*

**כל יום
זוכה***

*ההשתתפות במבצע בין התאריכים כ"ט שבט תשפ"א ועד ט"ו אדר תשפ"א | בימים א'-ה' בכל שעות היממה, ביום ו' עד השעה 15:30 ובמוצאי שבת החל מהשעה 19:30 | ימי שישי ושבת יחושבו כיום פעילות אחד | יש לשמור את חשבונית הקנייה לצורך השתתפות והוכחת קנייה | הפרס ינתן באמצעות שובר BUyme TOTAL ומימוש בכפוף לתנאים המפורטים בו | בכפוף לתקנון הנמצא במשרדי עורכת הפעילות חברת יוניליוור ישראל מזון בע"מ, גלבוע 3 קרית שדה התעופה

**"כשהשם הזה
ניסים 'נחת'
פתאום על ראשי
כשחיפשתי שם
עם משמעות,
הבנתי שברור
מאד שכך אני
צריך להיות קרוי
מהיום"**

גולדוואג, מרדכי בן דוד והרשימה עוד ארוכה. אגב, אני גם מעריץ גדול של מוזיקה חסידית אותנטית, לדוגמא האוסף 'שמחת החיים' (אוסף שירי שמחה של בעלי מנגנים חסידיים כמו ר' שלמה טויסיג, ישראל ורדיגר ועוד, מ.ב.). אני מאד נהנה לשמוע גם את ניגוני החגים השונים של בעלזא."

ניסים, היית מוסלמי, ולאחר מכן נוצרי, וכעת אתה אצלנו בעם היהודי. אתה לא מתכן עוד איזו דת בהמשך הדרך, כן?...

"איזו שאלה...", הוא מחייך למשמע השאלה. "ההבדל הוא שכשנחשפתי לאיסלאם הייתי בן 7 או 8. סבי כפה זאת עליי, ועשיתי מה שהוא אמר לי, בגלל שהערצתי אותו. כשהייתי בן 13 חיפשתי משמעות לחיים, משהו מעבר, ופניתי לאסלאם כי זה מה שזכרתי מהילדות. בזמן שחיפשתי, התוודעתי לנצרות. לא ביקשתי אחריה אך היו מיסיונרים שלקחו על עצמם להפוך אותי לנוצרי מאמין. אבל השוני בדרך ליהדות התאפיין בכך שכאן כבר חיפשתי את הדרך לה' בכוחות עצמי וללא כל השפעה חיצונית. כך מצאתי את הדרך ליהדות.

"איש לא אמר לי 'היי, זו הדרך הנכונה', או 'בוא תצטרף אלינו'. הייתי לבד עם ה', כשהוא מדריך אותי בכל צעד וצעד. אסכם זאת כך: בדתות אחרות מחפשים מומרים פוטנציאלים, 'אבודים' כהגדרתם. ביהדות, לעומת זאת, אדם חייב לחפש, להיאבק, לחוות דחייה ולהתעקש כדי להפוך חלק ממנה. זה בדיוק כמו אדם הזוכה בלוטו או בסכום כסף גדול ללא מאמץ והוא כנראה יבזבז אותו בזלזול, בו בזמן שאם הוא היה עובד קשה עבור הכסף הוא לא היה נוהג כך לעולם. הדתות האחרות, מלאות כביכול 'עושר' שהן מאד רוצות לתת לך, אך לעתים אם תסרב ל'עושר' הזה - הם יהרגו אותך. ואילו ביהדות, על הגר להיאבק בכל כוחו כדי להשיג את העושר שלו, ואז הוא הופך לקמצן - לא מוכן לוותר על אגורה מכל מה שהוא רכש וקיבל". ■

50 שעות

של שידורי מוזיקה ברצף

קולפליי

הפורים הזה כולנו **107.6**

קול פליי : תמיד צעיר

107.6 FM

החל מיום חמישי בשעה 18:00
ועד ליום ראשון בשעה 21:00

KOL:
PLAY

מזעזעה וזעזעה

הם אלה שמגיעים בשעות הקטנות של הלילה, לקראת סיומן של החתונות והשמחות, לבדח ולהעלות חיוך על פני המוזמנים. הם גם אלה שבפורים מוזמנים לבמות בתי המדרש, לשמח צדיקים ואדמו"רים וגם את קהל החסידים. ערב פורים, גדולי הבדחנים והגראמערס החרדים מספרים על השמחה שהפיצו – גם בשנה הבלתי

אפשרית הזאת

ישראל גולדמן

צילום: העולם החרדי ור' מרדכי זאב שוומנפלד

להגיד "בדחנות" ברכת ר' פינקי (פנחס) וובר

לא כולם יודעים את זה, אבל המלחין הענק פינקי וובר ("רחם", "למעלה") הוא בראש ובראשונה גדול הבדחנים בארה"ב, והיומן שלו מלא חודשים קדימה. הוא חסיד סאטמר ומתגורר בויליאמסבורג.

איזה שינוי חשתי בעולם הבדחנות בתקופת הקורונה?

"היתה לי חתונה בפנסילבניה, 3 שעות נסיעה מבורו פארק, בתוך רפת. הוציאו את הפרות ושם הייתה החתונה... אז בסדר, הופעתי ברפת. שם גם אמרתי: היום הרי כבר לא מפרסמים באיזה אולם החתונה. כל אחד עושה את החתונה בעולם (באולם, במבטא חסידי) שמו... אבל כעת, לאחר שניקח את החיסון וכל אחד יידקר במחט קטנה, יתקיים בנו מה שאומר המדרש 'פתחו לי פתח כחודו של מחט - החיסון - ואני אפתח לכם פתח כפתחו של אולם' (החתונות). אגב, אני מקפיד לומר כל דבר בשם אומרו, אז אני אומר זאת בשמי, כי אני אמרתי זאת..."

גיבית הבדיחות זו כבר תופעה...

"אכן. פעמים רבות מגיעים אליי לספר בדיחות לי - שאני לבד המצאתי... אצלי, יותר מחמישים אחוז מהבדיחות שלי, אני ממציא לבד. אבל מה, קורה לא מעט שבאים אליי בדחנים ומספרים לי בדיחות שאני יצאתי, ומוסיפים שהם מתירים לי

ר' פינקי וובר

וישנתי, אכלתי
ושתיתי ושתיתי,
וקצת התפללתי, כמה
שהיה אפשרי. כשהבראתי
מעט, בהזדמנות הראשונה
שקראו לי 'יענקל', בוא לשמח',
הלכתי. אנשים אמרו לי: זה לא עדיין לא
הקול הרגיל שלך, כי הייתי חלש עדיין, אבל
הנה, הגעתי ולא השבתי את פניהם ריקם. בזכות
המצווה ששימחתי הקב"ה חיזק אותי, עד שכיום
אפשר לומר שממש 'חזרתי לאיתנו הראשון'."

איזו בדיחה אמרת השנה, בעקבות המצב?

"על המצב לא חידשתי הרבה, אבל זכיתי שיש כמה דברים
שאומרים בשמי, אפילו שלא אמרתי אותם. כנראה שיש בהם 'טעם'
של יענקל' מילר. אבל הנה משהו שאמרתי בערב פסח שעבר: זכור,
בערב פסח שנה שעברה היה מצב קשה מאוד. בזמנים האלה, בין
פורים לפסח, הייתי רגיל לשמח רבות, אז למשפחה בפניה הופעתי,
אמרתי כך: בשנים שעברו הייתי שואל את אשתי בערב פסח במה אני
יכול לעזור, הרי יש כל כך הרבה עבודה. אז היא אמרה לי: העזרה הכי
גדולה שתעשה לי, זה שתצא מהבית. לך לבית המדרש, תלמד שם. אז
הלכתי, ואחרי רבע שעה חזרתי הביתה. שאלה אשתי: למה כבר חזרת?
אז אמרתי לה: תראי, יש גבול לכמה אני יכול לעזור!... אי אפשר לעזור
כל כך הרבה זמן. ואז הוספתי: זה היה בשנים שעברו, אבל השנה
לצער, אי אפשר לצאת מהבית בגלל הקורונה, אז אני לא יכול לעזור
לאשתי..."

"אגב, באתי פעם הביתה מבית הכנסת באחד הימים בתקופה הזאת,
ואשתי שואלת אותי: למה אתה כל כך עצוב היום? אז אמרתי לה:
מכיוון שהיום יום מאד בהיר. היא שאלה: נו, ומה הבעיה? ביום בהיר
צריך להיות עצוב? אמרתי לה: כן. היום נזכרתי שלפני 35 שנים אמרתי
לי: 'יענקל', אתה תראה שיום בהיר אחד אני אעזוב אותך'..."

לספר את הבדיחות האלה. אז אני כבר מרגיש כגונב מן הגנב... אמרתי
לאיזה אחד כזה, שזו הסיבה שהבדחנים עובדים בלילה, שהרי זה זמן
הגנבים... בדחן אחד, שגנב ממני בדיחות, נסע לחתונה ולונדון. במסע
שאלו אותו 'מה יש לך במזווה?', אז הוא הראה להם את הדפים של
הגראמען והבדחנות. או אז הכניסו אותו לכלא, עקב גניבת סחורה...
פעם בא אליי בדחן ושאל אותי: 'מה לעשות אם אני אומר בדיחה אצל
איזו משפחה, והם לא קולטים את הבדיחה. מה אני עושה?' אמרתי
לו: תשמח, זה כולו רווח! זה אומר שאתה יכול להשתמש ולספר את
הבדיחה הזאת אצל אותה משפחה שוב, באירוע אחר..."

איזה מקרים יוצאי דופן זכורים לך?

"מחותן פולני אמר לי: 'ממני לא תוכל להוריד דמעות. אם תצליח,
תקבל טיפ רציני'. ניסיתי לדבר אל ליבו כשהזכרתי את אביו ז"ל ואח"כ
את חמיו ע"ה, והוא לא הוזיל דמעה. בסוף, כשהגיע לשלם הוספתי
לו אלף דולר למחיר - ואז הוא התחיל לבכות... בפעם אחרת, מחותן
מסוים שאביו נפטר, ביקש שאבוא לחתונה להגיד גראמען. שאלתי
אותו אם הוא רוצה שאני אוריד את אביו לעולם, כמו שכתוב בזוהר
הקדוש שמזכירים את האבות והם מגייעים. אמר לי, לא, תודה. אבל אם
תוכל להעלות את חמותי למעלה, אני אשלם לך יפה..."

פינקי מספר שהוא כבר כמעט 31 בעולם הבדחנות, והיום יש לו
אפילו המשך. "יש לי בן בדחן גדול מאוד, ה"ה ר' שלמה יעקב וובר.
הוא באמת בדחן כשרוני במיוחד".

חתונה שלא תשכח?

"אחת החתונות הראשונות הגדולות שלי היו בחתונה אצל ה'ברך
משה' מסאטמר עם האדמו"ר רבי שלמה מבאבוב. החתונה הייתה
בבית המדרש בוויילאמסבורג.

"אגב, החתונה הראשונה בה הופעתי הייתה לפני 31 שנה, ושבווע
לאחר מכן הזוג התגרש. הם שילמו רק 300 דולר, אז מיד העליתי את
המחיר, ומאז הנישואין בהם הופעתי התחילו להחזיק מעמד. כנראה
שבשביל 300 דולר המחותן מסכים לשלם שוב בדחנות, אבל לא
בשביל יותר מזה..."

"היה חוב גדול לשמח אנשים השנה" ר' יענקל' מילר, ה"ארמער רוב"

ר' יענקל' מילר הוא הבדחן הוותיק ביותר. אין חרדי שלא מכיר
את אמרותיו ובדיחותיו הרבות, שחולשות ממונסי, ניו יורק, בה הוא
מתגורר, ועד לבני ברק וירושלים, ערים בהן היה מבקר - בשנים רגילות
- בתכיפות גבוהה, לבדח את בעלי השמחות בארץ, ועל הדרך בודק את
ההלוך ייילך בישראל, וממציא בדיחות שמתאימות גם לישראלים.

איך הצלחת לשמח בשנה האחרונה, שנה בה הכל מסביב כל כך קשה? אנשים עצובים, קורונה, איבוד פרנסה.

"דבר ראשון, דווקא בגלל זה, בזמנים האלה, בשנה שעברה עלינו,
היה לי חוב גדול לשמח, הרבה יותר מבשנים רגילות. כי מתי צריכים
לשמח? בזמן שיש עצב. גם במסכת תענית, במעשה הידוע עם אליהו
הנביא ו'אינשי בדוחי', סיפרו לו הבדחנים, עליהם העיד אליהו כי הם
בני העולם הבא, שהם בדחנים, כלומר משמחים אנשים עצובים. מכך
אנחנו לומדים שיש יותר חיוב לשמח כשיש חשש של עצבות. לכן,
בשנה הזו היה הרבה יותר חשוב לשמח מבשנים אחרות.

"ב"ה, הצלחתי בכך שלא כדרך הטבע, כי גם אני סבלתי קצת
מהקורונה, לאחר שנדבקתי. אמנם לא הרבה, אבל במשך שבועיים
הייתי במצב שישנתי כל הזמן. בס"ד לא הייתי צריך לבית חולים ולא
הייתי זקוק לחמצן, אלא הייתי בבית אבל זה לא היה נעים: ישנתי

ר' יענקל מילר

ר' ישראל שטרן

אתה זכית להופיע לפני גדולי ישראל.

"כמעט שאין רב'ה, ראש ישיבה או חסידות גדולה שלא שימחתי בה. הנה למשל סיפור שאירע לי: אתה יודע שבאבוב מחולקת, יש באבוב 48 ויש באבוב 45. חסידות אחת נמצאת ברחוב 48 בבורו פארק, והשנייה ברחוב 45. באחד האירועים סיפרתי שיש 'מפת באבוב', שמראה את באבוב עם קנה מידה של 48 על 45. אל תנסו להבין את הבדיחה, כי היא עוברת רק ביידיש. בכל מקרה, ההמשך מעניין: אחרי שאמרת את הבדיחה הזאת, צלצל אליי הגבאי מ'48 ואמר לי: יענק'ל! אתה עושה צחוק מאיתנו! שאלתי: איזה צחוק? אז הוא אמר: יענק'ל, אנחנו לא 'באבוב 48'. הרי היה דין תורה - ושם נקבע שהחסידות השנייה צריכה לקרוא לעצמה 'באבוב 45', אבל אנחנו - 'באבוב', רק באבוב. לא 'באבוב 48'. שאלתי אותו: רגע, אז אתם לא באבוב 48? והוא אמר: לא! אנחנו 'באבוב' סתם! אמרתי לו: אם ככה מה אתה רוצה? הרי בכלל לא דיברתי עליכם! אתה הרי אומר שאתה לא 'באבוב 48', אז עליכם בכלל לא דיברתי, אז מה אתם רוצים?..."

"זו כמובן בדיחה, והיא נחמדה מאוד. אבל כל השנים אני נזהר מאוד בשמחות שלא להעליב מישהו. ישנם בדחנים שבבדחנות שלהם כן עושים צחוק על חשבוננו של מישהו מהמשפחה שאינו חכם מספיק. אבל אצלי ח"ו, אני אף פעם לא עושה דבר כזה, אני לא עושה צחוק מבני אדם. כשאני כן רוצה לצחוק על מישהו, אני תמיד בוחר דווקא אחד מחבריי היותר חכמים, ואז מזכיר אותם, כשהם יודעים כבר מראש שאני אעשה זאת. למשל, לעתים באירועים אני מדגיש בבדחנות באירוע: 'תדעו לכם שאני לא עושה צחוק מהקהל, במיוחד לא מאנשים פחות חכמים, אותם אני נזהר שלא לצער ולא לעשות מהם צחוק'. מוישה, אתה יכול להעיד להם שזה נכון? שאף פעם לא עשיתי ממך צחוק?' ... וזה נורא מצחיק אותם. כמובן שאני בוחר בפיניצטא את הידידים האלה, שבאמת לא יעלבו לי..."

"הסבא קדישא של הינוקות"

ר' ישראל שטרן

ר' ישראל שטרן, הבדחן הידוע מלונדון, זכה לשמח גם הוא בשמחות רבות של צדיקים, רבנים ואדמו"רים. איך היה עבורך לשמח בשנה הזו, שנת הקורונה? שאלנו. ר' ישראל: "בדיקו במוצ"ש שעבר הייתי נואם הכבוד במלווה מלכה של ויז'ניץ לונדון, ואמרתי שם כך: ה'אמרי חיים' אמר פעם על מה שכתוב 'טוב ללכת לבית האבל מללכת לבית המשתה', כי הוא עצמו, האמרי חיים, מסתפק במועט... הוא לא צריך ללכת לבית האבל, גם בית המשתה טוב בשבילו... אז אמרתי שם: אנחנו, יהודים מאמינים, צריכים להגיד: שנה שעברה הייתה שנה יפה וטובה מאוד, אלא שאנחנו מסתפקים במועט ומוכנים שלא דווקא תהיה

לנו כעת עוד שנה כזאת, אנחנו לא חייבים עוד כזאת שנה שמחה וטובה... זה מזכיר לי את מה שאמר דוד שלי, אח של סבי. הוא היה יהודי מבוגר, ותמיד כשהיה יורד גשם הוא היה יוצא מבית הכנסת ואומר בגרמנית: אני כל כך שמח שיורד כעת גשם חזק כל כך! שאלו אותו: לשמחה מה זו עושה? הרי זה יקשה עליך לחזור הביתה! אז הוא אמר: הרי גם אם אני לא אשמח, ממילא הגשם יירד. אז מה זה משנה אם כבר אהיה שמח על כך? ... אז גם אני אומר לאנשים: גם אם אנחנו לא שמחים, הקורונה בכל מקרה פה, אז לפחות שנהיה שמחים".

יש בדיחות שאמרת בעקבות המצב?

"הופעתי בחתונה של רב פוסק חשוב, אז אמרתי שם: אם אני כבר פה והרב הוא המחונן, אני אפנה אל הרב שאלה: יש הלכה שמותר להגיד רק מקצת שבחו של אדם בפניו, ואני שואל, לגבי מי שהולך עם מסכה, האם מותר להגיד כל שבחו במקצת פניו? ... סיפרתי להם גם שממש לפני הסגר הייתי בארץ, בשמחה בבעלזא בירושלים. סיפרתי שהקייטרינג שם לא היה משהו, כלומר השניצל טרי וקריספי מאוד, רק הבעיה איתם היא זה שברוב הפעמים הקייטרינג שוכח לשים את חוזה העוף בין שתי שכבות הקמח... בכל מקרה, באותו אירוע הגיע אליי המלצר של אותו קייטרינג ובידיו מגש מלא בשניצלים, והוא לא היה עם מסכה ולא עם כלום. אז שאלתי אותו: תגיד, אין חשש קורונה בשניצל? והוא הרגיע אותי: אל תדאג, השניצל הזה כבר היה בשבועיים בידוד..."

כמעט 35 שנים שר' ישראל במקצוע הבדחנות. "כשהתחלתי, אני הייתי הינוקא של הבדחנים, היום, אני כבר הסבא קדישא של הינוקות. גם לארץ אני מגיע בדרך כלל פעמיים-שלוש בחודש, כולל עד לפני הסגר האחרון".

איפה תהיה השנה בפורים?

"איך אדע? היום אי אפשר לדעת משעה אחת לשנייה מה התוכנית. אתמול בלילה הייתי בחתונה, ובאמצע המצווה טאנץ' הגיע מישהו, ניגש אליי ואמר: אח שלי עושה חתונה היום. זה לא היה מתוכנן אבל לא היתה ברירה ועשינו את החתונה היום. כולם הגיעו, אבל אין בדחן. אז כשאתה מסיים פה, אנא בוא אלינו.

"בתקופה זו

ההשקעה שלי מתבטאת
לא רק בגראממן, אלא גם
בבדיחות טובות. אני מגיע

לחתונות שצריך להרים בהן את המצב
רוח. חתונות במקלטים, רפתות, לולים

לשעבר, מחלבות, פרדסים, לונה פארק, יקב,

ומדי פעם גם ב'אולמי יוקרה' תחת איזה חיידר, היכן

שמבצעים בדרך כלל את טקס חלוקת הפרסים של כיתות

גן בסוף שנה... מלבד זאת, המצווה טאנץ גם הוקדם בכמה

שעות טובות, ואם עד היום זה התחיל מחצות הלילה, לאחרונה זה
מתחיל כבר מהשקיעה!

"מחזותן אחד שאל אותי האם אני לוקח זול יותר עקב כך שהמצווה
טאנץ בשעות נוחות יותר. עניתי לו שאין לי כל אפשרות להזויל,
משום שאני מפסיד את ה'כולל ערב' המתקיים בשעות אלה, ואני
מפסיד את המלגה. 'אז תלך לכולל בוקר', טען בפניי. מצטער,
אמרתי לו, אני לא מספר בבית לאשתי שהחתונה הוקדמה. לבית
אני חוזר באותן שעות מאוחרות... יום אחד באתי לשמח בחתונה
שהייתה על גג בניין. עוד לפני שהספקתי לעלות קומה אחת, אני
רואה איך החתן בורח מהחתונה כל עוד נפשו בו. מתברר ששני
שוטרים החליטו להרוס חתונה שהיו בה אולי מניין וחצי. כאב לי
הלב. כשחזרתי הביתה, סיפרתי זאת לאשתי. אך הוספתי לה, שיש
לה גם שבזמן שאנחנו התחתנו, לא ידעתי שיש כזו אופציה לברוח
מהחתונה..."

ואיך זה בשבילך להופיע במצב הזה?

"קשה לי עם המסכות מאד. אני לא מצליח לזהות מה קורה
מאחורי המסכה, איך הבנאדם מגיב, מה הוא חושב. כלום. אני
מספר בדיחה או מדקלם איזו אמרה שנונה, ואני לא רואה תגובות,
לא מקבל פידבקים. זה מאד קשה. עכשיו מילא בחתונות פולניות.
הרי גם ללא המסכה לא ניתן לזהות על פניהם כלום... אבל אצל
ההונגרים זה יכול להיות מסוכן..."

"אגב, ראיתי השבוע בשבת זכור בשעה אחת בצהריים איזה
בריסקע'ר, שכנראה כבר שמע את 'פרשת זכור' עשרות פעמים, רץ
ברחובות בני ברק. אני שואל אותו לאן אתה רץ? 'לויז'ניץ! לשמוע
פרשת זכור!' לויז'ניץ? שאלתי. מה יש בוויז'ניץ יותר מכל החמישים
פעם שכבר שמעת? והוא עונה לי מתנשף כולו: את האות נאו של
ה'זוכוויור אשר עשה לך עמלק' ניתן לשמוע רק בוויז'ניץ..."

"בפורים בשנה שעברה ראיתי איזה בחור מתנדנד ברחוב, ניגש
לנהג מונית ושואל אותו: תגיד לי נהג יקר, יש לך בבגאז' מקום
למארז בירות ועוד שני בקבוקי ויסקי עם שבעה בקבוקי יין וחמש
פחיות עראק? 'בהחלט', ענה הנהג, יאללה תעמיס. הבחור ניגש אל
הבגאז' ופראחחחח, מקיא לשם את כל הרשימה דלעיל... לא נעים.
אז שנזכה לכל הישועות בימי הפורים האלה, בעז"ה."

המחזותן גילה על מה כדאי לדבר ר' ישראל אדלר

ישראל אדלר, בנו של החזן הוותיק ר' חיים אדלר, הוא אחד
מהגראממרים הכי מבוקשים בארץ ובעולם כולו. בתוך שנים
ספורות עשה את דרכו לקדמת הבמה, עד שקשה היום למצוא
חתונה שמכבדת את עצמה, שאדלר לא מגיע אליה עם סיום
החתונה, מושיב את המחזותנים, הכלה והחתן ושאר בני המשפחה,

כשיצאתי מהבית, לא ידעתי שבאותו לילה אופיע בשתי חתונות...
בכל מקרה, מסתמן שבפורים אהיה בלונדון, אבל בשבת אהיה
בגייטסהד. הקהילה שם ביקשו ממני להגיע לשבת אחרי פורים."

מה הגבולות שלך בהומור?

"הרבי מוויז'ניץ מונסי זצ"ל קרא לי לפני 25 שנה. זה היה בפעם
הראשונה בה עשיתי מצווה טאנץ כשהרבי נוכח. והוא אמר לי:
אתה יכול להגיד בדיחות על כל מה שאתה רוצה, זו שמחת חתן
וכלה! שאלתי אותו: להתבדח על משהו שכביכול הולך לכולל
ללמוד אבל לא עושה שם כלום, זה בסדר? הרי עלולה אשת אברך
להגיד: אני מוסרת את נפשי כדי שבעלי ילמד, ואז בא שטרן וצוחק
על אברכים... אז אמר לי הרבי: בשביל שמחת חתן וכלה, אתה יכול
לצחוק על הכל. אז כך אני נוהג מאז ועד היום, כמובן מבלי לפגוע
באנשים. אבל להתבדח אפשר על נושאים רבים."

"כשמדובר בפולנים, המסכה לא מפריעה" ר' אהרל'ה וינטרוב

ר' אהרל'ה וינטרוב בולט בשנים האחרונות כגראממער מחזן
ומבוקש. לאחרונה גם שלח יד בכתיבת שירים, והוא מוכר גם
מהתכנית בימי שישי ברדיו "קול פליי". קשה היה לתאם איתו שיחה,
מאחר והוא עסוק בעוד אירוע ועוד אירוע, ולכל אירוע כזה הוא
משקיע שעות בכתיבת החרוזים. אבל בסוף זה קרה. רצינו לשמוע
גם ממנו איך היה עבורו לשמח ולרגש, בשנה שאינה בדיוק שנה
רגילה. "חסדי השם", הוא אומר. "אסור להתלונן. העבודה מאתגרת,
אך כולי תודה לה' שעם ישראל יודע לארגן חתונות יפהפיות
גם בעידנא דריתחא, ואם עד היום סיפרו לנו שהחתנים רועדים
מהשוויגער, אז כנראה ששוטר מפחיד יותר, ואולי לא..."

ר' אהרל'ה וינטרוב

ר' ישראל אדלר

ועורך לפנייהם "מצווה טאנץ" שכמוהו לא ישכחו. "מצווה טאנץ" זו 'המנה העיקרית' של הרגש והשמחה למחותנים ולמשפחה הקרובה, חורף אדלר.

איך מכינים "גראמען"?

"בניגוד למה שזה אולי נראה, מדובר בעבודה לא פשוטה. אני יושב עם המשפחות פעם או פעמיים, והם מספרים לי על בני המשפחה ומעניקים לי חומר רב על שורשי המשפחה, ייחוסה, ועוד ועוד. היה לי פעם סיפור משעשע. אחד המחותנים התקשר אליי ואמר שהוא רוצה לדבר איתי על המצווה טאנץ אצלו, באומרו: אני לא צריך שתדבר עליי מאום במצווה טאנץ, אבל חשוב לי שתדבר על המחותן היקר שלי שהוא אדם נעלה. לכן אנחנו חייבים להיפגש, כי רק אני יכול להציגו כראוי.

אברכים מתרצים שמסתבר שלהתחתן זו לא כזאת 'מציאה'..."

באחת הפעמים הזמינו אותו לחתונה גדולה בארה"ב. "עליתי על המטוס, אך הטיסה המריאה באיחור של שעתיים. יום קודם לכן לא יכולתי לצאת מהארץ, בשל חתונה שהייתי מוזמן אליה, וכך במקום להגיע לארה"ב בשעה 2 בצהריים, הגעתי בשעה 4 אחה"צ. מיד כשנחתי מהטיסה הייתי חייב להגיע במהירות שיא לאולם, כי הייתי צריך לומר גראמען גם בקבלת פנים. לקחתי רכב מהשדה תעופה, אך 2 דקות לאחר שעליתי לנתיב המהיר בשיא הלחץ, עשיתי תאונה עם הרכב שלפניי. עם כל הלחץ מהחתונה שאני כבר מאחר אליה איחור ניכר, עצרתי בשוליים, ומהרכב שלפניי יצא לא פחות ולא יותר... כומר. הוא התחיל לברך אותי בלשון סגי נהור, כאשר הוא שואל שוב ושוב איך ייתכן שאנחנו, בני העם הנבחר, נוסעים כמו משוגעים ועושים תאונות? ניסיתי להרגיע אותו ואמרתי לו שאצלנו היהודים יש מנהג: אם יש נזק בממון אך ב"ה לא בנפש, אנחנו שותים 'לחיים'. הוא התלהב מהמנהג, ואני הוצאתי וויסקי שקניתי במטוס ומזגתי לו לחיים, ואז נתתי לו כוס ולאחריה עוד כוס ועוד אחת. אחרי כל זה הוא פנה ושאל: נו, כעת התור שלך לשתות! אמרתי לו: כעת התור שלי להזמין שוטר שיריח את האלכוהול שנודף מפך ויכריע מי מבינינו הוא השיכור והאשם בתאונה..."

אחרי צחוק הגון שאלנו מה היה סופה של אותה סיטואציה, רק כדי לגלות כי היא הייתה כה מרתקת - אך בעיה אחת לצדה, שהיא לא קרתה באמת. הכומר לא היה ולא נברא, וכנ"ל הוויסקי והשוטר, "אבל הייתי חייב להיות מוכן לאיחור הצפוי לחתונה עם תשובה לה מצפים מבדחן", הוא אומר.

אנחנו ערב בחירות. מה אתה מספר בימים כאלה?

"הייתי לפני כמה שבועות בחתונה, ולא פחות ולא יותר הגיע לשם ראש הממשלה ביבי נתניהו. אזרתי עוז ועקפתי את אנשי השב"כ שסוככו עליי ושאלתי אותו מה הוא עושה בחתונה הזו? ענה לי ביבי, שהוא חקר ומצא שבמסורת היהודית כתוב ש'כל המשמח חתן וכלה זוכה לחמישה קולות'. אי לכך, אמר, אני עובר מחתונה לחתונה ואוסף עוד חמישה קולות ועוד חמישה קולות". ■

"הסכמתי לכך מיד ושאלתי אותו מתי נוח לו להיפגש והאם יום ראשון מתאים? והוא ענה לי: יום ראשון זה בעייתי, כי אני הולך לחלק אוכל בבתי חולים למסכנים. מה עם יום שני? שאלתי. לא ולא, ענה לי המחותן, ביום שני אני הולך לשמח זקנים בבתי אבות. מה עם שלישי? התעקשתי, וענה לי: יום שלישי זה לא אפשרי, כי אני מוסר שיעור תורני מקיף על הסוגיות של 'הדף היומני'. ומה עם רביעי? המשכתי. אוי, רביעי ממש לא, הוא נענה, וזאת כי ברביעי אני מוסר שיעור השקפה למשגיחים. ומה עם חמישי? 'חמישי לא שייך', אומר האיש, 'משום שאני מכין את ההרצאות שלי לשבת'... אז מתי ניפגש? שאלתי. 'בעצם', הוא נענה לבסוף, 'אולי כבר לא ממש בוער שניפגש. אולי אחרי ששמעת את סדר היום העמוס שלי, אולי בעצם כבר לא מפריע לי שלא תדבר על המחותן שלי'..."

גם ישראל אדלר זכה להופיע בשמחותיהם של צדיקים וגאונים, מכל עולם החסידות, ולא רק.

איך זה להופיע עם בדחנות אצל גדולי הדור? שם אסור ליפול עם בדיחה שח"ו לא תתאים למעמד...

"זה באמת לא פשוט. שם חייבים להביא ממש משהו אחר שלך, הרבה יותר רציני וכבד ראש, ועם זאת לעשות את מלאכתך נאמנה כבדחן וגראמער. אבל הנה דוגמא לדברי בדחנות שיכולים בהחלט להישמע גם בחתונות צאצאי צדיקים ואדמו"רים: הייתי פעם באיזו חתונה בה האדמו"ר דיבר על המושג שכשאיש מקדש אישה זה בבחינת 'בעל אבידה מחזור אחר אבידתו'. כשהוא סיים את דבריו שאלתי: אם הכלה נחשבת כבר לאבידתו ולמשהו שהוא כבר שלו, אז מדוע עושים קידושין? ועל זה תירצתי שני תירוצים, תירוצי שאומרים בחורים ותירוצי שאומרים אברכים. בחורים אומרים שהתירוצי הוא: זו באמת אבידה, אבל כיוון שהוא מצא אותה רק לאחר ייאוש יש לעשות קניין מחדש... ואילו

אתם שואלים

משרד הבריאות עונה

והפעם: חיסונים ומידע כוזב

« האם מותר לנשים לפני לידה להתחסן נגד נגיף הקורונה? »

מאז התפרצותו של הויראנט הבריטי אנו עדים לעליה בתחלואה קשה של נשים טרום לידה ולפיכך משרד הבריאות ואגוד רופאי הנשים ממליצים לחסן נשים לפני לידה החל מהשליש השני.

« האם מותר לנשים מניקות להתחסן? »

בהחלט. מותר ואף מומלץ

« מדוע כה חשוב למנוע הידבקות בקרב ילדים? »

מלבד העובדה שיותר ויותר ילדים מגיעים למצבי קיצון של מחלה קשה, לנוכח העובדה שילדים לרוב אינם מפתחים סימפטומים, הם עלולים להדביק אחרים ולהקשות על קטיעת שרשראות ההדבקה. במקרים רבים, מבלי שידעו זאת, ילדים הדביקו מבוגרים וחולים בקבוצות סיכון.

« האם אכן קיימת עלייה בתחלואות ילדים? »

כן. הויראנט הבריטי הביא לזינוק במספר הילדים שחלו בקורונה ובחלק מבתי החולים נפתחה מחלקה ייעודית לילדים חולי קורונה.

« האם מותר לילדים להתחסן? »

עד כה, החיסון לא מאושר לילדים (מתחת גיל 16), עם זאת, בשל העלייה בתחלואות ילדים כתוצאה מהידבקות בנגיף, יצרניות החיסון פיזר ומודרנה מבצעים בימים אלו ניסויים בחו"ל בהם משתתפים ילדים בגילאי 12-16. בינתיים התוצאות משביעות רצון וככל הנראה אפשר יהיה בהמשך לחסן גם ילדים.

« כמה מוטציות התגלו עד כה והאם החיסון יעיל כנגדם? »

עד כה אותרו מספר וריאנטים (גרסה שונה) של הנגיף, כשהבולטים שבהם הם הויראנט הבריטי והויראנט הדרום אפריקני שקצב ההדבקה שלהם מהיר במיוחד. קיימת סבירות כי בעתיד יתגלו וריאנטים נוספים, אך המומחים מעריכים שהחיסון יהיה יעיל גם בפניהם. במשרד הבריאות עוקבים כל העת אחר ההתפתחויות.

« חולה קורונה לאחר עשרה ימים מקבלת התוצאה החיובית תמיד ייחשב למחלים? »

לא בהכרח. אם חלפו 10 ימים מרגע קבלת התשובה החיובית, אך לחולה יש חום, קשיי נשימה, קוצר נשימה (על פי הערכה רפואית), שיעול או כל תסמין נשימתי אחר, הקאות או שלשולים – הוא לא יוגדר כמחלים. עם זאת, אובדן של חוש הטעם או חוש הריח ושיעול מתמשך לבדם אינם מונעים קבלת אישור מחלים.

« מי פטור מבידוד גם אם נחשף לחולה או חזר מחו"ל? »

בעל תעודת מתחסן פטור מבידוד. גם מי שנחשף בתעודת מחלים פטור מחובת בידוד. גם מתחסן וגם מחלים חייבים להמשיך להקפיד על עטיית מסכה ושמירת מרחק של 2 מטרים מאנשים אחרים.

« כיצד יתכן שאנשים נדבקו למרות שקיבלו חיסון נגד קורונה? »

אחרי קבלת מנת החיסון הראשונה עדיין ההגנה היא חלקית. רק בחלוף 7 ימים מקבלת מנת החיסון השניה ניתן להגיע להגנה מקסימלית של 95%. מבדיקות שבוצעו על-ידי משרד הבריאות עולה כי ישנה ירידה משמעותית בתחלואה אחר חיסון במנה שניה המלמדת על יעילותו הגבוהה של החיסון. עד כה, ניתנו ברחבי העולם כ-100 מיליון מנות חיסון ויעילותו הגבוהה של החיסון מוכחת.

« האם יש שחר לפרסומים שיצרניות החיסונים מסתירות מידע? »

תוצאות המחקרים של פיזר, מודרנה, אסטרזניקה וג'ונסון אנד ג'ונסון פורסמו ונבחנו על ידי מדענים ורופאים מכל רחבי העולם. גם הדיונים שהתקיימו על-ידי FDA (מינהל התרופות והמזון בארה"ב), הועברו בשידורים חיים ופורסמו לציבור בשקיפות מלאה.

« מדוע כדאי לחסן צעירים למרות שיש הסבורים שאם הם יחלו בקורונה, הם יחוו אותה באופן קל? »

בין הנדבקים בקורונה ובתוכם צעירים, התגלו סיבוכים ותופעות לוואי ארוכות טווח, כולל בעיות לב ותופעות נוירולוגיות – בעיקר מי שנדבקו בוריאנט הבריטי. בני נוער יכולים להידבק ולהדביק ואנחנו רוצים למגר את המחלה. לכן כל מי שיכול וזכאי לקבל את החיסון, כדאי שיקבל אותו בראש ובראשונה על מנת להגן עליו ועל סביבתו ולאפשר חזרה לשגרה.

« האם אין חשש שאקבל חיסון ראשון ולא יהיה לישראל במלאי חיסון שני? »

יש לישראל מלאי מספיק לחיסון שני לכל מי שקיבל חיסון ראשון.

« ישנם פרסומים מרתיעים ביחס לחיסון. כיצד אוכל לזהות מידע כוזב? »

לרוב אלו פרסומים אנונימיים שמאחוריהם אין כל גורם מוסמך. חשוב לדעת כי פרסומים אלו הם ברובם שקריים, ולעתים מציגים חצאי אמיתות (כמו תיאורים מוגזמים ביחס לתופעות לוואי שכיחות) ומטרתם לזרוע בהלה. חלק מהפרסומים מקורם בכתות המתנגדות לתרופות וחיסונים מכל סוג שהוא, וחלקם אף גופים מיסיונריים. בכל ספק או שאלה, שמתעוררים ביחס לפרסום כלשהו ניתן לפנות למוקד משרד הבריאות, למוקדי קופות החולים, או לרופא המשפחה עליו אתם סומכים. חשוב לציין כי גדולי ישראל מכל החוגים והעדות בחנו לעומק את הנתונים, האזינו וחקרו את מומחי הרפואה וסמכו ידיהם על החיסון.

« לקראת פורים האם יש המלצות כלשהן? »

בהחלט. כדי לשמור על בריאותנו ובריאות משפחתנו, מומלץ לקיים את קריאת המגילה בחלל הפתוח, את סעודת פורים לסעוד בחיק המשפחה הגרעינית ולהותיר את משלוחי המנות על מפתן הדלת של המקבל את מצוות מתנות לאביונים ניתן לקיים באמצעות תרומה טלפונית בכרטיס אשראי או במשלוח צדקה בדואר.

עושה

איכשהו, הסיטואציות הכי משעשעות שיכולות לקרות לבן אדם – קרו לי **צחק פלדמן** (יצו, בכי ידידיו) • מכגשים הזויים במסעות בעולם, צחוק בלתי נשלט עם ביבי נתניהו, וגם לילה בלתי נשכח בבית העלמין סגולה בפתח תקווה בו כל הקהל מולו שואג מצחוק • כעת, הוא מאגד את כל החוויות האלה לספר, בו הוא חושף לראשונה את הפרעות החרדה מהן הוא סובל, אבל גם מהן הוא עושה צחוק • אז מה עושה הליטאי הצעיר בחברת הח"כ החסידי, ומדוע הוא היה רגוע הכי הרבה דווקא בשנת הקורונה?

יונתן ריגלר

צחוק

לעסקים. היפנים הרי מדברים בשתי הברות, וכשהוא הגיע לשם הם לא ידעו איך לקרוא לו, אז הם קראו לו בשתי הברות: איצ'ו. וזהו, מאז השם הזה נדבק אליו, ואחרי שנולדתי, הכינוי הזה נדבק גם בי."

אהה.

"זה כמוכן בלוף, לא היה ולא נברא. מה שכן נכון הוא שסבי מצד אבי מאוד אהב אותי, אומרים שאהב אותי אפילו יותר מכל שאר הנכדים. באמת היה לו מפעל לביסקוויטים, והוא היה זה - וזה כבר לא בצחוק - שהמציא את עוגיות ה'חיכים', שהיום

ליצחק פלדמן יש שם חיבה שאף אחד לא באמת מצליח להגיד אותו כמו שצריך, גם אם הוא קרא אותו 200 פעם בעיתון או בספרו של פלדמן. זה לא איציק ולא צחי. זה גם לא איצ'ו או איצ'ו, לא יצו, ולא איצ'ו. אלא יצו. יצו פלדמן.

תגיד, מה זה "יצו" למען ה'?

"ובכן, אני אסביר: לסבא שלי, שאני יצחק על שמו, היה מפעל לביסקוויטים, והוא היה נוסע הרבה בעולם. באחד המסעות שלו הוא הגיע ליפן,

משווקות על ידי כמה חברות. הוא נפטר כשהייתי בן 4, ועד אז, ככה הוא היה קורא לי, בקולו השקט: יצו. היינו גרים אז בקרית אתא, וכל פעם שהוא היה בא אלינו, הוא אהב להשתעשע איתי ולקרוא לי כך. מאז, ועד היום, כך כולם קוראים לי".

אנחנו יושבים בגג בני ברק. בעצם, "יושבים" זה לא מדויק. אני יושב, ויצו - שוכב על ספה מזדמנת שמצא כאן על הגג. אני נזכר שבספר הלהיט שהוציא לאחרונה, "נתב"ג בן גוריון", הוא באמת מספר שבפגישות שאורכות מעל לרבע שעה, הוא מקפיד לשכב ולא לשבת, כדי חלילה לא להעיק על איברי הגוף המזדקנים לאיטם. כעת הוא מראה לי את זה בשידור חי.

פלדמן (33) חוזר כעת מדיון ב"ועדת השמונה" של אגודת ישראל שנערך בסמוך, לשם הגיע כיועצו - הליטאי - של ח"כ ישראל אייכלר, "הח"כ הכי אינטליגנט ב'יהדות התורה'", כפי שאומר פלדמן. "אני לפעמים נדהם מכמויות הידע ההיסטורי שיש לו בראש. הוא מכיר את ההיסטוריה של העמים, המלחמות, החברות השונות, התרבויות, וכמובן העם היהודי. לא חושב שיש עוד ח"כ חרדי ששולט בהיסטוריה וגיאוגרפיה כמו שהוא. כמעט בכל כתבה שאני נוגע בה במשהו היסטורי, אני נעזר בו".

ב"יהדות התורה" המאוחדת לעתים מחייכים על כך שלח"כ החסידי הוצמד דובר ליטאי, בעוד את ח"כ יעקב אשר הליטאי, מדברר דווקא יהודה רוסט, חסיד גור. "רוסט מוכשר מאוד ואנחנו ידידים טובים. בכל פעם שאנחנו מגיעים לדיונים ששייכים לכלל יהדות התורה, יש את הבדיחה הזו שכאילו היתה עסקת ברטר כזאת, ואותי שמו אצל החסידים ואותו אצל הליטאים. בפועל, יש משהו נחמד בזה שאתה רואה שלוקחים אנשים לפי המקצועיות שלהם ולא לפי סוג החליפה, השפה ונוסח התפילה. זה לא היה פעם. בעבר לא היית מוצא דובר חסידי ב'דגל' הליטאית, ולהיפך".

ועכשיו אתה חוזר מוועדת השמונה, ליטאי בוועדת העל של החסידים. לא רואים אותך שם כסוג של מרגל עבור הליטאים?

"בסוף אני איש מקצוע. עובד במקום מסוים, ואני איתו עד המוות. כולם יודעים את זה ומבינים, ואני ככה כבר כמה שנים. וצריך לזכור שאני לא באמת יושב בתוך חדר הוועדה, אלא מחכה בחדר הכניסה, יחד עם עוזרי הח"כים השונים ואנשי הצוות, שמכירים אותי. אולי יש דברים שהם מסתירים ממני בגלל שאני ליטאי? יכול להיות, לא יודע.

"וגם כשאני במקום רציני לכאורה כמו ועדת השמונה, אני נותן את הקטע שלי, מרגיש חובה לשעשע את המערכת ואפילו להטריל אותה. למשל, מיד כשהח"כים חתמו שם על הבוררות, נכנסתי לחדר הוועדה, זרקתי כוס חד פעמית על הרצפה, דרכתי עליה וצעקתי: מזל טוב! זה כי הסיטואציה היתה יותר מידי רצינית, והתפקיד שלי הוא לשמח אותם. בקיצור, אני אולי ליטאי, אבל בכלל לא מרגיש זר שם. אולי בימים הראשונים בתפקיד חשתי כך, אבל לא היום".

אבל בכל זאת, לך יש מבט חיצוני כשאתה מגיע להתכנסויות של 'אגודה'. בסוף, אתה בולט שם כליטאי היחיד.

"נכון, אבל זה לא קשור לחסיד או ליטאי. בכל מקום שאני נמצא אני מסתכל עליו מבחוץ. למרות שאני לגמרי מרגיש שייך. קח את ועדת השמונה או דיונים רציניים אחרים בכל מיני נושאים. אנשים לוקחים דברים נורא ברצינות, ואני לא, ולא משנה מה האירוע - ועדת השמונה או כינוס יהדות התורה. יש גבול לרצינות שבה אקח אירוע, יהיה אשר יהיה. בסוף אני מסתכל בעין של הומור על כל דבר. גם על אירועים מאוד דרמטיים לכאורה אני מסתכל בהומור. כמו למשל הקטע שהיה לי עם ביבי, שהוא התחיל מסיבת עיתונאים בה דיבר על 'חוק המצלמות', בא לעשות דרמה על כך שעריבים מפוצצים את הבחירות ברמאויות. ואני באתי ושאלתי אותו שאלה על ההשוואה שמישהו השווה בינו לדוד המלך, ומיד כל האירוע הפך למחויך. פיצצתי את

האירוע הזה, כי קשה לי לקחת את הכל כל כך ברצינות. אני לא אומר חלילה שאני לא עושה את העבודה שלי כמו שצריך, אבל תמיד צריך גבול לכל דבר. ואם אני יכול לבחור אם להסתכל על האירוע כשווה בין שווים או כאאוטסיידר, אני אעדיף להסתכל כאאוטסיידר. אני מסתכל ככה, בהומור מחויך, על כל הדברים התככניים האלה, שנקראים משום מה פוליטיים".

אבל שם, בכנסת או בפוליטיקה, נקבעים דברים, זה לא בדיחה.

"אתה באמת חושב שעתיד המדינה ייקבע במסיבת עיתונאים פלונית? זה הרבה יותר גדול מזה. אלו מהלכים שכנראה על רובם אין לנו שליטה בכלל, והמחשבה שכל התקטננות היא זו שתקבע גורלות - היא עצמה מצחיקה".

"כשאדם בא לקרוא כתבה בעיתון, לפני הכל הוא מסתכל על שם הכותב, ומחליט אם הוא מעניין אותו אם יש כותב שהוא אוהב, אז הוא מחפש אותו בעיתון, הקוראים שלי אף פעם לא יודעים לאיזה פלדמן לצפות במגזין של אותו שבוע או לזה המצחיק

יועץ קרוב. עם ח"כ ישראל אייכלר

יומיים אחרי הריאיון עם פלדמן, התבשר הציבור החרדי שח"כ אייכלר הוקדם למקום השישי ביהדות התורה. עכשיו כבר הבנתי על מה היו הדיונים הקדחתניים לפני הפגישה שלנו, דיונים אודותיהם פלדמן לא הסכים לספר מילה. יש אפילו שנותנים לו את הקרדיט על המהלך הדרמטי באגודת ישראל, אולם הוא מסרב להתייחס. "אתה רוצה שאספר לך על מה צחקתי עם הח"כים? בכיף. אבל לא תשמע ממני שום מילה על מה שהיה בחדר הדיונים".

הזמן הכי טוב באמריקה

האם הפוליטיקה מצחיקה או רצינית, זה כנראה נושא שעוד יש לדון בו. מה שבטוח - הספר של פלדמן, "נתב"ג בן גוריון", ודאי מצחיק, וכבר מהשם שלו. זהו ספר שנערך מטורים שונים שכתב במשך השנים.

שיש לך דדליין מוקדם יותר מלאנשים אחרים. למרות שהתברר לי בסוף שמדובר בהתקף חרדה, אני עדיין מסתובב עם הפחד הזה מדום לב עד היום. אנשים חושבים שיש להם מלא שנים לחיות, אבל אני מרגיש כל הזמן שהדדליין קרוב."

וזה מה שהביא אותך לצבור חוויות ככל הניתן? לנסוע לחו"ל?

"כן. כשהבאתי את הפסיכולוג שלי לנתח את כל העניינים האלה - ואני הולך כל שבוע לפסיכולוג ואנחנו דנים בעניינים האלה - הבנו שבסוף היתה לי תחושה, שליוותה אותי עד לפני כמה שנים, שאני חייב למצות. בספר אני מתאר הרבה חוויות שלי בחו"ל כאדם חרדתי שמגיע לחו"ל. זה עולם שונה לגמרי."

הנסיעות האלו לחו"ל היו סוג של בריחה ממה שחשתי בארץ? אמרת לעצמך: אולי שם לא ארגיש את החרדה?

"לגמרי. בתקופות הכי קשות של החרדות שתקפו אותי, כשהייתי נוסע לחו"ל, ברגע שגלגלי המטוס התנתקו מהקרקע - היה משתלט עליי שקט מטורף. וזה היה עוד לפני שטיפלתי בעצמי. הטיסה היתה מנתקת אותי מכל מה שיש פה. פיזית, כשאתה במטוס כמה שעות - ובמיוחד כשאתה טס 12 שעות לאמריקה - אתה מנותק מכל מה שקורה בארץ. הטיסות האלה, בזמנו, היו הטיפול הכי טוב עבורי. הפערים של השעות מול הארץ, והשקט והלבד, היו עושים לי טוב."

ואתה יודע מתי הזמן הכי טוב כשאתה באמריקה.

"בוודאי: יום שיש מ"9 בבוקר, כשבארץ כבר שבת, ואף אחד לא מתקשר ולא מחפש אותך, ואתה מנותק לחלוטין עד מוצאי שבת. לרוב, באמת הייתי נוסע לבד, להתנתק, וחלק מהחוויה שלי היה גם להיתקע במקומות, להתבלבל, לא למצוא את הדרך. הרי בסוף תמיד תמצא, אבל היה ריגוש בלהתחיל לחפש איך אני חוזר, כשאני לא יודע את השפה. עם כל החוויות האלה, הרגשתי הכי טוב."

ומה עושה קורונה לאדם חרדתי? חגיגה, לא? פתאום כולנו הפכנו לחרדתיים.

"אם הקורונה הייתה מגיעה בתקופה יותר מוקדמת, זה אולי היה בעייתי עבורי. אבל היום אני כבר ממותן ומטופל. זה לא כמו אז שהייתי נוסע כל חודש לחו"ל. היום, כשאני מטופל והחרדות מאוזנות, אני לא צריך את כל החוויות המסעירות האלה. אני גם עובד הרבה יותר קשה, אז אין לי זמן, שלא לדבר על כך שהקורונה נעלה את השערים, למרות שכן הספקתי לנסוע לדובאי לפני כחודשיים, בחלון הקצר שהיה, ועוד הספקתי לנסוע לארה"ב ממש בתחילת המגפה."

"אבל מבחינת החרדה והפחדים? ברור, עבורי זו הייתה השנה הכי רגועה, פשוט כי כולם איתך. תמיד אתה מרגיש מתחת לכולם, ופתאום אתה חווה משהו אחר. אחת החוויות החזקות של אדם בחרדה היא ההרגשה של 'למה לכולם טוב ולי רע'. אתה רואה מימינך ומשמאלך הרבה אנשים שחווים את החיים בצורה נורמלית, בזמן שאתה מסתובב כולך מיוסר מדברים שאינם אובייקטיביים, עם חרדה קיומית פילוסופית. ואז מגיעה הקורונה, אבל אתה כבר עברת את החרדה, יש לך ניסיון, ופתאום כל העולם מצטרף לתחושות האלה - והם חדשים בתחום! אתה שנים על הכביש, והם מצטרפים חדשים, אז אתה מרגיש על הגובה. בחרדות הקשות שהיו לי, קיבלתי על עצמי קבלה אלטרואיסטית. אמרתי לעצמי: ביום שאצא מזה, המטרה שלי בחיים היא לספר את מה שעברתי ולעזור לאחרים. הרי בחברה שלנו, חרדות וטיפוליים הם לא דבר שמדברים עליו. אמרתי לעצמי: תראה כמה סבל יכולת לחסוך אם אדם שעבר את זה היה מספר לך מניסיונו, קצת מרגיע אותך. אבל אין כזה אחד בחברה שלנו."

"כשאדם חילוני מרגיש התקף חרדה, אז הוא נכנס למחשב, בודק ומבין מה עובר עליו. הבנה פשוטה, הכי בסיסית. אבל בחור ישיבה נביח, למי הוא יילך? אז אם יש משגיח שמבין, אולי כן יש לו איזושהי

טורו, "בלי פילטרים" שמו, כבר צבר לו שם בזכות ההומור יוצא הדופן (אולי אפילו מוטרף משהו) בו הוא נכתב. על הדרך, מציג פה פלדמן, מעבר לקטעי ההומור המעלים חיוך (שלא לומר צחוק מתגלגל ובלתי ניתן לשליטה), את הקרביים שלו, כמי שמתמודד עם התקפי חרדה לא פשוטים, מטופל מידי שבוע אצל פסיכולוג, ואפילו - שומו שמיים - לוקח כדורים כאלה ואחרים. הספר הפך די במהירות, גם בזכות קמפיין ויראלי מבריק, ללהיט, וגם בתקופת הסגרים אנשים הזמינו אותו דרך המוקדים השונים. הוא כבר מכר שתי מהדורות, והיד עוד נטויה.

על מה בעצם הספר?

"על חוויות שלי בחיים, איך חוויתי בשנים האחרונות את החיים, כשנקודת המוצא של הספר היא הפרעות החרדה שלי, חוויה מאד

עבורי זו הייתה השנה הכי רגועה, פשוט כי כולם איתך. תמיד אתה מרגיש מתחת לכולם, ואז מגיעה הקורונה, אבל אתה כבר עברת את החרדה, יש לך ניסיון, ופתאום כל העולם מצטרף לתחושות האלה - והם חדשים בתחום!

קשה שהתחילה אצלי במבצע 'צוק איתן'. נכון שאנחנו גדלים עם הרבה לחץ על הכתפיים כבר כבחורי ישיבה, אבל הפגישה הראשונה שלי עם התקף חרדה, במובן החזק והפיזי שלו, היתה דווקא ב'צוק איתן', בלילה באמצע המלחמה. ותראה, אני גר במודיעין עילית, זה לא שאני בקו האש או תחת איום פיזי אמיתי, אבל הייתי עמוס במידע מהמלחמה. הרי אנחנו כחרדים, איך אנחנו חווים מלחמה בצפון? כנייעס, כידיעות משדה הקרב. הרי אין לנו קרובים בקו האש, לא אח ולא אבא. לרוב המשפחה שלנו לא בקו המלחמה. אז עומס הריגוש הזה, שיש לו משמעויות מאד דרמטיות לאנשים שחיים סביבי בארץ, פתאום הכריע אותי. נכון, לא זה היה הטריגר המרכזי, לא המבצע הוא שגרם לי לחרדות, אבל הוא היה הקש ששבר את קו הגמל. כשחוויתי את התקף החרדה הראשון, לא ידעתי מה זה. בהתחלה חשבתי שזה התקף לב, אני הרי לא מכיר התקף חרדה. סבא שלי נפטר מדום לב לפני 30 שנה כשהייתי בן 4, אז שחשבתי שזה עניין גנטי. אתה יודע

מעדיף להתראיין בשכיבה. יצו פלדמן

כתובת. אבל לא תמיד יש כזאת. בתחילת הקורונה הגעתי למסקנה שזה הזמן שלי לקיים את הקבלה. פרסמתי את מספרי האיש בכמה מוקדי נייעס, ואמרתי: כל מי שחווה התקף חרדה, מוזמן להתקשר אליי, כמי שחווה את זה, ולדבר על זה. מבול הטלפונים שקיבלתי, אישש את הרגשתי שיש עוד בציבור שלנו שחווים התקפי חרדה. הייתי ער לילות שלמים עד 5 בבוקר לשוחח עם אנשים, חלקם אנשים שעד הקורונה היו בסדר, ופתאום התפרקו ואיבדו שליטה. אני כמובן לא איש מקצוע ולא מתיימר להיות כזה, אבל אני יכול לומר להם: גם אני הייתי שם, ואז לשלוח אותם לאנשי מקצוע שאני נעזרתי בהם."

המשפחה שלך איתך בכל העניין הזה? לא מקובל בציבור החרדי לחשוף כאלה דברים.

"אשתי לגמרי איתי, תומכת בהכל. אבל בספר, למשל, בהחלטה משותפת שלנו, לא הזכרתי שאני נוטל כדורים, מכיוון שחשבנו שזה יותר מידי להעמיס על הקורא בהתחלה. קורא שיקרא שאני נוטל כדורים, יסמן אותי מראש ויגיד: הוא קוקו, ויקבל דחייה. אז אמרתי שעדיף שהוא יקבל את הסיפור שלי טיפין טיפין. בספר הזה אני מספר על ההתקפים וגם על הפסיכולוג, ואולי בספר הבא אספר גם על הכדורים. אשתי אמרה לי: לך על זה, והיא מאד סומכת עליי ואוהבת את מה שאני עושה. נכון שיש לה מן הסתם חששות, אבל היא מבינה שהתועלת שווה את זה. כך גם לגבי הילדים. בתי הגדולה בת 11, והיא כבר מבינה מה אני מספר בספר. לומר לך שהיא אוהבת כל מה שנכתב עד הסוף, אני לא יכול לומר. היא למשל ביקשה שאוריד את שמה מכמה מקומות בספר. אבל בסוף, גם הילדים חיים את החיים שלי, יודעים שלאבא יש קשיים שנקראים חרדות, והוא הולך למישהו שעוזר לו, והם לומדים שכשקשה - צריך לספר. הם התרגלו בבית שכשיש קושי, מטפלים ומספרים."

ברך, אתה משדר לקוראים שעצלות זה נורמלי? דרך חיים אפילו?

"אז זהו, אם הייתי אומר לאנשים שאני נורמלי ואני הדוגמא, אתה צודק, אבל די מהתחלה, גם בספר וגם בטור, אמרתי לקוראים: אל תלמדו מאיתנו, הכותבים. יש לנו מטרה לבדר אתכם עם הפיצוחים שאחרי הטשולנט, וככה תסתכלו עלינו. בסוף, עיתונאים הם אלה שעולים במרזבים, מציצים למקומות ומספרים מה הם רואים. זה מה שאנחנו עושים. לא נעים לומר שזה מקצוע בזוי, אבל בוודאי שאנחנו לא חברת עילית. אבל דווקא מהמקום הזה, שהוא לא חברת עילית, אני בא ומספר על החולשות שקיימות, ורק רוצה שאדם שיש לו אותן, יידע שהוא לא היחיד. זו המטרה. להישאר שם? בוודאי שלא, לא כתבתי בשום מקום שהדברים האלה נורמליים."

בדיוק בשבוע בו אנחנו משוחחים, נפטר הגרמ"ד סולובייצ'ק זצ"ל, ראש ישיבת בריסק, ופלדמן מספר שהוא בסיום העבודה על כתבת המגזין המרכזית עליו, "כתבה רצינית ומרוממת".

הקוראים שמכירים אותך בתור הליצן - במירכאות - מהטור שבסוף העיתון, "קונים" את הכתבות הרציניות שלך?

"כשאדם בא לקרוא כתבה בעיתון, לפני הכל הוא מסתכל על שם הכותב, ומחליט אם הוא מעניין אותו כדי לקרוא אותו או לא. אם יש כותב שהוא אוהב, אז הוא מחפש בעיתון מה הוא כתב השבוע, ובאמת הקוראים שלי אף פעם לא יודעים לאיזה פלדמן לצפות במגזין של אותו שבוע, לזה המצחיק, עם ההומור, זה שמסתכל על אנשים בעין קורצת, או לכותב כתבות הפרופיל המרגשות על הרבנים. והאמת היא שיש בי גם וגם. מי שמחפש אראו, יש לו בעיה. כשאני כותב כתבה כמו על הגרמ"ד, אני מתרגש. כתבתי פעם כתבת פרופיל על להבדל"ח הגר"א פילץ, ראש ישיבת תפוח, ובאמצע בכיתי מרוב התרגשות. זה קרה כשנכנסתי לתאר איך הוא יושב ולומד, מנותק באיזו מושבה מרוחקת, וזה מאד ריגש אותי עד שהתחלתי לבכות בעצמי. ואני עדיין אותו אחד שכותב טור כשהוא צוחק לעצמו. אז אין לי תשובה, לא תמיד צריכים להיות אותו הדבר, יש כמה פנים."

מבדר עם הפיצוחים והטשולנט

בכובעו הנוסף, מעבר לזה הפוליטי, פלדמן מושך בעט הכותבים בעיתונות, כאמור, מתחזק גם טור פוליטי-אבל-לא-חרדי (אתיקה וכו'), גם כתבות מגזין וגם את הטור ההומוריסטי "בלי פילטרים". "זה טור שתמיד אקפיד לכתוב אותו, גם בשבוע שאני לא מפרסם נניח את הטור הפוליטי. אני מספר בו על עצמי, ואיכשהו זה מצחיק את הקוראים. השבוע, זה נדיר, לא כתבתי את הטור מרוב לחץ העבודה הפוליטית בימים אלה, ואני כבר יודע שביום שיש אקבל טלפונים למה לא היה השבוע טור. הקטע הוא שטלפונים כאלה אני לא מקבל כשאני לא מפרסם באיזה שבוע כתבת מגזין או את הטור הפוליטי, רק על הטור הזה שואלים אותי. זה טור שאין מסוגו באף עיתון אחר. ובאמת זה המקום להודות ל'בקהילה' על האומץ לתת ביטוי לטור כזה, בו אני מספר על חרדות ועל טיפולים שאני עובר, ועל העצלות שלעתיים פושה בי. זה משהו שלא היה בעיתונות החרדית. נכון, זה נמצא בסוף העיתון וזה כמובן לא ספינת הדגל של העיתון, אבל עדיין, יש לעיתון אומץ שהוא בכלל נותן לי לפרסם כאלה דברים."

"ללא הטור, לא הייתי מספר ומוציא החוצה הרבה דברים שחוויתי. אני יודע שיש בחורים שזה החיבור הרגשי היחיד שלהם בחיים. חיי של בחור ישיבה סטנדרטי, סובבים סביב הלימוד והתפילה, וגם כשיש לו קצת פנאי והוא תופס עיתון חרדי, על מה יש כתבה? על איזה ראש ישיבה, ובחלק החדשותי - מה אמר הח"כ ההוא. אבל אין שום מאמר שמדבר ממש אליו, על מה אני רוצה לעצמי. והנה, יש טור שחורג מהנורמה ומדבר בגובה העיניים, משתף מכל מה שאני עובר בפנים, לטוב ולמוטב. אגב, ה'מבקר' של העיתון מתייחס אל הטור הזה בסלחנות יתירה. הוא יאשר לעתים בטור הזה משפטים שבטורים אחרים - באותו עיתון! - ייפסלו."

אבל אין חשש, שברגע שאתה כותב נניח על העצלות הטבעה

הספר על הקבר של הסבתא

הספר שהוציא לאחרונה, "נתב"ג בן גוריון", הפך ללהיט עוד בטרם יצא, כשפלדמן הפעיל את כל ידידיו למען קמפיין ויראלי שעלה בכל הערוצים האפשריים, עם עוד ועוד מוטיב שנחשף מהקמפיין. הקמפיין התברר כמוצלח במיוחד, כשהמכירות היו בשיא - גם באמצע תקופת הסגרים. "התחלתי לעבוד על הספר בתחילת הקורונה. זו תקופה שכמובן נמצאים בה הרבה יותר בבית. עד אז, התעצלתי לעשות את הצעד הזה, אבל כשהיינו ממילא בבית והזמן התפנה, נשברתי, וגם זה היה אחרי שבא אליי ביינוש קרליבך, מנכ"ל 'מקרא' - מכון בוטיק להוצאה לאור, שבד"כ מוציא רק ספרי רבנים - והוא אמר לי: יצו, אני משוגע על מה שאתה כותב, ואתה פשוט חייב להוציא ספר. הוא שוב ושוב פנה אליי, ממש התחיל לגור לי בטלפון, עד שהגעתי למצב של אין ברירה והתחלתי לעבוד. עברתי על הטורים, בדקתי מה טוב מהם ומתאים לספר. עשיתי מחקר קטן והתברר לי שסתם ספר עם אוסף טורים, פחות מצליח. אז הוספתי לשם את הפרק הסנסציוני על החרדות שאני חווה, ופרק שלם וגדול על המסעות בחו"ל, ויצא משהו שהוא ב"ה ייחודי".

אז השתמשות בחרדות כסוג של מקדם מכירות.

"כן... זה לא אומר שהמצאתי אותן, רק שהשתמשתי בהן על הדרך גם כמקדם מכירות. הרי כשאני בא להציג את הספר לציבור בפעם ראשונה, עומדות בפניי כמה אפשרויות: או להציג אותו כספר קומדיה, שזה נכון על הספר וייתכן שגם מוכר, אבל יותר ראוי - גם שיווקית וגם ערכית - להציג בפרונט משהו שיכול לעשות איזשהו שינוי מסוים, ספר שמדבר גם על חרדות, ובזה הוא ייחודי. אגב, זה מעניין שהקמפיין הצליח יותר מידי, עד שאנשים חשבו בטעות שמדובר בספר מקצועי על חרדות, ולכן היה חשוב לי להדגיש בהמשך, שזה לא ספר מקצועי ובטח שלא דכאוני. הפוך, אתה קורא ומתגלגל מצחוק. אני באמת מקבל טלפונים מאנשים שמספרים שהם התפוצצו מצחוק

כשקראו בספר, וזה משמח אותי. קח למשל אשת אברך, אם לשמונה ילדים שגרה בבני ברק ועובדת קשה מאד מבוקר עד ערב. אין לה זמן מיותר. ואני מעריך בכל ליבי את מה שהיא עושה. מתי בפעם אחרונה יצא לה לצחוק, אבל צחוק כזה מכל הלב? והנה, אחרי שהיא משכיבה את הילדים, יש לה פתאום ספר שהיא יכולה להתגלגל ממנו מצחוק. אנשים אומרים לי: לא צחקתי ככה שנים. וזה כיף לי".

אגב, זה הספר הראשון שלך, אבל כבר לפני כן התהדרת בתואר "הסופר יצחק פלדמן".

"נכון. אנשים היו שואלים אותי מה לכתוב בטייטל שלי באירועים שונים, ואני לא אוהב את המילה עיתונאי, כי אני גם לא באמת עיתונאי, אני לא עושה תחקירים. אני רק כותב, אוהב לכתוב כל מה שניתן. לכן, המילה המתאימה יותר למה שאני עושה, עוד לפני הספר, היא 'סופר'. אני לא עיתונאי שמספק חדשות".

ספר לי על אנקדוטה שהשארתי מחוץ לספר. בטוח יש כזאת.

"לפני כ־7 שנים, סבתא רבתא שלי מצד אמי, שאני הנין הבכור שלה, נפטרה. היא לקתה ל"ע הרבה שנים באלצהיימר, ובסוף חייה חלתה ונפטרה, וההלוויה התקיימה בבית הקברות סגולה בפתח תקווה, באמצע הלילה. עמדנו שם כל המשפחה באולם ההספדים, כשהיא לפנינו, על השיש. סבי, הבן שלה, הוא חולה סוכר, אדם חלש, ולא יכול היה להספיד, אז ביקשו שמישהו מהצאצאים יספיד. אבא שלי הוא החתן, אז גם לא התאים, ואז רצו שאני, כנין הבכור שלה, אספיד.

"אני עומד שם, לבוש במעיל בלבד. באותו יום הגעתי לבני ברק במקרה, לקנות נעליים. הרי לא ידעתי שהיא עומדת להיפרד מאיתנו, ולא באתי מוכן עם כובע וחליפה. אז איכשהו התארגנתי על איזשהו מעיל, ואולי בסוף גם איזה כובע מאולתר, אבל לא הייתי בדיוק בשיאי, ואז אומרים לי: אין ברירה, תיתן הספד. עכשיו, אין לי בעיה עקרונית לדבר. בשמחות שבע ברכות של חברים דיברתי המון, אבל תמיד דרשות כאלה מצחיקות, עם כל ה'ציאות' הפנימיות. אבל מעולם לא יצא לי להספיד, ומקווה כמובן שגם לא ייצא. ואז אבא שלי דוחף אותי: נו, לך תספיד. ויש שקט, אמצע הלילה, חודש טבת, חורפי מאד מסביב, ואני נדחף לסטנד בלית ברירה, עומד כעת מול הגופה של סבתי, וצריך להספיד.

"זה היה בפרשת שמות, וידעתי שתמיד צריך לקשר את הדרשה או ההספד לפסוק מהפרשה, אז אמרתי שם איזה פסוק שמאוחר יותר התברר לי שבכלל אינו בפרשה. אמרתי שבפרשה מדובר על יציאת מצרים, והנה, בשנים האחרונות סבתא ע"ה, גם היא היתה כבולה במצרי הגוף שלה. הרעיון המרכזי שלי היה שכעת כביכול, עם פטירתה, היא השתחררה מהמצרים האלה. רציתי לתת לקהל דוגמא מה היו עבורה מצרי הגוף, אז סיפרתי שם סיפור שאירע הרבה שנים קודם, בילדותי, שכבר אז היא היתה בתקופת הדמדומים שלה. ביקרנו אותה בחנוכה באותה שנה, והיה חשוב לה לפנק את הנינים, אז היא הוציאה סופגניות קפואות מהפריזר והכניסה אותן לתנור כדי לחמם, אבל הוציאה אותן מהתנור אחרי דקה, כשהן עוד קרות. אנחנו לא ידענו ואכלנו - וכמעט נשברו לנו השיניים. אני מספר את הסיפור בהספד, ואני לא קולט שהסיפור הזה מאד מצחיק את הקהל. סך הכל באתי לספר את זה לשבחה, כמה רצתה לפנק אותנו. אני קולט בצד שמאל את כל הדודות נקרעות מצחוק, ומשם הצחוק הזה מדביק ועובר לצד הגברים. תחשוב, הספד, בית קברות, לילה חורפי, גופה מונחת לפנינו, וכל הנינים וכל הצאצאים נקרעים מולי מצחוק, ואני אומר: אוי ואבוי, מה עשיתי. למזלי, הצליל של צחוק כבוש דומה מאד לבכי, אז איכשהו זה עבר. זה אחד הסיפורים שאצלנו במשפחה לא מפסיקים לצחוק ממנו עד היום. זה לכאורה מתאים בול לספר, אבל הרגשתי שזה יותר מידי.

"אגב, יש לי דוד שהולך פעם בשבוע לקבר של סבתא שלי, ומדבר

איתה שם. הוא אומר שהיא בשבילו כמו פסיכולוג, הוא שופך שם את ליבו. הוא כל הזמן אומר לי: זה יותר זול מפסיכולוג: אני מדבר והיא שותקת, וזה בחינם. בקיצור, כשיצא הספר, הוא הלך לקברה עם הספר והקריא לה אותו. אמר לה: אני רוצה להקריא לך מה יצא כתב. מאז, הוא כל שבוע מקריא לה עוד קטע מהספר."

עם קיטל בערב פורים

שם הספר, "נתב"ג בן גוריון", מוסבר כבר בתחילתו. בילדותו, חשב פלדמן ש"נתב"ג" הוא כינוי כללי לכל נמל תעופה בעולם, ו"בן גוריון" הוא שם הנמל. כביכול, יש גם "נתב"ג קנדי", "נתב"ג ניוארק" ו"נתב"ג הית'רו". הבלבול הילדותי הזה, חקוק אם כן בשמו של הספר. איך הקוראים "אכלו" את שמו המוזר-משהו של הספר? שאלנו את פלדמן. "זה גם סוג של גימיק", הוא מסביר. "כשחשבתי איך נקרא לספר, חיפשתי שם לא שגרת. לא רציתי לקרוא לספר 'בלי פילטרים' כשמו של הטור, כי אז זה ייראה כמו אוסף של טורים ותו לא. היו המון רעיונות לשמות שונים, מהם יותר בנאליים ויותר פשוטים, אבל התעקשתי על שם מוזר לספר, גם בקטע השיווקי. נזכרת ביציאה הילדותית הזו לקראת סגירת הספר. אמרתי לעצמי: הכפילות המוזרה הזו של 'נתב"ג בן גוריון' שאני מספר עליה בספר, זה מה שמעניין. בסוף, הפרק הכי גדול בספר הוא על הנסיעות לחו"ל, והבלבול הלא מובן של שם נמל התעופה שלנו מבטא את הספר. אני עצמי לא ברור, מה לעשות, אז גם שם הספר לא ברור."

מאז שיצא הספר, הוא גם אורח של כבוד כמרצה בישיבות (בקפסולות כמוכן), בזמנים של הפוגה, והספיק לדבר - גם על החרדות שלו - בלא מעט ישיבות נחשבות.

יצו, אתה כבר אדם מכובד, הוצאת ספר. למה אתה עדיין יוצא למשימות עיתונאיות כמו להיות שליח ליום אחד.

"מה קורה לך? זה המשימות שאני הכי אוהב. יותר מזה - אלו משימות שאני ממציא. בוא נגיד, אם יגידו לי: אצלך במודיעין עילית יש כעת תחלואה גבוהה, תעשה על זה כתבה. אז אוקיי, אני אעשה את זה, אבל בדיעבד. אבל להיות שליח ולכתוב על זה? לעשות משימות הזויות לעיתון? זה בדיוק אני. בפורים שעבר, למשל, כשהקורונה רק התחילה ועוד לא הגיעה כמעט לארץ, עשיתי כתבה ברחובות מודיעין עילית כשאני לובש חלוק לבן וכפפות כחולות, ולא ברור לאף אחד אם אני חולה קורונה או דווקא רופא. רציתי לראות תגובות של אנשים. אגב, חלוק לבן כשל רופאים לא מצאתי, אז לקחתי את הקיטל שלי. גם מסכה עוד לא היתה לנו, אז אשתי תפרה לי משהו מאיזו גופייה של הילדים. שמתי גם כפפות ועוד דברים מוזרים, ואנשים לא זיהו אותי. ואני גר שם! שיעגתי שם את האנשים, משהו נורא. אותו דבר גם בזמן הבחירות - לא זוכר איזה מהן - כשלקחתי קלפי והסתובבתי איתו ברחבי הערים, ושיעגתי אנשים מהם מצביעים ולמה וכו'. אני מאד אוהב את הסצנה הזאת, בה אני תופס אדם בשיא שגרת יומו עם איזו בקשה הזויה."

וקרה שאיזה מכר, נניח משיבת סלבודקא או חדרה בהן למדת, ראה אותך ואתה התכווצת מבושה?

"תראה, למדתי בישיבה לפני המון זמן, ומעגלי החברה שלי השתנו מאז, אז דבר כזה פחות קרה. אבל כן, יכול לקרות. תשמע, בישיבה הייתי בחור רציני מאד, בחור שסיים ש"ס בגיל 19 וגם נבחן עליו! ראש הישיבה, הגרמ"ה הירש בא אליי אז הביתה, אני לא אשכח. אז כן, יש אולי משהו

לא נעים אם משיהו שלמדתי איתו בתקופות ההן יפגוש אותי באיזו סיטואציה מוזרה כזאת ויגיד: זה מה שיצא ממך? אבל אני לגמרי שלם עם עצמי בנסיבות החיים שהיו לי."

גם ההורים, הוא מספר, בסדר גמור עם מה שהוא עושה, כולל הספר המעט חושפני, שהם מאוזכרים בו תכופות. יש להם אפילו נקודת מכירה של הספר אצלם בבית. פלדמן: "ברור שהם היו שמחים מאד שהספר הראשון שלי היה 'ויזרע יצחק' עם חידושי תורה, ובאמת גם יש לי הרבה חידושים שכתבתי בתור בחור, אבל הם כבר כנראה לא יהיו רבי מכר כמו 'נתב"ג בן גוריון'. אם הייתי מוציא ספר על עירובין, מניח שהיתה לו פחות היענות, אבל הוריי בוודאי היו יותר שמחים. הוריי קיבלו את הספר הראשון, וכתבתי להם בהקדשה שלמרות שאני יודע שזה לא הספר הראשון שהם היו שמחים שאוציא, אני יודע שהם גאים בי, כי הם רואים כמה שאני עוזר לאנשים עם המצב שלהם. הם גם מקבלים דרישות שלום על כך. בא לאבא שלי ראש כולל אחד ודיבר איתו על עניין מסוים, ובסוף הוא אומר לו: 'קראנו את הספר של בנכם, וזה ממש מרפא לנפש'. אז נכון, זה לא ספר על עירובין, אבל זה מרפא לנפש."

ואם נחזור רגע אחורה: אחרי שהספר יצא, ואנשים צוחקים, אתה בסוף צריך להגיע לכנסת או לפגישה פוליטית ולהעמיד פנים רציניות.

"גם בכנסת עצמה אני עושה תמיד את הקטעים שלי, לפוצץ אווירה רצינית עם איזו בדיחה. אני ממתן קצת, מרגיע את המתח. נכון, לוקח זמן לאנשים שעובדים איתי לקלוט לפעמים שאני רציני, אבל זה קורה. היה לאחרונה משא ומתן בסוגיה פוליטית שעל סדר היום, שאני ניהלתי אותו. זה היה מו"מ קשוח לחלוטין, ועם זאת, זיהיתי בפגישות הראשונות עם בני שיחי שהם מסתכלים עליי כ'הוא מהטור המצחיק ומהבדיחות. נו, הוא בחור לא רציני'. דווקא אז אני מרגיש שיש מין אחריות שמוטלת עליי להחזיר את הרצינות לשיח. אני משדר להם: נכון, אתם מכירים אותי מהטורים המשעשעים, אבל אני יודע להתנהל פוליטית באופן רציני לחלוטין. וכן, בסוף חובת ההוכחה היא עליי. מצד אחד לא מפחדים ממני, אני אדם נחמד ומצחיק והכל, ומצד שני רציני מתי שצריך. אז בתחילת הפגישה מוטלת עליי ההוכחה: צחוקים בצד, אבל אני יודע בדיוק מה אני רוצה להשיג כרגע."

ולסיום, איפה אתה בעוד עשר שנים?

"כל החלומות והשאיפות שלי הם סביב נושא הכתיבה, הדבר שאני הכי אוהב לעשות. נגיד, אם תציע לי להיות ח"כ, כי ככה הסתדר איכשהו, ובכן, אז הכי לא. זה לא אני. אני לא יכול להיות כך, זה לא סגנון החיים שלי. אני אדם מאד חופשי, לא אחד שיהיה חייב דיווח לאנשים ולענות לראיונות. זה לא האופי שלי. אז השאיפה היא סביב הכתיבה. יש לי רעיון לכתוב ספר מאד מקורי, שייגע באנשים, עם ערבוב של מציאות, דמיון והומור."

"בכלל, ערבוב של מציאות ודמיון חופשי זה דבר שאני מאד אוהב. כתבתי פעם בעיתון סיפור פנטזיה על יוני נתניהו, שהשתלב עם מבצע אנטבה. גיליתי איזה פרט ויקיפדי לגמרי, שהאימונים למבצע נעשו בחולות סיני. בניתי סיפור שלם על חייל שפגש אותו וחזר בתשובה וכו', והיום הוא אברך ב'קול תורה'. כך גם ממש מתחיל הסיפור, עם תיאור סיטואציה בה האברך עולה ביארצייט של יוני על קברו להגיד תהלים, ואנשים התחילו להתבלבל מה אמת ומה לא. יש אפילו ח"כ שהתקשר אליי ורצה שאשיג לו את האברך. זה הכי כיף, ויש פה גם אמירה. מה האמירה? לא יודע, אין לי מושג."

עטיפת הספר החדש

טירולר
החליטו
הבית

שנתיים
אחריות

טירולר עושים לכם סדר בניקיון עם סדרת מוצרי "רב מגב"

מטאטא גומי צר "רב מג 2"

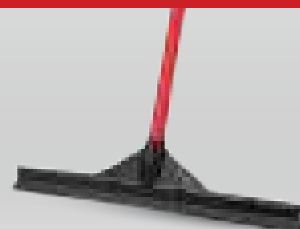
המטאטא עשוי יציקה אחת של 100% גומי טבעי.
קל ביותר מגיע לכל פינה ומטאטא באופן מושלם.
עמיד לאורך שנים.

רב-מגב קלאסי

הרב מגב 46 ס"מ עשוי יציקה אחת של 100% גומי טבעי.
גורף את המים בצורה מושלמת ומשאיר את הרצפה יבשה.
עמיד לאורך שנים.

ניתן להשיג גם ברוחב 60 ס"מ.

רב-מגב חלונות

רב מגב החלונות עשוי יציקה אחת של 100% גומי טבעי.
בצד אחד מטלית לקרצוף החלון.
בצד שני מגב לגריפה מושלמת.

מטאטא סיליקון מפרקי

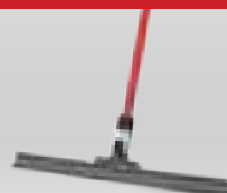
המטאטא עשוי יציקה אחת של 100% סיליקון.
למטאטא מגב משולב ומפרק מתקפל.
המאפשר להגיע בקלות לכל פינה.
עמיד לאורך שנים.

קל-מגב סיליקון מפרקי 45 ס"מ

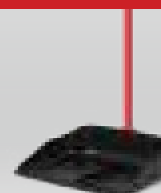
הקל מגב 45 ס"מ עשוי יציקה אחת של 100% סיליקון.
מגיע לכל פינה בזכות המפרק המתקפל.
גורף את המים בצורה מושלמת.
עמיד לאורך שנים.

ניתן להשיג ברוחב 30 ס"מ.

יעה הפלא

יעה הגומי עשוי יציקה אחת של 100% גומי טבעי.
מרים את הלכלוך באופן מושלם, לא נשבר ולא נקרע.
אינו שורט את הרצפה והרהיטים.
עמיד לאורך שנים.

מבריקן סיליקון

חדש!

המבריקן סיליקון הינו מוצר חדש של חברת טירולר.
עשוי יציקה אחת של 100% סיליקון.
מנקה ומבריק רצפון בקלות ובמהירות.
עמיד לאורך שנים.

חלונית-מגב חלונות מגנטי

הפתרון הקל והמושלם לניקוי והברקת חלונות שאין גישה לצידם החיצוני.
ניתן להשיג בשלושה דגמים שונים לפי עובי החלון:
2-8 מ"מ / 8-20 מ"מ / 18-28 מ"מ

אסלונית-מברשת אסלה מסיליקון

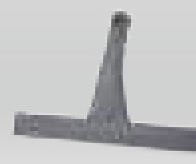
האסלונית עשויה יציקה אחת של 100% סיליקון.
100% אגטי באקטריאלית.
מנקה באופן מושלם נקו ולא צובר לכלוך.
נשטף בקלות כלי סיליקון גמיש.
עמיד לאורך שנים.

ניתן להשיג בצבעים: לבן, שחור, אפור

רב-מגב שיש/חלון

רב-מגב השיש/חלון עשוי יציקה אחת של 100% גומי טבעי.
גורף את המים מהמשטח בצורה מושלמת ואחידה.
עמיד לאורך שנים.

אנחנו בחברת "טירולר" כבר למעלה מ-30 עשורים, מפתחים ומיצרים, את סדרת מוצרי "רב-מגב" מגוון כלי הניקיון הטובים בעולם. שעוזרים לכם שהניקיון יהיה יעיל, יסודי, ואיכותי, מה שהופך את החיים של כולנו לקלים יותר. בחברת "טירולר" משתמשים רק באיכות חומרים גבוהה ביותר, וכל החומרים של מוצרינו טבעיים מה שגורם להם להיות עמידים בצורה יוצאת דופן, מוצרינו לא נשחקים, לא מתעוותים, לא משנים את צורתם וממשיכים לנקות בצורה מושלמת לאורך שנים. וככהטחה לזאת אנחנו נותנים למוצרינו **שנתיים אחריות מלאה!**

ובאו האובדים

יונתן ריגלר

אפרים שרייבר

בכיר ב"אגף לתרבות יהודית"

ומאז, כלום? לא מדגדג לך להעלות עוד מופע חיקויים סטנדאפ?

"מאז, עשיתי פה ושם, יותר בקרב ידידים. הייתה תקופה, לפני כ־25 שנה, שעשיתי קצת הופעות, שכללו גם שירה ומוזיקה וגם חיקויים. זה היה בתקופה שיצאה הקלטת 'קומדי גלאט'. את ה'קומדי גלאט', אגב, כבר עשיתי קצת יותר מקצועי. כי בד"כ, כאמור, פשוט היינו מתכנסים קצת לפני פורים אני ועוד כמה חברים, מישוהו מנגן, והשאר מאלתרים בדיחות וחיקויים. בראשון היה למשל מונה רוזנבלום ועוד. אחרי זה הם פרשו, ואני כבר עשיתי הכל לבד. זה היה לא פשוט להפקה, לא כמו היום שיש אולפן ביתי זמין. וב'קומדי גלאט' עשיתי משהו שהוא קצת יותר חדשני מהקודמים, והתאים אפילו לציבור הכללי. הוא לא היה רק עם הומור פנימי שלנו שרק אנחנו מבינים ועם ה'עקיצות' שלנו. בנוסף, בניגוד לקלטות האחרות בהן 'גיירנו' ניגונים, ה'קומדי גלאט' כלל מוזיקה מקורית לחלוטין.

"במקור, עשיתי בכלל קלטות של סיפורים. למשל, הקלטת הראשונה שהוצאתי בגיל 16, היא על חכמי חלם, והצליחה מאוד. רבים אומרים לי עד היום שהאזינו לה."

כשהוא נשאל באיזה פרויקט שלו הוא הכי גאה, הוא משיב: "עשיתי פעם, גם זה כשהייתי נער, לפני 35 שנים, קלטת מניגוני מירון. זה משהו שעשיתי לבד באולפן עם אורגן, וזה הצליח במפתיע ושווק בכל מיני מקומות. זה היה בין הקלטות הראשונות שאיגדו ניגונים כאלה בסגנון אלקטרוני."

ובחזרה לקלטות הפורים: "בכל פעם שהיתה יוצאת קלטת, היתה היסטוריה. אנשים היו מתקשרים אליי הביתה. הם פתאום התחברו לחדשות דרך הדמויות השונות שעשיתי שם. והקטע הוא שאני צחקתי בלב, כי לא כל כך השקעתי בזה, סתם באתי לאולפן ומה שיצא

יצא, אפילו לא כתבתי מראש. קרה לי ממש לאחרונה ששילמתי בסופר בכרטיס האשראי, והקופאי רואה את השם שלי על הכרטיס ואומר לי: 'אפרים! גדלנו עליך! אני לא מאמין'... לא הייתי מודע אז להשפעה שיש לקלטות האלה, הן באמת מסמלות סוג של תקופה. במשך שנים, כשלא היה כלום, אנשים חרשו על הקלטות האלה הלוך-חזור. ב"ה, אני שמח לראות שזה משהו שתרם לשמחה ואולי קצת לסגנון שונה בתרבות היהודית. הקלטות הללו שודרו מידי שנה בתחנות הפיראטיות: השדרנים היו שמים את הקסטה, ושבוועים לפני פורים זה היה מתנגן מידי לילה, כל הלילה. זה נותן הרבה סיפוק לדעת שהעלית חייוך ושמחה על כל כך הרבה אנשים."

אפרים שרייבר היה במשך שנים השם הנרדף ל"פורים" בציבור החרדי. בכל שנה מחדש, עד תחילת שנות ה־2000, הוא הפיק קלטת משעשעת נוספת שיצאה ערב פורים, עם החיקויים העדכניים ביותר, הבדיחות, קטעי ההומור, וכל מה שגלגל את המאזינים מצחוק. "פורים שפיל 1000", ואחרי זה 2000 וכן הלאה; "פורים שטיק"; "מחזה פורים", הם רק חלק מהפקות הפורים של שרייבר. אז לאן בעצם הוא נעלם?

ובכן, שרייבר עובד בשנים האחרונות ב"אגף לתרבות יהודית" (שמשויך היום למשרד להשכלה גבוהה), כממונה על פרויקטים מיוחדים ואחראי על קידום אמנים בתרבות היהודית-אמנים בתרבות היהודית. זהו אגף שמסבסד אירועי תרבות יהודית שונים ברחבי הארץ, בדגש על אמנים חדשים אותם הוא דוחף אל קדמת הבמה, מפרסם אותם ונותן להם במה להופיע בה. ישי ריבו, למשל, זכה לתמיכה הזאת בראשית דרכו. בשנה האחרונה, כמובן, האירועים נערכים ברובם המוחלט ברשת, בשידור ישיר לבתים, אך בשנה רגילה, האגף עורך הרבה מאד אירועים סביב מעגל השנה, ושרייבר אחראי על סיוע וקידום האמנים הצעירים במסגרת הזאת. "יצרתי עשרות קלטות של הומור", מספר שרייבר. "האחרונה יצא לפני כ־20 שנה."

איך הכל התחיל?

"התחלתי ממש כנער. הקלטות הראשונות שלי יצאו בגיל 16. אגב, לא רק של הומור. הייתי גם מוזיקאי והייתי חבר בין השאר בהרכבים ובלהקות זמר, בין השאר בתזמורת עם גדעון לוין ועוד. הופענו וגם הוצאנו שירים. עזבתי את הכל לפני כ־20 שנה, כי נכנסתי לעבודה ממשלתית כמנהל הסברה במשרד ראש הממשלה, והיה קשה לשלב בין הדברים. אתה צריך להתרכז בעבודה שלך. לשמחתי, אני תורם היום לתרבות ולמוזיקה היהודית."

"צריך לזכור דבר נוסף: כל הקלטות האלה יצאו בזמנו, כי היה בהן צורך אמיתי. אני לא בדרן, במקצוע שלי אני יותר מוזיקאי. אבל ישבנו והשתובבנו באולפן, והוצאנו מזה איזו קלטת. לא היה אז רדיו דתי או חרדי ובטח שלא תכניות הומור, אז בפורים הצורך הזה הורגש ואנשים קנו מידי שנה את הקלטת החדשה בהמוניהם. היום כבר יש תכניות יומיות שעושות את מה שעשינו אז פעם בשנה, עם חיקויים והומור, אבל אני מדבר על תקופה שלא היה כלום, רק את זה. ערוץ 7, למשל, קם כמה וכמה שנים אחרי שהתחלנו עם הקלטות, וגם שם, אגב, תרמתי את חלקי בצוות ההקמה של הערוץ."

"דיין ישמח לבב אנדש"

מארז יין +
כוס ממותגת
99₪ בלבד!

משלוחים
עד הדלת
החל מ-
300₪

מארז כפול סטף בלנד +
שיריון רוזה
169₪ בלבד!

הפתיעו בני משפחה, חברים ועובדים
עם מארז יין יוקרתי באיכות של 'יקב מצודה'!

להזמנות: 0533-150-210

*ניתן לשלב מארזים עם בקבוקים מכל הסדרות של 'יקב מצודה':

קברנה סוביניון
בלנד

שרדונה/רוזה

קברנה סוביניון
בלנד

יין בסגנון פורט

קברנה סוביניון
שיראז/מרלו

"הוצאתי את השיר ממש לשם שמים"

עבר

המוזיקה התחילה אצלי בגיל צעיר. בגיל 17 התחלתי ללמוד לנגן באופן עצמי, ומשם הגעתי לכתובה והלחנה. וכדי לבטא טוב יותר את המוזיקה שיצרתי, הגעתי גם לשירה. התפתחתי עם

המוזיקה עוד ועוד עם הזמן, והיא תמיד היתה שם. למשל, באזור גיל 20 אספתי כמה נגנים והתחלנו להופיע בכל מיני מקומות. באותה עת גם עבדתי באולפן על חומרים מקוריים, אך בסוף החלטתי לחכות עם ההוצאה שלהם לאור. לפני 8 שנים בערך, פנו אליי מכל מיני תכניות גדולות של תחרויות שירה, ובסוף החלטתי ללכת לאחת מהן, מה שהיה חוויה מאוד מעניינת וגם זיכה אותי בהכרה בציבור הכללי.

השופטים בתחרות ההיא התרשמו ממני מאוד לטובה. אחד מהם, זמר ידוע, אף ביקש שאכתוב לו שירים וכו'. הגיעו אליי אז כמה הצעות מעניינות מתעשיית הבידור, אלא שבזמן הזה כבר הייתי בשיא ההתקרבות הרוחנית שלי, בעיקר דרך חסידות ברסלב. כבר היתה לי כיפה בכיס, הייתי מתפלל שלוש תפילות ביום ומדבר עם השם שעה

בכל יום (התבודדות). מיד כשסיימתי עם התכנית ההיא - התחלתי בפועל את תהליך החזרה בתשובה בצורה יותר אינטנסיבית, ואף נכנסתי לשיבה, והחלפתי לבגדים חרדיים. מורי ורבי מאז ועד היום הוא הרב שלום ארוש, אצלו אני לומד כבר יותר מ-7 שנים.

ומה עם המוזיקה? ובכן, הייתי עסוק אז בלמצוא את עצמי, לפני שאני מייצר משהו נוסף. בהתחלה, כשהגעתי לשיבה, לא נגעתי בגיטרה בכלל. היו לי הרבה השלמות לעשות, והרבה בירורים בנפש בכל מיני נושאים. רק אחרי תקופה מסוימת, לאט לאט, חזרתי קצת למוזיקה. בסוף, זה לא משהו שאתה יכול להתנתק ממנו. והכל היה בעידודו של הרב ארוש. אם לא הרב, אני לא חושב שהיו שומעים ממני היום בכלל. הוא אמר לי משפט מאד חשוב: "אם יש לך כישרון שאתה יכול לעשות איתו טוב לעם ישראל, זה בכלל לא שלך, אתה חייב לעשות זאת! אין פה שאלה בכלל".

אז עבדתי באולפנים, ובשנה שעברה הוצאתי סינגל בשם "כל מה שהיה" שהושמע בתחנות השונות, ולאחרונה יצא הסינגל החדש, "בסוף יהיה טוב", שב"ה מצליח מאד ומושמע.

הווה

אני עובד עם המפיק המוזיקלי מאור שושן מתחילת הדרך המוזיקלית החדשה שלי. השיר החדש "בסוף יהיה טוב", נכתב מלכתחילה על מנת להעביר אותו לכמה זמרים ים-תיכוניים. אבל אחרי שסיימתי לכתוב ולהלחין אותו והקלטנו אותו כדי לשלוח לזמרים, פתאום הרגשנו שאנחנו לא יכולים לוותר עליו בביצוע שלי.

כל שיר שאני כותב, כל שיר שאני מוציא, שונה מחברו בסגנון, אומרים לי את זה הרבה. זה גם כי אני אוהב מוזיקה על כל גווניה, וגם כי אני לא אוהב להגביל את עצמי לז'אנר מסוים. מה שמרגיש לי באותו הרגע, זה מה שיוצא. בשיר "בסוף יהיה טוב", כיוונתי מלכתחילה למשהו יותר קצבי, שמתאים יותר לזמרים הים-תיכוניים שאוהבים להקפיץ ולשמח. זה שיר שפחות בא לשפוך את הלב, ובכל זאת הוא יצא מרגש. זה שיר שזכה להרבה סיעתא דשמיא. אני מחזיק אותו כמעט שנה במגירה, מוכן. הרי אז התחיל המצב של הקורונה, ופתאום אין הופעות ואתה אומר לעצמך: לא כדאי להוציא את השיר כעת, אלא רק מתי שהוא יביא בעקבותיו הזמנות למופעים, כך שהכל ימשיך להתגלגל ואני אוכל להמשיך וליצור. הרי אחרי הכל אני אברך, מוציא את השירים האלה בשיניים. אז חיכיתי חודשים ארוכים, עד שבסוף אמרתי: זהו, אני מוציא את השיר הזה לשם שמים. אין זמן שצריך אופטימיות יותר מעכשיו.

לגבי הופעות, התחלתי להופיע לפני הקורונה בהופעות קטנות, ואפילו התארחתי פעם אצל ישי ריבו, ושרתי גם באירוע של חב"ד עם שולי רנד ועוד. בקורונה היו לי כמה הופעות ביתיות, שזה דווקא די נחמד. יש חיבור יותר גדול עם הקהל.

עתיד

יצאו כבר 4 שירים מאז ששבתי בתשובה, ואני מאמין שאני בדרך לאלבום. יש כבר עוד שיר מוכן, ועובדים כעת על אחד נוסף, וצריך לראות מה נוציא קודם. לגבי שיתופי פעולה, הייתי שמח לעבוד עם עוד אמנים, גם ממגזרים שונים. כל עוד אנחנו מעבירים מסר אמיתי עם משמעות, זה דבר שאשמח לעשות.

Morado

By Lior Michael

חוגגים בקורונה?!

אין סיבה להאירוע שלך לא יהיה
יותר ממושלם!

אירועי בשר יוקרתיים החל מ-15 איש

חגיגה קולינרית מיוחדת מלאה מלוויית בשואו בלתי נשכח!

מסיבות

ימי הולדת

בר מצוות

חתונות

תפריט VIP

אנחנו מאמינים עד אינסוף!

לכל חלקי הארץ

לפרטים והזמנות: 054-4744410

מה משמח אותך בתפקיד?

לעזור ולסייע לציבור. עוד פנייה בירוקרטית שהצלחתי לפשט. עוד בעיה של אישה שנתקלה בסבך הביורוקרטיה הישראלי והצלחתי לפתור. זה נותן את הכח ואת הדחיפה להמשיך ולסייע.

דמות שמעניקה לך השראה.

מרון הגראמ"מ שר צוק"ל, נשיא מועצת גדולי התורה ומקים התנועה הקדושה "דגל התורה". הוא הראשון ששלח אותי לשליחות הציבורית, ומכאן הוראתו אני פועל עד היום.

תחום התרבות האהוב עליך?

מוזיקת נשמה של ר' שלמה קרליבך.

הישג שלך בתחום התרבות?

המופעים לתלמידי הישיבות טרום הקורונה. רק בשנה האחרונה תוקצבו מיליוני שקלים לטובת אירועים ומופעים לבחורי הישיבות הקדושות בהשתתפות גדולי הזמר החסידי, ובשנה הבאה התקציב יוגדל לטובת עוד ועוד מופעים ואירועים כאלה.

השאיפה הבאה שלך?

להוציא לאור ספר של חידושי תורה. במשך השנים, עוד מימי הכולל באופקים, כתבתי לעצמי חידושים שונים שעלו במהלך הלימוד, ואני מחכה ליום שיהיה לי את הפנאי לסדר את הכל לכדי ספר אחד מסודר.

משרד התרבות

ישראל גולדמן

הרב משה גפני

68. חבר כנסת ויו"ר ועדת הכספים. עומד בראש רשימת "יהדות התורה"

אירוע זכור במיוחד?

סיום הש"ס בחודש אב תשע"ב, בהשתתפות רבבות עמך בית ישראל ובמעמד כל גדולי ישראל. רוקדים ושרים בשמחת התורה בניצוחו של ר' משה מרדכי (מונה) רוזנבלום. אירוע שלא יישכח.

מי ניגן בחתונה שלך?

זה היה בירושלים, אז לא הייתה תזמורת, רק קלרינט שניגן. כמדומני שזה היה קלצקין.

שיר שמושר אצלכם בקביעות בשולחן השבת?

"השבועתי אתכם" המוכר והאהוב, שהלחין ר' פנחס ברייער. שיר נשמה מרגש ומעורר, שאף פעם לא נמאס לשיר.

זמר אהוב עליך במיוחד?

שמואל גריינימן. ורגעי השיא איתו הם בקומזיץ מאולתר, כשהוא מספר את הסיפור הידוע על ר' יצחק אלחנן: "אדם לא מגיע מאירופה לאמריקה. רק בשביל לתפור כפתורים".

אם לא היית בתחום שאתה עוסק בו היום, במה היית עוסק?

ממשיך לעמוד בראש הכולל החשוב 'זיכרון אליהו' באופקים.

קולגה שאתה מעריך במיוחד?

ידידי אורי מקלב, שעסוק מהבוקר עד השעות הקטנות של הלילה כדי לא להשאיר פנייה אחת ללא טיפול.

שיר אהוב עליך במיוחד?

"הנשמה לך" של ר' שלמה קרליבך.

ג'ואיש מיזיק .FM

האפליקציה
הראשונה
למוזיקה יהודית

Download on the
App Store

GET IT ON
Google Play

... עדכון חדש לאפליקציה ...

שיעורי
תורה

ערוצי
רדיו

שיתוף בין
משתמשים

פלייליסטים
ללא הגבלה

חיפוש
מתקדם

פרופיל
איש

ממשק
חדש

זמין להורדה גם במכשירים מסוננים

בקרר באתר: www.jewishmusic.fm

גם השנה: מופע מרהיב של "האסק"

גם בשנה בה רוב האירועים בוטלו, מופע "האסק", שנערך השנה זו השנה ה-34, התקיים – אם כי במתכונת שונה

הקונצרט צולם במתחם מיוחד בקניון הענק American Dream Mall בניו ג'רזי, בהשתתפות כ-300 אורחי VIZ ועבר בשידור ישיר לאלפי צופים ברחבי העולם. בזה אחר זה עלו הזמרים בערי וובר, די ג'יי מאט דאב, יוסף יוקם, יוני ז, אורי דויד, ברוך ליון, יעקב שוואקי ואברהם פריד, בליווי תזמורת מורחבת בת 25 נגנים וההרכב הווקאלי 13SOX.

מידי שנה מציעים בקונצרט האסק ליוצרים שחתומים על נכסי צאן ברזל במוזיקה החסידית לאורך השנים. השנה הצדיעו למלחין והמפיק המוזיקלי איצי באלד, עם מחרוזת ממיטב השירים שהלחין למרדכי בן דוד, יידל, שלומי דקס, מנדי וולד ועוד. את המחרוזת הפיק ועיבד יואלי דיקמן.

על ההפקה המיוחדת אלי גרסטנר. הנחה: המנחה המיתולוגי נחום סגל. וידאו ארט ומולטימדיה איציק דניאל.

את הגלריה מגיש הצלם הרשמי של האסק מזה 7 שנים, חיים טויטו.

אברהם פריד

שוואקי מארח את פריד

איצי באלד, יוני ז ואורי דויד

בערי וובר

בתרלן

כל הזמרים בסיום המופע

באלקטרוניקה

CHAMTULO

הצלם חיים טייטל עם המפיק אלי גרסטנר ואברהם פריד

שוואקי ויטקי עוקם

בתמונות: שמעלצר ושטיינמץ במיאמי << בנט ושטיינמץ עם גרין >> מקהלת נרננה עם מרדכי בן דוד בארה"ב << עקיבא ובנו הטרי >> מרדכי בן דוד במופע השבוע, שר "ותערב" << ליפא והרשי

■ **אבי מילר** עובד בימים אלה באולפנים על להיט קיץ חדש עם הצמד **אלי קליין ואיצי ברי**. יש בהחלט למה לחכות.

■ שמים פתוחים מארה"ב: הזמר **ליפא שמעלצר** והמלחין **הרשי ויינברגר** הגיעו לשבת מיוחדת במזיבוז', יחד עם ארגון של נערים יהודיים מהאזור. במוצ"ש נערכה הבדלה מוזיקלית, וגם קומיצי עם שירים מרגשים ומקריבים.

■ כפי שחשפנו במדור הקודם, **מיכה גמרמן** הוציא בימים האחרונים שיר חדש בשם "דרכו של כל אחד", זאת לאחר שכבר הודיע על פרישה מהמוזיקה החסידית. העיבוד של **בני לאופר**.

■ החזן-זמר ישראל **נחמן תורג'מן** (תורג'י) עובד על סינגל חדש וייחודי, אולי אפילו בדרך לאלבום חדש. מדובר על יצירה מיוחדת מאד שהלחין **יוסי גרין** למילים "בראש השנה יכתוב". **שוע פריד** הופקד על העיבוד, שהולך להיות סימפוני ומיוחד. השיר אמור לצאת גם כקליפ ייחודי.

■ שמעתם את הלחנים של האבא? התרגשתם מהבן? זה הזמן להכיר את הנכד: הזמר **שימעליה מלכה**, או בקיצור שימעליה, מוציא לאחרונה מידי שבוע שיר וקליפ, במסגרת פרויקט "פרשה ושירה" – שיר מקורי שבועי לפרשת השבוע. בפרשת יתרו, הוא הוציא שיר בשם "תורה מרובה", שהלחין בעצמו. ומי על העיבוד? ובכן, המוזיקאי הצעיר **צביקה לאופר**, בנו של **אלי לאופר**, ונכדו של **משה לאופר**.

■ המקהלה ששברה את הסגר: מקהלת "**נרננה**" יצאה את גבולות ישראל ערב הסגר, והתחילה במסע דילוגים בארה"ב – מונסי, ליקווד, בורו פארק, קליפטון, טומס ריבר ועוד. לאחר שבועיים של עבודה רצופה ורצון לחזור, נודע להם שהשמים עדיין סגורים, אך גם זה לא הרתיע אותם והם המשיכו במסע הדילוגים מאירוע לאירוע. המקהלה הספיקה להופיע עם גדולי הזמר החסידי, ביניהם **מרדכי בן דוד, שלומי דסקל, ישראל אדלר, לוי פאלקוביץ', בערי וובר, שמילי אונגר, אייזיק האניג ויהודה גרין**.

■ בגיליון הראשון של המגזין, סיפר המפיק **נפתלי משה שניצלר** על החלום שלו להכין מעין ערכת לימוד לגיטרה, מתאימה לכל אחד ולכל רמה. כעת אנחנו מתבשרים שהערכה – ביידיש – יצאה לאור. עניין של כמה מאות דולרים והיא שלכם.

■ **אברמי רוט** צילם בימים האחרונים יחד עם ילד הפלא **דודי הרשקוף**, קליפ מיוחד ל"עזר מציון", חידוש בעברית לשיר

■ נתחיל ממופע "האסק": אז מופע האסק בניו יורק כבר התקיים לו (ראו גלריה מורחבת), אך כעת עולה השאלה מה עם המופע המובטח "האסק דובאי", שהיה אמור גם הוא להתקיים השנה, ובגיליון שעבר דיווחנו כי הוא נדחה לעת עתה. ובכן, כעת אנחנו מתבשרים כי האירוע אכן נדחה – ולזמן רב. כרגע, האירוע מיועד להתקיים לאחר חג הסוכות. התאזרו בסבלנות.

■ הזמר **חיים ישראל** לא עוצר. אחרי הסינגל הטרי "בילות", הוא הקליט שיר שקט ומרגש בשם "ישועה בקרוב" באולפן של **דודו קומה**. על המילים והלחן: **אלחנן אלחדד**.

■ חשפנו פה לא מזמן לראשונה את האלבום המתהווה של הקומיציטור **שלומי וילמן**, בשיתוף פעולה עם המלחין והמעבד **בני לאופר**. בינתיים, שוחרר שיר נוסף מתוך האלבום, אותו מבצעים וילמן ולאופר (שמלחין, מפיק ושר), בטריט עם הזמר **ירון בר**.

■ גם **ליפא שמעלצר** מצטרף ל"שיר האחדות" שמפיק לאחרונה שוקי סלומון, והקליט שירה בניו יורק. גם השדרן **מנחם טוקר** הצטרף, אך העדיף להימנע מלשיר – לטובת כל הנוגעים בדבר – ותרם את קולו בדיבור. גם **בערי וובר, יובל טייב, אלי הרצליך וניסים בלאק** בפנים.

■ החזן **איציה מאיר הלפגוט**, גדול הזמר **מרדכי בן דוד** והגראמער **ישראל אדלר** (ראו עוד בכתבת הגראמערס), נפגשו יחד בחתונה בניו יורק. לצערו, המדור לא היה זבוב על קיר האולם.

■ מופע מעניין מתארגן לו לעוד כמה חודשים, בתקווה שעד אז הדרכון והתו הירוק יעבדו כמו שצריך, בשיתוף פעולה בין **חיים ישראל, יונתן רזאל** ועוד כמה זמרים ששמים עדיין לא הותר לפרסום.

■ הזמיר **נמואל הרוש** משיק בקרוב שיר חדש בשם "כי לא יטוש", שכבר מוכן לחלוטין. הלחן – שלו עצמו, ועל העיבוד: **אלכסנדר מיטלמן**.

■ **קובי ברומר** מאיץ בימים אלה את העבודה על האלבום החדש. יודעי דבר מדברים על אלבום בסגנון שונה ומיוחד, בדרכו של ברומר. על העיבודים: **אהרליה נחשוני, קליין-ברי** ועוד. גורמים בהפקה מבטיחים שהאלבום ייצא בקרוב מאד, אולי אפילו בעוד כחודש.

יניברגר במציבוי << הלפנט, בן דוד ישראל אדלר בארה"ב

שמחת פורים כהלכתה

ברחובות הריכוזים החרדים נצפו בימים האחרונים משאיות השמחה של חבורת תרי"ג, כשעשרות ילדים מנופפים ומצטרפים למילות השיר הקליט והשמח. הביצוע המיוחד של הלחן המוכר והקצבי שהותאם במיוחד למילים המשמחות של השיר, הוא פרי יוזמה של 'חבורת תרי"ג' עם דמותו של חמודי - הדמות המצוירת מבית 'כללית' שמעודדת את הילדים לשמור על בריאותם.

מנחם הלפרט מנכ"ל 'ברמן הלפרט', המו"ל של 'חבורת תרי"ג':

"זיהינו את המצב שבו נתונים הילדים של הציבור החרדי שספונים בבתייהם כבר שבועות ארוכים בגלל הסגר כשהם מנותקים מחבריהם, ולכן החלטנו לעשות משהו לא שגרתי שישמח את הילדים. ילדי חבורת תרי"ג הם הדמויות הכי אהובות על הילדים בציבור החרדי, והחיבור שלהם עם דמותו של חמודי וד"ר נח משלב בין ערך השמחה לנושא האקטואלי של חיזוק הצורך בשמירה והקפדה על הבריאות. חיבור בין בריאות ושמחה".

במסגרת שיתוף הפעולה הפורימי, חברו הזמר דיוויד טויב ואולפני טנור יחד עם הלחן המקפיץ של השיר 'אוטוטו' (ששר אברהם פריד והלחין בנצי שטיין) והפיקו קליפ פורימי שישמח את הילדים מחד ויעודד אותם לשמירה על בריאות השיניים מאידך.

ילדי תרי"ג שהפכו לדמויות החביבות על הילדים בציבור החרדי, מופיעים בקליפ המושקע כשהם רוקדים יחד עם חמודי ומדקלמים את המסרים המעודדים לשמור על השיניים ועל בריאות הפה.

המילים הקליטות והלחן המקפיץ הפכו את השיר של חבורת תרי"ג וחמודי ללהיט בקרב ילדי הציבור החרדי, שמדקלמים אותו ללא הרף עם חיוך מושלם. לצד משאית השמחה עם מסך הענק שמסתובבת בריכוזים החרדים ומשמחת את הילדים, השיר והקליפ יופצו גם באמצעות מערך ההפצה למנויים הקבועים של 'חבורת תרי"ג'.

Daddy Dear ששר במקור **מרדכי בן דוד**. הקליפ, "עקבות" שמו, צולם בשילה הקדומה מ'12 וחצי בלילה ועד 7 בבוקר, בקור של 3 מעלות.

בהמשך לחשיפה על אלבום הדואטים המתוכנן של **יוסי גרין**, זה הזמן לחשוף כי באלבום יהיה גם דואט עם **ידל רודיגר**. האלבום ככל הנראה ייקרא "התו התשיעי" ורובו, כך נמסר, כבר מוכן. **יוסי טיברג** על ההפקה.

האלבום ה'11 של **יעקב שוואקי** עתיד לצאת בקיץ הקרוב. כעת אנחנו חושפים כי צמד המלחינים **אלי קליין ואיצי ברי** לראשונה משתפים פעולה עם שוואקי בשיר חדש שכתבו לו.

מרדכי בן דוד, ברוך לוין ובני פרידמן, הופיעו בניו יורק במופע (שגם שודר בלייב) למען ארגון "בוני עולם". ליוו: **מקהלות "שירה" ו"אידיש נחת"**, ותזמורת בראשות **מנדי הרשקוביץ**.

יאיר שובל, שהלחין את השירים "כמה טוב השם" (ברומר) ו"במקום זה" (דיקמן) עובר לקדמת הבמה, וכעת עובד על מספר שירים באולפן שיראו אור בקרוב.

מוטי שטיינמץ הופיע יחד עם **ליפא שמעלצר** באירוע פרטי במיאמי, בליווי אמרגנו **רובי בנט**. שטיינמץ ובנט אף פגשו באותה עיר גם את **יוסי גרין**.

אמרו מזל טוב לזמר והיוצר **עקיבא תורג'מן**, לרגל הולדת בנו.

הזמר **ישי ריבו** מצלם בימים אלו וידאו קליפ על יאכטה בים, זאת לשיר חדש שיראה אור בקרוב. ריבו עד היום כמעט ולא הוציא קליפים מצולמים, כעת הוא עובד על קליפ חדש עם הבמאי **יעקב אסרף**.

מיילך קאהן חוזר עם סינגל קליפ חדש, אותו צילם בין היתר ביקב ציון.

מקהלת הילדים **"שיר ושבח"** מניו יורק עובדת על אלבום חדש, כל הלחנים והעיבודים - של **יואלי דיקמן**.

אותו דיקמן מפיק ומעבד בימים אלה את השיר החדש של **ישראל פרנס** שהלחינו הרב **עקיבא המניק יוסי גרין**, וגם עובד על חומרים מוזיקליים עם חבורת ההומור **"ברדק"**, מתוכם כבר יצא הרמיקס לפורים.

ניסים מסביב לעולם

דודי רובינשטיין יעץ תיירות ומנהל "חול" מהודר

לכבוד גיליון הפורים של מגזין קול פליי (איך הזמן עובר כשנהגים...), הגיע הזמן לספר קצת אנקדוטות משעשעות ממסעותינו ברחבי העולם. תחגרו חגורות והיו איתנו, זה הולך להיות משעשע

מתנות "לאביזנים"

לפני כ־20 שנה, הגעתי מרומא לנאפולי לסיור יום. לקחתי את קו 3 מתחנת הרכבת לכיוון המרינה. קו 3 הינו קו העמוס לעיפה בתיירים שמגיעים מרומא לסיור באי קפרי היפהפה שממול המרינה.

גם כייסי העיר כבר מכירים היטב את הקו ובוחרים את "קרבותיהם" באלגנטיות איטלקית. האוטובוס היה דחוק עד אימה, ואז נצמד אליי אדם איטלקי בחליפת עסקים ותיק עור שחור מכובד. לא חשדתי בכלום. לפתע, בכל הדוחק וטלטולי האוטובוס, אני מרגיש את היד שלו נדחפת לי לכיס הפנימי של החליפה לכיוון הארנק.

אני תופס לו את ידו בחוזקה וכאילו צועק: "מה אתה עושה??". הוא משחרר את ידו ברוגע מלפיתתי, מחייך אלי חיוך איטלקי ואומר לי: "כל הכבוד, אתה בחור ערני".

הוא אפילו לא התרגש מכך שזיהיתי את כוונותיו, קד קידה, וירד בתחנה הקרובה לתפוס את האוטובוס הבא.

נאפוליטנים שכאלה...

ניסיון הכיס באתונה

באתונה זה כבר היה פחות שמח: לפני כשנה וחצי, אני נוחת באתונה לקונקשן של כ־14 שעות. לילה של סטופ־אובר בדרך לארץ.

המזוודות ממשיכות בקונקשן, ואני יוצא עם טרולי קטן לעיר, ובו בעיקר פיג'מה ללילה וטלית ותפילין לתפילה.

אני לוקח את האוטובוס משדה התעופה לכיכר סנטוגרמה, הכיכר הראשית של אתונה, יורד מהאוטובוס, ומנסה למצוא את המלון שהזמנתי בקרבת הכיכר.

אלא שאז, שני נערים "בני דודים" נצמדים אליי. החיישנים שלי נדרכים. אני תופס את הטרולי חזק, מוודא שהארנק בכיס ומחיש את צעדיי.

אחד מהם שואל אותי אם אני צריך עזרה. אני מתעלם. השני דופק לי על הגב ואומר לי שהחולצה שלי מלוכלכת. הוא מראה לי באצבעותיו כתמי צבע מהחולצה ושואל אם אני צריך עזרה עם הניקוי.

מניסיוני, אני קולט בשבריר שניה שטוב לא ייצא מהעזרה הזו... ואז פותח בשאגה באמצע הרחוב היווני: "דונט הלפ מי! גו! גו! גו!" ("אל תעזור לי! לך! לך! לך!"), שאגות שאני לא יודע מהיכן היה לי הכוחות לשאוג אותן.

השניים נמלטים על נפשם מה"משוגע" שצורח עליהם באמצע הרחוב. בעלי חנויות יוונים שקולטים מה קורה מנסים לרוץ אחריהם, אך השניים נמלטים ונעלמים דרך הסמטאות הקטנות שסביב הכיכר.

כעת הגיע הזמן לבקרת נזקים. ובכן, הטרולי איתי, הארנק והדרכון גם הם עליי, ב"ה. החולצה, מה לעשות, מלוכלכת כולה בספריי צבע מכוער. ואין לי חולצה להחלפה, כל הביגוד במזוודת הקונקשן.

וולקאם טו אתונה...

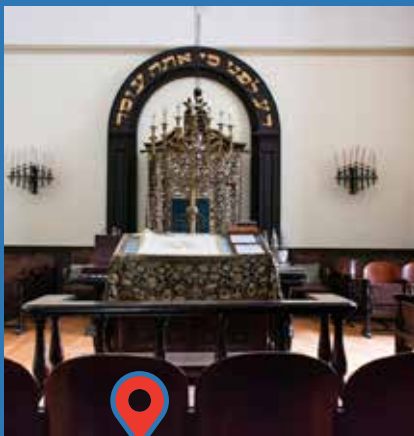
ליהודים הייתה אורה ושמחה בברלין

לפני שנים רבות הזמנתי כרטיס טיסה לברלין. עד כאן, עבר חלק. מיד לאחר מכן, אני מחפש לינה בעיר, אך באופן מוזר מאד אני לא מוצא שום חדר. אני מנסה בכל אתרי המלונות דאז (אתר "בוקינג" למלונות עוד טרם היה קיים), אבל עדיין לא מוצא שום חדר!

למחרת אני מנסה שוב, והנה לפתע יש שפע של חדרים. אז אני סוגר מלון מומלץ ומדפיס את ההזמנה.

מגיע יום הטיסה. אנחנו נוחתים בברלין בשלום, לוקחים מונית למלון, ומראים בקבלה את ההזמנה. הפקיד מסתכל שוב ושוב, מושך בכתפיו ומודיע שאין במלון שום חדר פנוי ובכלל, אין בכל ברלין שום חדר פנוי!

"אבל ההזמנה אושרה!", אני מזדעק. הפקיד רוכן לעברי, מראה לי

בית כנסת בנאפולי

הכיס היה ג'נטלמן לחלוטין. נאפולי

החולצה המוכתמת באתונה. עם התכסים הזה ניסו הכייסים לעכב אותי ואז לשדוד

כל המלונות היו תפוסים. ברלין

בלילה הראשון אני יורד לחדר האוכל במלון המפואר, ורב המלצרים מחפש אותי, את הבחור שהזמין אוכל כשר.

טוב, אני כבר חשבתי שהוא יביא לי מגש פירות וירקות תחוכים... אבל לפתע אני מגלה ברים עמוסים בכל טוב, מנות פתיחה, מנות עיקריות בשפע, סלטים מכל הסוגים, קינוחים ועוד - והכל בהידור רב.

אני לא מאמין. אני באמירויות? או בחתונה יוקרתית בברוקלין?

אני מבקש לראות תעודת כשרות, ואז מציגים לי את תעודת הכשרות של הרב לוי דוכמן, שליח חב"ד לאמירויות. שוב היינו כחולמים.

למחרת, במהלך הכנסים והמושבים עם המשלחת, מגיע נציג משרד התיירות המקומי ומבקש לפגוש את הבחור הדתי. הוא מתעניין לשלומי ורוצה לדעת האם אני מרוצה מהאוכל שהוכן עבורי? היה מדהים לראות את רמת האירוח והכבוד לשומרי הכשרות!

במעמד חגיגי זה, הרשויות הצהירו שבכל מלון באבו דאבי ודובאי, תהיה אפשרות למחלקה ככשרה עבור התיירים המקפידים.

ההצהרה אמנם לא יצאה לפועל. כשרות המטבח, מה לעשות, זה הרבה יותר מ"חלאל" האסאלמית. זה אומר שיש לטפל בהפרדת כלים, בישולי עכו"ם, ניפוי הקמח, בדיקת חרקים ועוד ועוד, אבל עצם הצהרת הכוונות והרצון לעשות טוב לתיירים היהודים - היה רגע היסטורי בהסכמי אברהם.

את ההזמנה שהדפסתי, ואז מתברר לי שעשיתי את ההזמנה אמנם על התאריכים הנכונים, אבל על שנה אחרת...

באותו יום, הזדמנה למלון בעלת המלון שראתה את המצוקה שלנו. היא הציעה לנו להיכנס לסוויטה הפרטית של המלון עד שנסתדר, ואמרה לפקיד הקבלה לא לקחת מאיתנו את ההפרש במחיר מחדר גליל.

הודינו לה' על המיטה להניח את הראש, פרקנו את המזוודות ויצאנו לעיר.

רק כעת נודע לנו, שבאותו שבוע התקיימה בברלין תחרות ספורט ארצית. העיר הייתה מלאה במתחרים מכל סוגי ענפי הספורט, ופשוט לא היה ולו חדר אחד פנוי בעיר.

הודינו להשם על הנס. ליהודים הייתה אורה ושמחה.

משתה ושמחה באבו דאבי

כמה חודשים אחורה, שנה זו. "הסכמי אברהם" נחתמים, ועוד לפני שישראלים מורשים להיכנס, מאיחוד האמירויות שולחים מטוס גרינליינר של "אתיאחד", להביא משלחת תיירות ישראלית לאבו דאבי. למעשה, זו טיסת הנוסעים הישראלית הראשונה הישירה לאמירויות. ההתרגשות גואה כשאנחנו עוברים מעל סעודיה. לראשונה קבוצת ישראלים בעלי דרכון כחול טסה מעל סעודיה בדרך לאבו דאבי. היינו כחולמים!

עם אחד השייח'ים הנכבדים באבו דאבי

היינו כחולמים. בעלייה למטוס לאבו דאבי

לחיים בשניים

lechaimb2@gmail.com

ישראל ברגמן & יואב שוורץ

הטעימה הנוכחית עוסקת ביינות איכותיים בחתך המחירים הנמוך, בו כל אחד יכול להרשות לעצמו לשתות וליהנות עד הגג. בדרך כלל, בפורים אין סיבה לשתות יינות יוקרתיים. כמויות השתיה הגבוהות לא מאפשרות לחוות את ההנאה המלאה מטעמי היין.

להלן רשמינו מטעימת היין החודשית. אנחנו מאחלים לכל הקוראים ולכל בית ישראל פורים שמח, ושהשמחה תלווה אותנו למשך כל השנה. ותזכרו: אמנם חייב אינש לבסומי בפוריא, אבל אם כבר לבסומי - אז שיהיה עם יין טוב ואיכותי. וכמו שידוע, שאין שמחה אלא בבשר ויין. אז אנו תקווה שהמלצות השף שנכתבו ונערכו באדיבותו הרבה של השף ישראל אלטר לצד המלצות היין שלנו, יהיו עבורכם הנאה והשראה לפורים. נשוב וניפגש בס"ד בערב פסח במדור חגיגי נוסף.

פורים שמח!

משנכנס אדר מרבים בשמחה ואין שמחה כהתרת הספיקות. כיף לשוב ולהיפגש במדור טעימות יין קלאסי לכבוד פורים. אחרי שעשינו "לחיים בשניים" על החיסונים וב"ה אפשר להתחיל לחזור לשגרה ולעשייה, החלטנו - במיוחד לגיליון פורים - לעשות טעימת יינות ישראליים עד 100 ₪ - שינאימו לכל כיס.

וכמובן שאם יש יין טוב צריך גם אוכל טוב לידו, אז ביקשנו מהשף האלוף ישראל אלטר להצטרף לחגיגה, לטעום את היינות ולהמליץ לכם על משהו טעים לצד היין.

כמו בשיר הילדים המפורסם "פורים בא ואיתו שמחה רבה, מסיכות ורעשנים שירים וריקודים", חג הפורים מלא בשמחה והנאה גדולה לכל היהודים בארץ ובעולם, ולמי שכל זה לא מספיק - יש כמובן גם משתה ושמחה, שהשנה מקבלים תוספת זמן משמעותית בשבת קודש.

רד זרבי, יקב בן נון - 2018

את יקב בן נון לא הכרתי עד לטעימה הנוכחית. יואב הציג את היינות ואמר שמדובר ביקב צעיר יחסית שהוקם בשנת 2012. את העשייה המקצועית מנהל בכישרון רב היין לואיס פסקו, שידיו רב לו בייצור יין וזכה בפרסים רבים ב-20 השנים בהן הוא עוסק במלאכת היינות.

כהרגלנו, פתחנו את כל הבקבוקים ביחד בתחילת הטעימה, ועל כן הבקבוק הזה זכה לעמוד כ-45 דקות בפקק חלוץ ובכתפיים מורדות (ספוילר ל"מילים גבוהות").

באף: עקצוץ אלוהולי שהקשה קצת לפענח ריחות נוספים. צבע סגול-שחרחר ויפהפה.

בפה: דובדבן שחור, טאנינים ממש קלים וסימנט בינונית. היין הרגיש צעיר ואגרסיבי יחסית, ויתאים לחובבי היינות הריבתיים.

כשרות - בד"צ ניו סקווירא

מחיר - 100 ₪

תמורה למחיר -

המלצת השף - קוגל ירושלמי מתוק וחרף עם צימוקים (אטריות) בשבת בבוקר

דומיין נטופה רוזה, יקב נטופה - 2019

הרוזה של נטופה הוא ממסך (בלנד) קליל ונעים המורכב מ-50% ענבי סירה, 30% גרנאש, ו-20% מורברה.

באף: רעננות מקסימה, ריח של גינות פרחים וקצת דגשים של לבנדר.

בפה: יין קליל מאוד וכיפי, עם טעמים עדינים ונוחים לשתיה, מחליק יפה בגרון. מזכיר במעט וויל, קצת לדר או משמש מיושב (נשארנו בוויכוח על זה) ופרי קיץ בשל. היין יכול להתאים היטב למשפחה כולה כולל לצעירי הצאן, ועם 13% אלכוהול שכמעט ואינם מורגשים בשתייה אפשר בכיף להתענג עליו גם ללא סיבה מיוחדת בכל ערב רגיל, וכמובן באירועים.

כשרות - בד"צ העדה החרדית | מחיר - 60 ₪

תמורה למחיר -

המלצת השף - פלטת גבינות, קממבר, סנט מור, רוקפור, גבינה כחולה, גבינות עיזים

הורדת כתפיים

לאחר שהסברנו בעבר על המונח חדרור היין, שמאפשר את חמצונו, נרחיב מעט על שיטה נוספת, המיועדת בעיקר ליינות צעירים בשנים הסמוכות לבציר.

ביינות איכותיים, בכדי לחוות את היין כשהוא במיטבו, מומלץ ליישן את הבקבוק כמה שנים. אך מה עושים כאשר מעוניינים לשתות כעת יין איכותי ואין בנמצא אחד כזה שהתיישן? לצורך כך מומלץ לפתוח את הבקבוק כמה שעות טרם השתיה ולמזוג ממנו מעט, עד שיגיע לחלק הרחב שמתחת צוואר הבקבוק. מכאן שמה של הפעולה "הורדת כתפיים". מטרת הפעולה הינה ליצור ליין שטח חשיפה רחב יותר לחמצן. ישנם יינות בעלי פוטנציאל התיישנות ארוך, שמומלץ "להוריד להם כתפיים" כ-24 שעות טרם השתיה.

חילום
גבוהות

ג'וני ווקר, הסיפור האמיתי.

כבר שנים שהוא חלק בלתי נפרד מרגעים משמעותיים, אירועים, חגים ומועדים. כבר שנים שהוא הדרך שלכם לכבד ולהתכבד, לחשוב גבוה ולשאוף ליותר. ג'וני ווקר, הוויסקי המפורסם ביותר בעולם.

תהדרין.

בימים אלו מציג IBBL, היבואן הרשמי של המותג ג'וני ווקר, בשורה אמיתית למהדרין בכשרות. האיכות הבינלאומית מקבלת חותמת כשרות מהודרת ומזהים, תוכלו ליהנות ממגוון לייבלים של ג'וני ווקר בהידור הכי שרות של ועד הכשרות "סטאר קיי": ג'וני ווקר רד לייבל, ג'וני ווקר בלק לייבל, ג'וני ווקר גרין, ג'וני ווקר 18 ומבחר מוצרים נוספים.

הרב אהרון חסל, יו"ר מערך הכשרות 'סטאר קיי' בישראל ובאירופה, מרחיב על נושא הכשרות: "מבחינת הכשרות מדובר בפרויקט ייחודי מאד, במשך שנים היה מקובל לשתות משקאות אל-כוהול ללא חותמת כשרות, זו תיאוריה שהתקבלה בקרב כלל ציבור שומרי הכשרות. היה חוסר מודעות לכך שבחלק מהמזקקות ישנן בעיות כשרותיות.

הבשורה הייחודית של מערכת הכשרות סטאר קיי היא הפיקוח ההדוק על תהליך הייצור במזקקות, ויסקי ג'וני ווקר מיוצר ב-42 מזקקות ברחבי סקוטלנד, ואנו מפקחים על כל שלבי הייצור בכל אתרי הייצור כולל במפעל ערבוב הב-לנד, במפעל ייצור החביות ובכל אתרי הבקבוק. כך, הצלחנו ב"ה להגיע להישג מרשים ולהעניק כשרות לייבואן הרשמי של המותג, IBBL. אנו נעושים הכל על מנת לאפשר לציבור המהדרין לשתות משקאות אלכוהול משובחים כשרים למהדרין ללא חשש ופקפק".

מערכת הכשרות של "סטאר קיי" נחשב לאחד מגופי הכשרות המובילים בעולם היהודי, הפועל ברחבי תבל. לכשרות "סטאר קיי" ניסיון של עשרות שנים במתן כשרות בעולם היין והוויסקי. כל התהליך מפותח באופן הדוק תחת עינו הפקוחה של הגאון רבי משה היינעמאן שליט"א מגדולי הפוסקים בארצות הברית, תלמידים הנאמן של מרן הגר"מ פיינשטיין זצ"ל ומרן הגר"א קוטלר זצ"ל.

הגושפנקא הרשמית של ועד כשרות מוביל, מאפשרת לכם להמשיך את מסורת הוויסקי המרשלם מבית ג'וני ווקר, מהיום עם פיקוח הלכתי צמוד. תכבדו, תתכבדו.

אתם מרגישים שאתם מכירים אותו שנים, כבר יודעים לצפות לעקצוץ המוכר, לבוסט הייחודי של טעם עמוק, עשיר ומוזקק. אבל כמה אתם באמת יודעים על ההיסטוריה שלו?

טעם שעושה היסטוריה

ג'וני ווקר נולד בשנת 1805 בעיירה שנקראת קלימנגון שבסקוטלנד. כשהיה בן 14, התיתם ג'וני מאביו והחווה המשפחתית בו גדל נמכרה, הכסף של החווה שימש את ג'וני לפתיחת חנות מכולת בעיירה.

בחנות של ג'וני ווקר נמכרים מוצרי יסוד בסיסיים, כגון לחם, חלב ותזקיקים אותם הוא מכין בעצמו. כגון רום, ברנדי, ג'ין וכמוכן ויסקי מהאי אייל.

תחנת הרכבת החדשה הרחיבה באופן משמעותי את הפוטנציאל העסקי של ג'וני ווקר. ג'וני החל לסחור בתבלינים ותה שהגיעו מהעולם החדש - מלאכת הערבוב, המינון, האיזון והשקילה של חומרי התבלין העשירים והמסעירים הצריכו כישרון ומיומנות. ג'וני ווקר נהג למכור את הטובין במכולת הפרטית שהחזיק בבעלותו, ובבוא הזמן החל ליישם את הכישורים החדשים שרכש לרקחת תערובות ויסקי.

מסורת של ויסקי מושלם

סוגי הוויסקי שערבב ג'וני ווקר במזקקה הביתית נפוצו הודות לאיכויות המיוחדות שלהם ובזכות טעמים האחד. כך החלה את דרכה שושלת מפוארת בת שישה דורות של "Master Blenders". מסעו האישי היה ראשי-תו של מסע בעקבות טעם שהתווה את הדרך בה הולכת החברה עד היום. טעמים המובחר של סוגי הוויסקי אותם רקח ג'וני ווקר, בלטו על רקע משקאות חסרי עידון שהיו נפוצים אז בשוק, והמוניטין של המותג החל לצמוח במהירות.

מאז ועד היום הוויסקי של משפחת ווקר כובש את העולם, סדרת הלייבלים של ג'וני ווקר נמצאת בכל מקום ויודעת להתאים לכל מי שרוצה

לשתות ויסקי נפלא בסגנונות שונים ובמגוון מחירים רחב. הוויסקי של ג'וני ווקר הפך לסמל סטטוס בעולם כולו, לחדשנות, לדרך ולהשראה.

דומיין נטופה אדום, יקב נטופה - 2018

הדומיין נטופה האדום הוא בעצם אחיו התאום של הרוזה. גם הוא ממסך העשוי מ-50% ענבי סירה, 30% מורבדרה, ו-20% גראנש (ההרכב זהה עם שינוי קטן ביחס בין הזנים) - שהתיישנו 6 חודשים בחביות עץ אלון צרפתיות.

באף: ריח קצת אלכוהולי. הזכיר במעט את הווניל שהיה נוכח גם ברוזה.

בפה: בטעימה ראשונית היין די פלאטי. טעמי פרי קלילים עם טאנינים מאוד עדינים וסיומת קצרה. בחרתי לתת ליין הזה הזדמנות נוספת כעבור כמה שעות, והיא אכן השתלמה. היין התייצב ונפתחו בו עוד טעמים וריחות, ובסך הכל מדובר ביין קליל ונוח מאד לשתיה, שיכול ללוות היטב ארוחה ולהשאיר את הראש על הכתפיים - 14% אלכוהול. ולמי שרצה המלצה ליין קליל לפורים, אז הנה ההמלצה. זהו יין מצויין שיכול בהחלט להתאים לשתית כמות גבוהה ולהנאה מרובה - רק תזכרו שאם שותים לא נוהגים!

כשרות - בד"צ העדה החרדית | מחיר - 60 ₪

תמורה למחיר - המלצת השף - פסטה ברוטב שמנת עשיר, לזניה גבינות

לואיס פסקו, יקב בן נון - 2018

אז אחרי שהכרנו את יקב בן נון, הגיע הזמן לעבור ליין נוסף מתוצרת היקב, והפעם יין שנושא בגאון את שמו של היינן לואיס פסקו. אין ספק שכל יין מייצג את היקב ואת היינן, אבל יין שממש נושא את שמו של היינן - מוטלת עליו אחריות כבדה לעמוד בכבוד ובגאווה בציפייה של היינן ושל הלקוחות, וכיף גדול היה לראות שאכן היין הזה עושה כבוד ליינן ולמעמד.

כבר במזיגה הראשונה לכוסות (ספוילר):

שתינו ממנו יותר מכוס אחת) היין שר זמירות חדשות ונעימות. כמו במחווה פורימית, היין רקד אל הכוסות בצבע סגול-שחור חלק ומדהים, ופיזור בוקה מרהיב של אוסף ריחות משכר, ולא מאלכוהול. (מה פירוש "בוקה"? בגדול, ההילה של היין, הניחוחות. נרחיב על כך בעז"ה בעתיד בתת-המדור "מילים גבוהות")

באף: ריחות של קפה ושוקולד. ועם נגיעות האלכוהול שיש ביין, הוא הצליח להזכיר ריחות של ליקר שוקולד שהעיפו אותנו הישר למחוזות האפריטיף.

בפה: חגיגת טעמים נהדרת. יין פירותי מאוד שהזכיר פרי שחור, דובדבנים מיובשים, קצוות של קפה שחור ושוקולד. ליין יש טאנינים בינוניים וסיומת נעימה, וברוח הפורים בהחלט ראוי לתואר "מלך הטעימה". יין שיהווה חוויה נהדרת לחובבי יינות פירותיים, ויפאר בכבוד שולחנות שבת וחג.

כשרות - בד"צ ניו סקווירא | מחיר - 100 ₪

המלצת השף - עוף בפירות יבשים בתיבול עשיר ולצידו אורז לבן, (תכננו אותו ברוטב) ואל תחששו להוסיף מעט מהיין לסיר

תעודת זהות

לכאן חוג'ה

גיל: 36. נולד וגר בירושלים.
שכונה אהובה: קטמון
אם לא היית גר בירושלים, היכן היית גר?
בצפון הארץ

יצאנו לאכול

יוסי אטינגר & אלי הלמן

"אוכל ירושלמי שמנסה לאתגר את הדמיון"

מה מרגש אותך בעבודה עם אוכל?

"היצירה התמידית. לגרום לסועד נחת ורוגע לכמה שעות, לעצירה ממירוץ החיים התובעני".

איך אתה מתמודד עם משבר הקורונה, והטראומה הגדולה שהוא גרם לענף המסעדות?

"קשה מאוד, למרות הכיף בחופש שהגיע פתאום והזמן החופשי שנוצר... החששות, המחסור בלארץ ולבשל לאנשים הוא בלתי נסבל. וכך גם הספקות לגבי העתיד ולגבי הצוות המסור שלך, וכמובן כל ההתחייבויות של העסק. לא פשוט לחוות את זה.

"בסופו של דבר, אנחנו עובדים קשה ומסורים לקהל שלנו. באנו לארץ ולגרום כיף ונחת לאנשים. פתאום לעצור את כל זה היה בלתי נסבל, אבל כעת עם השקת סצנת המשלוחים שלנו, אנחנו מוציאים את המיטב ממה שיש".

לסיום טיפ למבשל/אופה:

"ליהנות מהיצירה ולא להפסיק גם כשקשה".

הכותבים הם מנהלי "דחיליש", קהילת הקולינריה הגדולה בישראל

מצרכים לתיבול המנה:

1 כוס שמן

1 כוס פפריקה מתוקה

מלח, פלפל לבן ומיץ לימון

אופן ההכנה:

מתחילים בהשריה של האורז במים 20 דקות. לאחר שטיפה רצינית מסננים ומניחים בצד.

קוצצים טוב את כל המרכיבים הנותרים, ומכניסים לתוך קערת האורז השטוף והמסונן.

מערבבים טוב טוב ומתבלים במלח ופלפל שחור לפי הטעם.

כעת מתחילים למלא את הבצלים. בוחרים בצלים מאורכים, חורצים אותם מקצה לקצה, עד לאמצע,

וחולטים כדקה שתיים. מעבירים מיד למי קרח, כדי שהשכבות החיצוניות יהיו רכות ונוחות למילוי וגלגול. כשהשכבות האלה נגמרות, מחזירים את הבצל שוב למים, וחוזרים על הרעיון. ממלאים קצת אורז במרכז (לא לשכוח שהאורז מתנפח) וסוגרים היטב! עושים את כל השכבה הראשונה מבצל ומצמידים אחד לשני, לתמיכה.

את עלי החסה נחלוט במים רותחים למשך 10 שניות, ונעביר ישר למי קרח.

נניח עלה על משטח העבודה כאשר הגבעול הלבן והבולט פונה אלינו, ונוריד את החלק הבולט בעדינות כך שיהיה לנו יותר קל לגלגל את העלה. נניח קצת מילוי באמצע, טיפה יותר לכיוון שלנו. ראשית, מקפלים את הצדדים ומניחים אותם על המילוי. כאשר הצדדים סגורים מגלגלים את שאר העלה, מהדקים טוב ומסדרים בשכבות צפופות את שאר הסיר. זכרו לא להגזים בגובה.

מערבבים כוס שמן עם כף פפריקה, מלח, פלפל לבן ומיץ לימון. שופכים לתוך הסיר ומכסים את השאר במים רותחים. טועמים את המים, צריך לבדוק שיהיו טעימים, שיהיה מספיק לימון ומלח. מרתיחים את הסיר - אבל מיד כשהסיר מתחיל לבעבע מנמיכים לבעבוע קל מאד, שהעלים לא יתפרקו. ואז מבשלים בערך 40 דקות, בסיר מכוסה.

מומלץ: אחרי הבישול הראשון להעביר לתנור כשהסיר פתוח, עם חום נמוך, לכמה שיותר זמן. כך, כל השכבה הראשונה מקבלת צבע, הסוכר יוצא והכל מתקרמל. מדהים...

כמה שנים אתה כבר בתחום האוכל?

15 שנה.

מהו חומר הגלם האהוב עליך במיוחד?

"דגים".

מהו סוג האוכל שמאפיין אותך?

"אוכל ירושלמי שמנסה לאתגר טיפה את הדמיון ולא אתגר את המסורת".

פינת החתכון

יכראח חסה ובצלים

מצרכים:

גבעולי חסה ובצלים

מצרכים למילוי:

5 גבעולים של בצל ירוק

1 ראש שום

זר גבעולים סלרי

3 כפות שמן תירס

2 עגבניות ללא קליפה

2 יח' בצל לבן

1 כף רסק עגבניות

2 לימונים סחוסים

חצי כפית מלח

1 ק"ג אורז עגול

איציק איזנשטיין,
מעצב פנים

"ונהפוך הוא" בעיצוב פנים

ליקטתי עבורכם כמה עיצובים אייקוניים, שיכולים בהחלט להתכתב עם חודש אדר. כך משלבים בעיצוב העולמי את ה"ונהפוך" ואת האיפכא מסתברא - בתוך העיצוב עצמו. מיוחד

בעולם העיצוב יש אזכור משמעותי ביותר ל"ונהפוך הוא". מי שעוקב אחרי עבודות של מעצבי פנים מהעולם, יגלה כי יש כמה מהם מקוריים במיוחד, שלא תמיד מחויבים לחוקים הבלתי כתובים של עולם עיצוב הפנים, והם נותנים לעצמם דרור והשראה - ליצור דברים שאולי ייראו קצת מוזרים בהתחלה, אבל בהסתכלות שנייה ושלישית, אולי בכלל תסתכלו עליהם כמקוריים, ייחודיים ומעניינים.

הפעם במדור, ברוח חודש אדר, אני לוקח אתכם אל שישה פריטים מיוחדים מעולם העיצוב, כמוהם - סביר להניח - לא דמיינתם שיש. אבל הנה, הם בהחלט שישנם, ואם תתלהבו - אולי אפילו תרצו חלק מהם בקרוב, בסלון הבית שלכם...

■ מעצב הפנים
הפורטוגזי רוי סילבה,
תכנן קיר קונספט
מיוחד עשוי כולו
מקוריאן. הקיר נפתח
למדפים מעוקלים
ומגלה תחתיו רקע
של עץ שמהווה
קונטרסט מושלם
לקוריאן הבוהק.

■ את גרם המדרגות המדהים הזה תכנן המעצב הבריטי סמיון לאם (שום קשר למעבד החסידי ישראל לאם...), עבור תערוכה של עיצוב מוצר. ייחודו של הגרם הוא בכך שהוא בנוי קונסטרוקטיבית מעץ בלבד. שילובי המאסות ועומסי המשקל, מתוכננים כך שדחיסת החומר בין שתי הקומות והסימטריה המוחלטת - הן אלה שמחזקות ומחזיקות את הגרם עצמו.

■ הייתם יושבים על ספה כזו? מבחינת המעצב האיטלקי מאוריציו גאלנטה, ספת קקטוס זה דבר לא רע בכלל. האמת? לא עושה חשק.

■ העיצובים היפניים ידועים בזכות מינימליזם צורני וחומרי. המעצב סוי פוייטומו, לקח את המינימליזם הזה צעד אחד גאוני קדימה, ושילב בספרייה שעיצב - כיסא, בצורניות משלימה וכוללת.

■ מי לא רוצה גינה פרטית בבית? מהיום, גם אם אין לכם חצר או מרפסת ראויה, תמיד תוכלו לעשות את זה. בית האומנות האמריקאי סקווידליקס, מציג שולחן סלוני המשלב בתוכו ערוגת קקטוסים חיים, שאינה דורשת טיפול.

תשכ"ז קוליק

ו	כ	י	ח	י	ד	ו	ר	ב	י	מ	ו	נ	ל	ק	א	ה	ר	צ
ל	נ	מ	ש	ב	ר	י	ד	כ	ח	ל	י	מ	ש	ה	ר	ב	א	ס
ד	ת	כ	י	נ	מ	ז	ה	ה	ז	ע	ש	ב	ו	ל	ע	ו	ב	מ
ה	א	מ	ל	ק	נ	ע	י	ל	ק	נ	ע	י	כ	מ	צ	ת	י	כ
ד	נ	ה	ו	מ	כ	ת	ר	ו	י	ב	א	מ	ר	י	כ	נ	ב	ב
ק	ח	ט	מ	כ	ת	ב	ד	ג	ר	ש	ל	כ	א	נ	ר	ו	ר	ר
ח	נ	ו	י	ר	נ	א	ל	י	ע	ה	כ	ל	ש	א	נ	ר	ו	ר
ק	ו	ב	ד	כ	ו	ר	ל	מ	ו	י	ר	מ	ה	ק	א	ל	מ	כ
א	מ	ש	ו	ו	ש	מ	פ	ו	ל	ר	ו	י	ה	ע	כ	מ	ו	ו
ז	ו	נ	ה	ר	ב	ט	ה	א	א	ש	י	נ	י	ח	א	נ	ה	ה
א	כ	פ	י	ל	ח	י	ו	ת	ד	ר	ש	ו	מ	ש	ה	ו	צ	צ
ק	נ	ג	ת	א	ד	צ	ש	ב	ר	פ	ל	ב	ח	י	ת	י	ל	ל
פ	י	ש	ו	ב	מ	מ	ת	י	ב	י	ע	ו	ה	ת	ח	ש	ח	ח
א	מ	נ	ר	ח	י	א	נ	ו	ה	נ	ת	א	נ	צ	י	ו	ה	ה
ה	ל	ו	צ	מ	ד	י	ו	ב	ק	ע	י	א	נ	ב	ע	מ	ו	ו
מ	ו	ק	ו	ק	ח	ק	צ	ל	ג	ל	ו	ת	ה	א	ל	נ	ל	ל
ה	ש	ר	א	ל	כ	כ	נ	י	ב	ו	כ	נ	י	ב	צ	ס	ו	ו
נ	ל	ש	ט	ר	ה	ת	נ	א	י	מ	נ	ל	ת	כ	ע	ר	מ	מ

הקשלות של רזאל

מה נוהג הזמר אהרן רזאל מידי שנה לשלוח כ"משלוח מנות" לידידיו?

בגיליון שעבר הצבנו אתגר מהקוראים, לצייר את משה לוק ע"פ הציור של אמנו הציור החסידי מענדי ירוסלבסקי. הזוכה היא מיכל ק., וזה הציור שציירה:

פתרונות מגיליון שעבר:

הזמר במסכה

1. שלום ברנהולץ; 2. עמירן דביר; 3. אבישי אשל; 4. אברמי רוט; 5. משה קליין; 6. איציק אורלב; 7. יוני זי; 8. אבי מן; 9. מנדי ג'רופי; 10. שמחה פרידמן

הזוכים: דני אינגבר, פתח תקווה; רועי ישראלוב, ראש"צ

תפוזות אלבומי אברהם פריד

בתפוזות שלפניכם נחבאים להם שמות של 18 מאלבומיו של אברהם פריד. מצאו לפחות 15 מהם

השיר של ג'רופי

איזה לחן הלחין הזמר מנדי ג'רופי לזמר אחר?

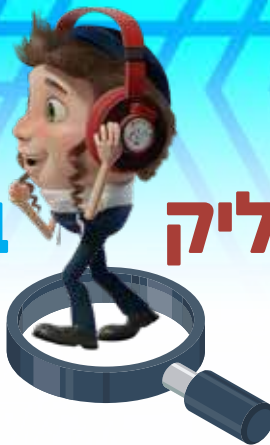
@

פתרונות ניתן לשלוח למייל: magazine@kol-play.co.il

בולש דוליק

דוליק מאתר עובדות לא ידועות במוזיקה היהודית, וגם משיב לכם לשאלות

הריקודים – וכך יצא לו הלהיט "קשר של קיימא" ששר אלי הרצליך.

איך קוראים לנגן הגיטרה שנגן ב"קולולם" של עזר מציון עם יואלי דיקמן בשיר "יש אמונה"? שמעתי את יואלי קורא לו סינגולדה. האם יש לו קשר לאבי סינגולדה האגדי? (בתיה) מדובר בכינוי מחוץ בלבד. שמו (האמיתי) של הגיטריסט המעולה הוא לוי יצחק מאורר, ויואלי מכנה אותו "סינגולדה" מאחר והוא מזכיר לו בסאונד, את נגן הגיטרה הנודע סינגולדה.

הידעתם? השיר "יזכרם" שמופיע באלבום "לשם שמים" של יעקב שוואקי והולחן על ידי איצי וולדנר, כבר הופיע לפני כן באלבום של זמר בשם קובי הקליר, עם שינוי קל בבית הראשון.

אני מחפש נגון ישן על המילים "אתה הראת לדעת", שהפזמון שלו הוא "אין כמון באלוקים", וכמדומי שזה לחן של משה לאופר. (ברוך) המבצע של השיר היפה הזה הוא זמר בשם איירה הלר, בעוד אלבום של לאופר הלחין ועיבד את כולו. לימים השיר בוצע מחדש בידי מקהלות חסידיות שונות, בין השאר באחד מהאלבומים של ר' יוסף משה כהנא.

הידעתם? יש שיר ידוע שעובד שוע פריד ושר ישראל ורדיגר בשם "בית נאמן בישראל". למעשה, זהו השיר איתו פרץ ורדיגר החוצה. את השיר הלחין מוטי אילוביץ', שכיום ידוע מאד. זהו השיר הראשון שהוא הלחין אי פעם, והוא הלחין אותו לכבוד החתונה של עצמו. אחרי זה, הוא הציע את שיר החתונה לישראל ורדיגר, שאהב ולקח מיד, והשיר הפך לשיר הנושא של האלבום הראשון של ורדיגר.

הידעתם? את כמעט כל הלחנים שהלחין מונה רוזנבלום במהלך הקריירה, הוא עיבד בעצמו. יוצא דופן בהקשר הזה הוא האלבום "מתנה טובה" שהוציא זמר בשם שמחה וובר לפני לא מעט שנים, שמכיל לא מעט מלחיני של מונה רוזנבלום – בעיבודים של ישראל לאם.

הידעתם? דדי גראוכר מתארח בקטע סולו באלבום של לייבלה השל ז"ל, בשיר הידוע "חיים שתהא בנו", שהלחין משה לאופר.

אשמח לדעת מי עושה את המקהלות בשירים של אברהם פריד שעובד יובל סטופל, מ"עלה קטן שלי" עד "ה' ילחם" ו"אוטוטו" וכו'. בכולם יש מקהלות מסטייל אחר, עד כדי שאפשר לזהות את עיבודי הקולות לפי זה. (פי) ובכן, בדיקה עם סטופל העלתה שבעשירים הנ"ל יובל עיבד גם מוזיקלית וגם עשה את המקהלות, אבל בכל אחד מהם שרו חבר'ה אחרים, ולדבריו גם צבע המקהלה שונה בכל אחד מהם. בה' ילחם, למשל, שרים יעקב רוטבלט, מוטי רוטלר וגיל ישראלוב.

ואם כבר פריד: אשמח לדעת מה קורה עם האלבום החדש של אברהם פריד, האם יש צפי? (חני) פרסמנו כמה פעמים במגזין על האלבום הנרקם, ופריד עצמו גם דיבר עליו בראיון (גיליון 3). חשפנו שיהיו בו בין השאר לחנים של יוסי גרין והרב הלל פלאי. צפי? עדיין אין. התגובה הרשמית של מנהלו המוזיקלי יובל סטופל: "האלבום ייצא כשהיה מוכן".

הידעתם? השיר "עד מתי" (היה היו ימים) של מרדכי בן דוד, מתוך "לולי תורתך", לא הופיע בגרסת האלבום שיצא בארה"ב. במקומו, הופיע השיר "קול דודי" – שבישראל, בתורו, הופיע משום מה רק בגרסת הדיסק ונפקד מגרסת הקלטת...

מי הלחין את "בן בג" של שוואקי? באלבום "ידיד" כתוב פינקי וובר, ואילו באלבום "לייב פארק" שיצא כעת כתוב אלי לאופר. (אלעזר) הלחן שייך לפינקי וובר, והטעות בעטיפת ה"לייב פארק" כבר תוקנה במהדורה השנייה שיצאה לאור ונחטפה גם היא.

לפני כעשר שנים נתקלתי בדיסק בצבע אדום שנקרא בשם "ידידים". היו בו שירים מפסוקי תהילים עם מגנינות לא שגרתיות, ומאד אהבתי אותו. אחד השירים היה: "למנצח על הגיתית", יותר מזה אני לא זוכרת. אשמח אם תוכלו לספק לי פרטים. (יוכבד) ובכן, מדובר באלבום "מטאליש ידידים" שיצא לפני לא מעט שנים, עם להקת מטאליש (יוחי בריסקמן, מנחם הרמן, ג'ף הורביץ ודני ממון) וחברים.

הידעתם? באלבומי הראשון של מיכה גמרמן, מופיע שיר בשם "קשר של קיימא" שהלחין עבורו איצי ברי. מדובר בשיר שקט ורגוע. אלא שכמה שנים לאחר מכן, החליטו הצמד קליין-ברי שכדאי להלחין את המילים האלו מחדש, והפעם בקצב אחר לגמרי שיתאים לרחבות

שואלים את דוליק יש לכם עובדה לא ידועה על המוזיקה היהודית? שאלות בנושאי מוזיקה? מעוניינים לדעת מי הלחין שיר נשכח? איפה מרדכי בן דוד ביצע את השיר ההוא, ומי עיבד את השיר הזה והזה של חיים ישראל? דוליק יבולש עבורכם ויענה בשמחה. שאלות, בקשות והתקלות, יתקבלו בתיבת המייל שלנו (לציון: עבור מדור "דוליק בולש"), ודוליק יענה על הנבחרות שבהן בעז"ה במדור הבא

magazine@kol-play.co.il

Keep Walking

JOHNNIE WALKER תכבד, תתכבד.

היבואן הרשמי של ישראל

אזהרה: צריכה מופרזת של אלכוהול מסכנת חיים ומזיקה לבריאות!